

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Савјет министара

ОДЛУКА
О ПРОВЕДБЕНИМ ПРОПИСИМА
ЗАКОНА О ЦАРИНСКОЈ ПОЛИТИЦИ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сарајево, децембар, 2004. године

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ» бр.; 30/03 и 42/03) и члана 1 став 1. Закона о царинској политици Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ број 57/04), Савјета министара Босне и Херцеговине на 72. сједници одржаној 16.12.2004. године , донио је

ОДЛУКУ
О ПРОВЕДБЕНИМ ПРОПИСИМА
ЗАКОНА О ЦАРИНСКОЈ ПОЛИТИЦИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДИО I

Опћи спроведбени прописи

НАСЛОВ I

Опште

ГЛАВА 1

Дефиниције

Члан 1.

У примјени ове одлуке појмови имају сљедеће значење:

1. ‘Закон’ значи Закон о царинској политици БиХ
2. ‘АТА карнет’ значи међународни царински документ за привремени увоз установљен АТА конвенцијом или Истамбулском конвенцијом;
3. ‘Управни одбор’ значи Одбор формиран Законом о систему индиректног опорезивања у БиХ.
4. ‘Подаци потребни за идентификацију робе’ значи с једне стране подаци који се користе за идентификацију робе у трговинском смислу и који царинским органима омогућавају одређивање царинског тарифног разврставања, а с друге стране количина робе.
5. ‘Роба некомерцијалног карактера’ значи роба чије се пријављивање за одређени царински поступак врши повремено, а чији карактер и количина упућују на то да је намијењена за приватну, особну или обитељску употребу примаоца робе или особа које их носе, односно да је недвојбено намијењена као поклон.
6. ‘Мјере трговинске политике’ значи нетарифне мјере које су, као дио трговинске политике, утврђене прописима Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ) којима се регулира увоз и извоз робе, као што су мјере надзора или чувања, количинска ограничења и лимити и забране увоза и извоза.
7. ‘Царинска номенклатура’ значи номенклатура наведена у члану 17. Закона.
8. ‘Хармонизирани систем’ значи Хармонизирани опис робе и систем кодирања.
9. ‘Истамбулска конвенција’ значи Конвенција о привременом увозу договорена у Истамбулу 26. јуна/липња 1990. год.

ГЛАВА 2

Одлуке

Члан 2.

Када особа, која сачињава захтјев за доношење одлуке, није у стању да достави сва документа и податке неопходне за доношење одлуке, царински органи дају на увид документацију и податке који су им на располагању.

Члан 3.

Одлука која је повољна за особу која је дала гаранцију да ће плаћати доспјеле износе на први писани захтјев царинских органа укида се када та обавеза није испоштована.

Члан 4.

1. Укидање одлуке не утиче на робу која је, у тренутку њеног ступања на снагу, већ била стављена у поступак на основу укинутог одобрења.
2. Међутим, царински органи могу захтијевати да се таквој роби одреди царински одобрено поступање или употреба у року који они одреде.

ГЛАВА 3

Технике обраде података

Члан 5.

1. Под условима и на начин, који царински органи одреде, а уз поштовање принципа предвиђених царинским прописима, они могу прописати да се радње и поступци врше техником обраде података. У том смислу:
  - 'техника обраде података' значи:
    - а) размјена стандардних ЕДИ порука с царинским органима;
    - б) уношење података потребних за провођење одређених радњи и поступака у царинске системе за обраду података;
  - 'ЕДИ' (Електронич Дата Интерцханге) значи пријенос података структурираних према договореним стандардима порука између два компјутерска система електронским путем;
  - 'стандардна порука' значи унапријед прописана и прихваћена структура за електронски пријенос података.
2. Услови прописани за вршење радњи и поступака техником обраде података између осталог обухватају мјере за провјеру извора података, те заштиту података од ризика неовлаштеног приступа, губљења, мијењања или уништења.

Члан 6.

Када се радње и поступци врше техником обраде података, царински органи утврђују прописе за замјену ручно написаног потписа неком другом техником, која се може заснивати на кориштењу знакова.

Члан 7.

1. У погледу тест програма, који користе технику обраде података а који су креирани за вршење процјене могућих поједностављења, царински органи могу, само за онај период који је потребан за примјену тих програма, одустати од захтјева да се подносе:
  - (а) декларација вриједности предвиђена чланом 89. став 1. ове одлуке
  - (б) одступајући од члана 129. став 1. ове одлуке, подаци, који се односе на поља јединствене царинске исправе, а који нису неопходни за идентификацију робе и који не представљају факторе на основу којих се примјењују увозне дажбине.
2. Међутим, подаци се стављају на располагање на захтјев у оквиру контролних радњи. Износ увозних дажбина, који се наплаћује у периоду обухваћеним одступањем одобреним у складу с првим подставом, не смије бити мањи од оног који би се наплатио да нема тог одступања.

НАСЛОВ II

ОБАВЕЗУЈУЋА ИНФОРМАЦИЈА

ГЛАВА 1

Дефиниције

Члан 8.

У смислу овог наслова:

1. *обавезујућа информација* значи информација о тарифном разврставању робе или информација о поријеклу робе прописана чланом 11. Закона.
2. *подносилац захтјева*:
  - у питањима која се односе на тарифу значи особа која је поднијела захтјев царинским органима за издавање обавезујуће информације о тарифном разврставању;
  - у питањима која се односе на поријекло робе значи особа која је поднијела захтјев царинским органима за издавање обавезујуће информације о поријеклу робе.
3. *ималац* значи особа у чије име се издаје обавезујућа информација.

ГЛАВА 2

Поступак за добивање обавезујуће информације – Достављање информације подносиоцима захтјева

Члан 9.

1. Захтјеви за издавање обавезујуће информације подносе се Управи за индиректно опорезивање (у даљем тексту: Управа) у писаном облику на обрасцу из прилога 1. ове одлуке.
2. Захтјев за издавање обавезујуће информације о тарифном разврставању односи се само на једну врсту робе. Захтјев за издавање обавезујуће информације о поријеклу робе односи се само на једну врсту робе и један сплет околности под којим се утврђује поријекло.
3. (А) Захтјеви за издавање обавезујуће информације о тарифном разврставању морају садржавати сљедеће податке :
  - (a) име и адресу држаоца робе;
  - (b) име и адресу подносиоца захтјева када та особа није држаоц робе;
  - (c) детаљан опис робе који омогућава њену идентификацију и одређивање њеног разврставања у царинској номенклатури;
  - (d) састав робе и све методе прегледа кориштене за његово утврђивање а када разврставање зависи од тога;
  - (e) сви узорци, фотографије, планови, каталози или друга расположива документа која могу помоћи царинским органима у одређивању тачног разврставања робе у царинској номенклатури требају се приложити као прилози;
  - (f) предвиђено разврставање;
  - (g) сагласност о достављању пријевода свих приложених докумената на једном од службених језика БиХ, ако то затраже царински органи;
  - (h) све податке који се требају третирати као повјерљиви;
  - (i) назнаку подносиоца захтјева да ли је, према његовом сазнању, обавезујућа информација о тарифном разврставању за идентичну или сличну робу већ била примјењивана или издавана у БиХ;
  - (j) прихватање да се достављени подаци могу похранити у базу података царинских органа; међутим, без обзира на члан 14. Закона, примјењују се важећи прописи у БиХ којима се регулира заштита података.
- (Б) Захтјеви за издавање обавезујуће информације о поријеклу робе садржава сљедеће податке:
  - a) име и адресу држаоца робе;
  - b) име и адресу подносиоца захтјева када та особа није држаоц робе;
  - c) законски основ који се може примијенити у смислу чланова 19. и 24. Закона;
  - d) детаљни опис робе и њено тарифно разврставање;
  - e) састав робе и све методе прегледа који су кориштени за његово утврђивање те, по потреби, ех-воркс цијену робе;
  - f) наводе се услови који омогућавају утврђивање поријекла робе, употребљени материјали и њихово поријекло, тарифно разврставање, одговарајуће вриједности и опис околности (правила која се односе на промјену тарифне ознаке, додатну вриједност, опис операције или процеса или било који други конкретни пропис), које омогућавају испуњавање дотичних услова; нарочито конкретан пропис о поријеклу робе, који је примјењен и поријекло које се предвиђа за робу;
  - g) све узорке, фотографије, планове, каталоге или друга расположива документа о саставу робе и материјалима од којих је сачињена, који могу помоћи у описивању производног процеса или обраде кроз коју су ти материјали прошли;
  - h) сагласност о достављању пријевода свих приложених докумената на једном од службених језика БиХ, ако то затраже царински органи;
  - i) све податке који се требају третирати као повјерљиви, било у вези с јавношћу или управом;

- ј) назнаку подносиоца захтјева да ли је, према његовом сазнању, обавезујућа информација о поријеклу за робу или материјале који су идентични оним из тачака (д) и (ф) овог става већ примјењивана или издавана у БиХ;
  - к) прихватање да се достављени подаци могу похранити у базу података царинских органа, која је доступна јавности, међутим, без обзира на члан 14. Закона, примјењују се важећи прописи у БиХ, којима се регулира заштита података.
4. Када по пријему захтјева царински органи сматрају да он не садржи све податке потребне за давање обавезујуће информације, царински органи захтијевају од подносиоца захтјева да достави потребне податке. Рокови од три мјесеца и 150 дана из члана 10. ове одлуке почињу тећи од тренутка када царински органи имају све податке потребне за доношење одлуке; царински органи обавјештавају подносиоца захтјева да су примили захтјев те о датуму од којег почиње тећи наведени рок.

Члан 10.

1. Обавезујућа информација доставља се подносиоцу захтјева што је прије могуће на образцу из прилога 2.
- (а) У питањима која се односе на тарифу: ако обавезујућу информацију није било могуће доставити подносиоцу захтјева у року од три мјесеца након прихватања захтјева, царински органи ступају у контакт с подносиоцем захтјева како би објаснили разлог кашњења и навели када очекују да ће бити у могућности доставити информацију.
  - (б) У питањима која се односе на поријекло робе: информација се доставља у року од 150 дана од дана прихватања захтјева.
2. У обавјештењу се наводи који ће се подаци третирали као повјерљиви. Наводи се и право жалбе из члана 236. Закона.

ГЛАВА 3

Правна снага обавезујуће информације

Члан 11.

1. Без одступања од чланова 5. и 61. Закона, на обавезујућу информацију може се позивати само држаоц робе.
2. (а) У питањима која се односе на тарифу: царински органи од држаоца робе могу захтијевати да, приликом вршења радњи и поступака, обавијести царинске органе да је у посједу обавезујуће информације која се односи на робу која се царини.
- (б) У питањима која се односе на поријекло робе: царински органи надлежни за провјеру примјењивости обавезујуће информације о поријеклу робе могу од држаоца робе захтијевати да, приликом окончавања радњи и поступака, обавијести те органе да је у посједу обавезујуће информације о поријеклу робе којом се обухвата роба у вези с којом се радње и поступци окончавају.
3. Ималац обавезујуће информације може је користити у погледу конкретне робе само када надлежни царински орган утврди:
- (а) у питањима који се односе на тарифу: да одређена роба у сваком погледу одговара оној која је описана у предоченој информацији;

- (b) у питањима која се односе на поријекло робе: да одређена роба и околности које одређују њено поријекло у сваком погледу одговарају оним које су описане у предоченој информацији.

Члан 12.

1. Након усвајања једног акта или мјере из члана 11. став 5. Закона, царински органи предузимају неопходне кораке како би осигурали да се обавезујућа информација од тада издаје само у складу с тим актом или мјером.
2. У погледу обавезујуће информације о тарифном разврставању, а у смислу става 1. овог члана, датум који се узима у обзир је датум утврђен чланом 11. став 5. тачка (а) Закона
3. У вези са обавезујућом информацијом о поријеклу робе, а у смислу става 1. овог члана датум који се узима у обзир је датум утврђен чланом 11. став 5. тачка (б) Закона

ГЛАВА 4

Одредбе које се примјењују у случају истека обавезујуће информације

Члан 13.

1. Када ималац обавезујуће информације, која је престала важити из разлога наведених у члану 11. став 5. Закона, жели да искористи могућност позивања на такву информацију током одређеног периода у складу са ставом 6. тог члана, он о томе обавјештава царинске органе и доставља сва неопходна пратећа документа како би омогућио вршење провјере у смислу испуњавања свих релевантних услова.
2. У изузетним случајевима када нису испуњени услови из става 1. овог члана, који се односе на могућност наставка позивања на обавезујућу информацију о тарифном разврставању или обавезујућу информацију о поријеклу робе, царински органи о томе писмено обавјештавају имаоца.

НАСЛОВ III

ПОРИЈЕКЛО РОБЕ

ГЛАВА 1

Непреференцијално поријекло

Одјељак 1

Обрада или прерада којом се даје поријекло

Члан 14.

1. Овим поглављем се, у погледу текстила и производа од текстила који потпадају под Дио XII Царинске тарифе БиХ, те у погледу одређених других производа осим текстила и производа од текстила, прописују обраде или прераде за које се сматра да задовољавају критерије прописане чланом 21. Закона, а које одређеној роби дају поријекло земље у којој су извршене.
2. 'Земља' значи или БиХ или нека друга земља, како већ буде одговарало.

Пододјелак 1

Текстил и производи од текстила који потпадају под Дио XI Царинске тарифе БиХ

Члан 15.

У погледу текстила и производа од текстила, који потпадају под Дио XI Царинске тарифе БиХ, довршеним процесом наведеним у члану 16. ове одлуке сматра се обрада или прерада која даје поријекло у смислу члана 21. Закона.

Члан 16.

1. Обрада или прерада, услијед које се добивени производи разврставају под други тарифни број Царинске тарифе БиХ од оног којим су били обухваћени различити употребљени материјали без поријекла, сматра се довршеним процесом.
2. Међутим, у погледу производа наведених у прилогу 4, само се конкретни поступци из колоне 3 тог прилога, који се односе на сваки поједини добивени производ, сматрају довршеним, било да укључују промјену тарифног броја или не.
3. Метода примјене прописа из прилога 4 објашњена је у уводним напоменама прилога 3.

Члан 17.

У смислу претходног члана, слједеће се у сваком случају сматра недовољном обрадом или прерадом за добивање статуса производа с поријеклом било да долази до измјене тарифног броја или не:

- (a) радње којима се осигурава очуваност робе у добром стању током превоза и смјештаја (вентилација, разастирање, сушење, уклањање оштећених дијелова и сличне радње);
- (b) једноставне радње које се састоје од уклањања прашине, просијавања или решетања, сортирања, разврставања, спаривања (укључујући и састављање комплекта производа), прања, резања;
- (c)
  - i. промјена амбалаже, дијељење и спајање пошилики;
  - ii. једноставно стављање у вреће, кутије, причвршћивање на картоне или даске итд., те све друге једноставне радње пакирања
- (d) стављање ознака, наљепница или сличних различитих знакова на производе или њихову амбалажу;
- (e) једноставно састављање дијелова производа како би чинили комплетан производ;
- (f) комбинација двије или више радњи наведених у тачкама (a) до (e) овог члана.

Пододјелак 2

Производи осим текстила и текстилних производа који потпадају под Дио XII Царинске тарифе БиХ

Члан 18.

1. У случају добивених производа наведених у прилогу 5, обрада или прерада наведена у колони 3 тог прилога сматра се процесом или радњом којом се даје поријекло према члану 21. Закона.

2. Метода примјене прописа наведених у прилогу 5 описана је у уводним напоменама прилога 3.

Пододјелјак 3

Заједничке одредбе за све производе

Члан 19.

Када је листама у прилозима 4 и 5 предвиђено да се поријекло даје ако вриједност употребљених материјала без поријекла не прелази одређени проценат ех-воркс цијене добивених производа, такав проценат се обрачунава на следећи начин:

- ‘вриједност’ значи царинска вриједност у тренутку увоза употребљених материјала без поријекла или, ако није позната и не може се утврдити, прва цијена која се може утврдити, а која се плаћа за такве материјале у земљи обраде;
- ‘ех-воркс цијена’ значи ех-воркс цијена добивеног производа умањена за износ свих домаћих пореза чији се поврат врши или би се могао вршити приликом извоза таквог производа;
- ‘вриједност добивена као резултат радњи склапања’ значи повећање вриједности које настаје због самог склапања, заједно с радњама дораде и провјере, те због уграђивања било којих дијелова који воде поријекло из земље у којој су дотичне радње извршене, укључујући и добит и опште трошкове настале у тој земљи као резултат тих радњи.

Одјелјак 2

Одредбе који се односе на резервне дијелове

Члан 20.

1. За прибор, резервне дијелове или алат испоручен с било којим дијелом опреме, машине, апарата или возила, који чини дио његове стандардне опреме, сматра се да има исто поријекло као тај дио опреме, машине, апарата или возила.
2. За битне резервне дијелове за употребу с било којим дијелом опреме, машине, апарата или возила које је био стављен у слободни промет или претходно извезен сматра се да имају исто поријекло као и тај дио опреме, машине, апарата или возила уколико се испуњавају услови предвиђени у овом одјелјку.

Члан 21.

Претпоставка поријекла из претходног члана прихвата се само:

- ако је то неопходно ради извоза у земљу одредишта;
- ако уградња наведених битних резервних дијелова у дио предметне опреме, машине, апарата или возила у фази производње не спречава да тај дио опреме, машине, апарата или возила има поријекло БиХ или земље у којој се врши производња.

Члан 22.

У смислу члана 20. ове одлуке:

- (a) 'дио опреме, машине, апарата или возила' значи роба наведена у дијелу XVI, XVII и XVIII Царинске тарифе БиХ;
- (b) 'битни резервни дијелови' значи дијелови који представљају:
  - компоненте без којих се не може осигурати правилан рад робе из тачке (a) овог члана, која је стављена у слободан промет или била претходно извезена; и
  - карактеристику те робе; и
  - који су намијењени за њено редовно одржавање и замјену дијелова исте врсте, који су оштећени или се не могу поправити.

Члан 23.

1. Када се надлежним органима БиХ подноси захтјев за издавање увјерења о поријеклу за резервне дијелове у смислу члана 20. ове одлуке, поље 6 (ставка број, ознаке, бројеви, број и врста паковања, опис робе) тог увјерења и захтјев, који се односи на њих, укључује и изјаву дотичне особе да је роба наведена у њој намијењена за редовно одржавање дијела опреме, машине, апарата или возила који је био претходно извезен, заједно с тачним подацима о наведеном дијелу опреме, машине, апарата или возила.
2. Кад год је то могуће, одређена особа такође даје податке о увјерењу о поријеклу (органу који га је издао, број и датум увјерења) под којим је био извезен дио опреме, машине, апарата или возила за чије одржавање су ти дијелови намијењени.

Члан 24.

Када се у смислу члана 20. ове одлуке поријекло битних резервних дијелова мора доказати ради њиховог стављања у слободни промет у БиХ предочавањем увјерења о поријеклу, увјерењем се обухватају подаци из претходног члана.

Члан 25.

У циљу осигуравања примјене прописа предвиђених у овом одјељку, надлежни органи БиХ могу тражити и додатни доказ, нарочито:

- предочавање фактуре или копије фактуре, која се односи на дио опреме, машине, апарата или возила који је стављен у слободни промет или који је био претходно извезен;
- уговор или копију уговора односно било који други документ којим се показује да је испорука била извршена као дио уобичајеног сервиса одржавања.

Одјељак 3

Сprovedбени прописи који се односе на увјерења о поријеклу

Члан 26.

Када се приликом увоза поријекло производа доказује или се мора доказати предочавањем увјерења о поријеклу, то увјерење мора испуњавати сљедеће услове:

- (a) издаје га орган који је прописно овлаштен у ту сврху и који се сматра поузданим;
- (b) садржи све податке неопходне за идентификацију производа на који се односи, а нарочито:
  - број пакета, њихов карактер, те ознаке и бројке које носе на себи;

- врсту производа;
- бруто и нето тежину производа, међутим, ови подаци се могу замијенити другима, као што је број или запремина, када производ трпи значајне промјене у тежини током превоза или када се тежина не може утврдити или када се обично идентификује помоћу таквих података ,
- име/назив пошилаоца

(с) недвосмислено потврђује да производ на који се односи води поријекло из одређене земље.

Члан 27.

1. Увјерење о поријеклу издато од стране надлежних органа БиХ мора испуњавати услове прописане чланом 26. тачка (а) и (б) ове одлуке.
2. Увјерења и захтјеви који се односе на њих издају се на обрасцима који одговарају примјерцима у прилогу б.
3. Таквим увјерењима о поријеклу потврђује се да роба води поријекло из БиХ.

Члан 28.

1. Увјерења о поријеклу издају се на писани захтјев одређене особе.
2. Када то околности налажу, а нарочито када подносилац захтјева одржава редован ток извоза, надлежни органи БиХ могу одлучити да не траже захтјев за сваку извозну радњу, под условом да се поступа у складу с прописима који се односе на поријекло.
3. Када то потребе трговином робама захтијевају, може се издати један или више додатних примјерака увјерења о поријеклу. Такви примјерци се издају на обрасцима из прилога б .

Члан 29.

1. Величина увјерења је 210 x 297 мм. Допуштена је толеранција до минус 5 мм или плус 8 мм по дужини. Користи се бијели папир, без механичке каше за папир, пресвучен за писање, тежине од најмање 64 г/м² или између 25 и 30 г/м² када се користи папир за зрачну пошту. У позадини мора имати одштампану испреплетену шару (гуиллоцхе) сепија црне боје тако да се открије сваки фалсификат механичким или хемијским средством.
2. Образац захтјева/увјерења о поријеклу се штампа на једном од службених језика БиХ или, у овисности од праксе и захтјева трговине, на било ком другом језику.
3. Надлежни органи БиХ могу резервирати право да штампају обрасце увјерења о поријеклу или штампање могу повјерити одобреним штампаријама. У овом другом случају, свако увјерење мора садржавати позивање на такво одобрење. Сваки образац о поријеклу мора садржавати име и адресу штампарије или ознаку помоћу које се она може идентификујети. Исто тако мора садржавати серијски број, било одштампан или отиснут печатом, помоћу којег се може идентификујети.

Члан 30.

Образац захтјева и увјерење о поријеклу попуњавају се писаћом машином или ручно, штампаним словима, на идентичан начин, на једном од службених језика БиХ или, у зависности од праксе и захтјева трговине, на било ком другом језику.

Члан 31.

1. Свако увјерење о поријеклу из члана 27. ове одлуке носи серијски број помоћу којег се може идентификујети. Захтјев за издавање увјерења и сви примјерци самог увјерења носе исти број.
2. Уз то, надлежни органи БиХ могу таква документа означити бројкама према редослиједу издавања.

Члан 32.

Надлежни органи БиХ одређују који се други, додатни подаци, ако их има, требају навести у захтјеву. Такви додатни подаци се ограничавају на строги минимум.

Члан 33.

Надлежни органи БиХ који су издавали увјерења о поријеклу задржавају захтјеве најмање двије године.

ГЛАВА 2

Преференцијално поријекло

Члан 34.

У смислу овог поглавља:

- (a) 'производња' значи све врсте обраде или прераде укључујући и састављање и посебне радње;
- (b) 'материјал' значи сваки састојак, сировина, компонента или дио итд. употријебљен у изради производа;
- (c) 'производ' значи производ који се израђује, чак и ако је намијењен за накнадну употребу у другом производном процесу;
- (d) 'роба' значи материјали и производи;
- (e) 'царинска вриједност' значи вриједност утврђена у складу са Споразумом о примјени члана ВИИ Општег споразума о тарифама и трговини из 1994. год. (Споразум о утврђивању царинске вриједности Свјетске трговинске организације (WTO));
- (f) 'ex-воркс цијена' у листи у прилогу 8 значи ex-воркс цијена која је плаћена за производ произвођачу у чијем се подузетништву врши задња обрада или прерада, под условом да је у цијену укључена вриједност свих употријебљених материјала умањена за износ свих домаћих пореза чији се поврат врши или би се могао вршити приликом извоза добивених производа;
- (g) 'вриједност материјала' у листи у прилогу 8 значи царинска вриједност у царинске сврхе у тренутку увоза употријебљених материјала без поријекла или, ако није позната и не може се утврдити, прва цијена која се може утврдити, а која је плаћена за такве материјале у БиХ или земљи корисници у смислу члана 35. став 1. ове одлуке. Када је потребно утврдити вриједност употријебљених материјала с поријеклом, овај став се примјењује *mutatis mutandis*;
- (h) 'поглавља' и 'тарифни бројеви' значи поглавља и тарифни бројеви (четверознаменкасте ознаке) који се користе у номенклатури која чини Хармонизирани систем;
- (i) 'разврстан' односи се на разврставање производа или материјала под одређени тарифни број;

- (j) 'пошиљка' значи производи који се шаљу истовремено од једног извозника до једног примаоца производа или који су обухваћени јединственом превозном исправом, којом се покрива њихов превоз од извозника до примаоца производа или, у недостатку таквог документа, јединственом фактуром.

Преференцијали између БиХ и Европске заједнице

Одјељак I

Дефиниција концепта производа с поријеклом

Члан 35.

1. У циљу прописа, који се односе на тарифне преференцијале одобрене од стране Европске заједнице (у даљем тексту: Заједница) за одређене производе који воде поријекло из БиХ, сљедећи производи се сматрају да воде поријекло из БиХ:
  - (a) производи који се у цјелости добију у БиХ у смислу члана 36. ове одлуке;
  - (b) производи добивени у БиХ, а у чијој производњи се користе други производи од оних из тачке (a) овог става, под условом да су наведени производи прошли довољну обраду или прераду у смислу члана 37. ове одлуке.
2. У смислу овог одјељка, производи који воде поријекло из Заједнице у смислу става 3. овог члана, а који у БиХ подлијежу већој обради или преради од оне описане у члану 38. ове одлуке, сматрају се производима који воде поријекло из БиХ.
3. Став 1. овог члана примјењује се *mutatis mutandis* приликом утврђивања поријекла производа добивених у Заједници.

Члан 36.

1. За сљедеће производе се сматра да су у цјелости добивени у БиХ или у Заједници:
  - (a) минерални производи извађени из њеног тла или морског дна;
  - (b) биљни производи убрани у њој;
  - (c) живе животиње окоћене и узгојене у њој;
  - (d) производи добивени од живих животиња узгојених у њој;
  - (e) производи добивени ловом или риболовом у њој;
  - (f) производи добивени рибарењем на мору, те други производи извађени из мора изван територијалних вода њеним пловним објектима;
  - (g) производи добивени на њеним бродовима творницама искључиво из производа из тачке (ф) овог става;
  - (h) кориштени производи који су у њој прикупљени, а који су погодни само за поновно добивање сировина;
  - (i) отпац и остаци настали као резултат производних процеса који се врше у њој;
  - (j) производи извађени с морског дна или земљишта испод морског дна изван њених територијалних вода, али када има ексклузивна права на експлоатацију;
  - (k) роба произведена у њој искључиво из производа наведених у тачкама (a) до (j) овог става.

2. Појмови ‘њеним пловним објектима’ и ‘њеним бродовима творницама’ у ставу 1. тачка (ф) и (г) овог члана примјењују се само на пловне објекте и бродове творнице:
  - који су региструјени или пријављени у БиХ или у земљи чланице;
  - који плове под заставом БиХ или земље чланице;
  - који су најмање 50% у власништву држављана БиХ или земаља чланица или предузећа са сједиштем у БиХ или у једној од земаља чланица, а чији су руководилац или руководиоци, предсједник Колегија директора или Надзорног одбора, те већина чланова таквих одбора држављани БиХ или земаља чланица и код којих, уз то, у случају предузећа, најмање половина капитала припада БиХ или земљама чланицама или јавним тијелима или држављанима БиХ или земаља чланица;
  - код којих су капетан и официри држављани БиХ или земаља чланица; и
  - код којих најмање 75% посаде чине држављани БиХ или земаља чланица.
3. Појмови ‘БиХ’ и ‘Заједница’ обухватају и територијалне воде БиХ или земаља чланица.
4. Пловни објекти који раде на отвореном мору, укључујући и бродове творнице на којима се врши обрада или прерада уловљене рибе, сматрају се дијелом територије БиХ или земље чланице којој припадају, под условом да испуњавају услове наведене у ставу 2. овог члана.

Члан 37.

1. У смислу члана 35. ове одлуке, за производе који нису у цијелости добивени у БиХ или Заједници сматра се да су у довољној мјери обрађени или прерађени када се испуњавају услови наведени у листи у прилогу 8.
2. У тим условима се, за све производе обухваћене овим одјелком, наводи обрада или прерада која се мора извршити над материјалима без поријекла који се користе у производњи и примјењују се само у вези с тим материјалима.
3. Ако се производ, који је статус поријекла стекао испуњавањем услова из листе, користи у производњи неког другог производа, услови примјењиви на производ у који је уграђен не примјењују се на њега, а у обзир се не узимају ни материјали без поријекла који су могли бити употребљени у његовој производњи.

Члан 38.

1. Без одступања од става 2. овог члана, за сљедеће радње се сматра да представљају недовољну обраду или прераду за добивање статуса производа с поријеклом, било да се услови из члана 37. ове одлуке испуњавају или не:
  - a) радње конзервирања ради осигуравања да производи остану у добром стању за вријеме превоза и смјештаја;
  - b) растављање и састављање амбалаже;
  - c) прање, чишћење, одстрањивање прашине, оксидног слоја, уља, боја или других површинских слојева;
  - d) пеглање или пресовање текстила;
  - e) једноставне радње бојења и полирања;
  - f) комушање, дјеломично или потпуно мљевање, полирање и глазирање житарица и риже;
  - g) радње бојења шећера или стварања коцки/грудвица шећера, дјеломично или потпуно мљевање шећера;

- h) гуљење, вађење коштица и љуштење воћа, коштунџавог воћа и поврћа;
- i) оштрење, једноставно дробљење или једноставно сјецкање;
- j) просијавање, решетање, сортирање, разврставање, градирање, спаривање (укључујући и састављање сетова артикала);
- k) једноставно стављање у боце, лименке, флаше, торбе, футроле, кутије, причвршћивање на картоне или даске и све друге једноставне радње пакирања;
- l) стављање или штампање ознака, наљепница, логотипа и других различитих ознака на производе или њихову амбалажу;
- m) једноставно мијешање производа, било да се ради о различитим врстама или не, када једна или више компоненти те мјешавине не испуњава услове предвиђене у овом одјељку који би им омогућили да се сматрају производима са поријеклом из БиХ или Заједнице;
- n) једноставно састављање дијелова производа како би чинили комплетан производ или растављање производа на дијелове;
- o) комбинација двије или више радњи наведених у тачкама (а) до (н) овог става;
- p) клање животиња.

2. Све радње извршене само у БиХ или само у Заједници посматрају се у цјелини када се утврђује да ли се обрада или прерада коју прође одређени производ треба сматрати недовољном у смислу става 1. овог члана.

Члан 39.

1. Јединицу за квалифицирање за примјену одредби овог одјељка представља конкретни производ који се сматра основном јединицом приликом одређивања разврставања кориштењем номенклатуре Царинске тарифе БиХ.

Према томе, из овога слиједи да:

- a) када се производ који се састоји од групе артикала, разврстава према условима Царинске тарифе БиХ под један тарифни број цјелина чини јединицу за квалифицирање;
  - b) када се пошиљка састоји од одређеног броја идентичних производа, који се разврставају под исти тарифни број Царинске тарифе БиХ, сваки производ се мора узети посебно приликом примјене одредби овог одјељка.
2. Када се, према општем правилу 5 Царинске тарифе БиХ, амбалажа обухвата заједно с производом у циљу разврставања, она се обухвата и у циљу одређивања поријекла.

Члан 40.

1. Одступајући од одредби члана 37. ове одлуке, материјали без поријекла могу се користити у производњи одређеног производа, под условом да њихова укупна вриједност не прелази 10% ех-воркс цијене производа.
2. Када су у листи наведени један или више процената за максималну вриједност материјала без поријекла, ти проценти се не смију прећи приликом примјене претходног става.
3. Став 1. овог члана се не примјењује на производе који потпадају под поглавља 50 до 63 Царинске тарифе БиХ.

Члан 41.

Прибор, резервни дијелови и алати који се испоручују заједно с одређеним дијелом опреме, машине, апарата или возила и који представљају дијелове уобичајене опреме и који су укључени у њихову цијену или који нису посебно фактурисани, сматрају се цјелином заједно с предметном опремом, машином, апаратом или возилом.

Члан 42.

За комплете дефиниране у општем правилу 3 Царинске тарифе БиХ сматра се да имају поријекло када сви производи од којих су састављени имају поријекло. Међутим, када се комплет састоји од производа који имају поријекло и оних који га немају, за комплет се у цјелини сматра да има поријекло под условом да вриједност производа без поријекла не прелази 15% ex-воркс цијене комплета.

Члан 43.

Да би се утврдило да ли производ има поријекло или не, није потребно утврђивати поријекло сљедећих ставки које би се могле користити у производњи:

- (a) енергије и горива;
- (b) постројења и опреме;
- (c) машина и алата;
- (d) робе која не улази и која није намијењена да улази у коначни састав производа.

Члан 44.

1. Услови наведени у овом одјељку за добивање статуса поријекла морају се наставити испуњавати у сваком тренутку у БиХ или у Заједници.
2. Ако се врате производи с поријеклом извезени из БиХ или Заједнице у другу земљу, за њих се сматра да немају поријекло осим ако се царинским органима може доказати:
  - да су враћени производи исти као они који су били извезени; и
  - да нису прошли никакву другу радњу осим оне која је била неопходна да их се очува у добром стању за вријеме боравка у тој земљи или за вријеме извоза.

Члан 45.

1. За сљедеће производе се сматра да су директно превезени из БиХ у Заједницу или из Заједнице у БиХ:
  - a) производе превезене без проласка кроз подручје друге земље;
  - b) производе који чине једну јединствену пошиљку, која се превози кроз подручје других земаља осим БиХ или Заједнице, уз, ако се укаже прилика, претовар или привремено складиштење у тим земљама, под условом да производи остану под надзором царинских органа у земљи провоза или складиштења и да не буду подвргнути неким другим радњама осим истовара, претовара или некој другој радњи која за циљ има њихову очуваност у добром стању;
  - c) производе који се транспортују цјевоводом без прекида преко подручја неке друге земље осим БиХ или Заједнице.

2. Испуњавање услова наведених у ставу 1. тачка (б) овог члана доказује се надлежним царинским органима предочавањем:
- a) јединствене исправе о превозу којом се покрива пролазак из земље извоза кроз земљу провоза;
  - b) увјерења издатог од стране царинских органа земље провоза:
    - у којем се наводи тачан опис производа;
    - у којем се наводе датуми истовара и претовара производа и, када је то примјениво, називи бродова, или других кориштених превозних средстава;
    - у којем се потврђују услови под којима су производи остали у земљи провоза;
  - c) или, у недостатку тих докумената, свих пратећих докумената.

Члан 46.

1. Производи с поријеклом, који се из БиХ шаљу на изложбу у другој земљи и који се након изложбе продају ради увоза у Заједницу, уживају повољности тарифних преференцијала из члана 35. ове одлуке под условом да испуњавају услове овог одјелјка који им дају право да буду признати као производи који воде поријекло из БиХ, те под условом да се надлежним царинским органима у Заједници докаже:
- a) да је извозник извршио директан превоз производа из БиХ у земљу у којој се одржава изложба и да их је тамо изложио;
  - b) да их је извозник продао или на неки други начин дао на располагање особи у Заједници;
  - c) да су у току или непосредно након изложбе производи били превезени у Заједницу у стању у којем су били послани на изложбу;
  - d) да се од слања на изложбу производи нису користили у било које друге сврхе осим приказивања на изложби.
2. Увјерење о кретању ЕУР. 1 подноси се царинским органима у Заједници на уобичајен начин. У њему морају бити наведени назив и адреса изложбе. Када је то потребно, могу се захтијевати додатни материјални докази о карактеру производа и условима под којима су били изложени.
3. Став 1. овог члана се примјењује на сваку трговачку, индустријску, пољопривредну изложбу или изложбу занатства, сајам или сличну јавну манифестацију или приказивање које није организирано у приватне сврхе у продавницама или пословним просторијама у циљу продаје страних производа, а током којег производи остају под царинском контролом.

Одјељак 2

Доказ о поријеклу

Члан 47.

Производи који воде поријекло из БиХ уживају повољности тарифних преференцијала из члана 35. ове одлуке након што се поднесе:

- (a) увјерење о кретању ЕУР. 1, чији се образац налази у прилогу 9; или
- (b) у случајевима наведеним у члану 52. став 1. тачка (б) ове одлуке изјаве, чији се текст налази у прилогу 10, а коју извозник даје на фактури, отпремници или било ком другом комерцијалном документу у којем се даје довољно исцрпан опис одређених производа да би се омогућила њихова идентификација (у даљњем тексту: 'изјава на фактури').

(a) УВЈЕРЕЊЕ О КРЕТАЊУ ЕУР. 1

Члан 48.

1. Производи с поријеклом у смислу овог поглавља имају право на уживање тарифних преференцијала из члана 35. ове одлуке приликом увоза у Заједницу, под условом да су били директно превезени у смислу члана 45. ове одлуке, а по подношењу увјерења о кретању ЕУР. 1 издатог од стране царинских органа Босне и Херцеговине, под условом да је БиХ:
  - Европској комисији доставила податке који се захтијевају чланом 57. ове одлуке; те
  - да пружа помоћ Заједници тако што царинским органима земаља чланица допушта провјеру вјеродостојности документа или тачност података који се односе на право поријекло дотичних производа.
2. Увјерење о кретању ЕУР. 1 може се издати само када може послужити као материјални доказ који је потребан у сврхе тарифних преференцијала из члана 35. ове одлуке.
3. Увјерење о кретању ЕУР. 1 издаје се само на писани захтјев извозника или његовог овлаштеног заступника.

Такав захтјев се сачињава у складу са одредбама овог одјељка на обрасцу из прилога 9.

Захтјеве за издавање увјерења о кретању ЕУР. 1 надлежни царински органи БиХ чувају најмање три године.

4. Извозник или његов овлаштени заступник уз захтјев прилаже и сва пратећа документа којима се доказује да се производи који се извозе квалифицирају за издавање увјерења о кретању ЕУР. 1.

Извозник преузима обавезу да ће на захтјев надлежних царинских органа поднијети све додатне доказе који им буду потребни у сврху утврђивања тачности статуса поријекла производа који имају право на преференцијално поступање, те да ће пристати на сваки преглед његових пословних књига и сваку провјеру коју подуму наведени органи у вези с околностима у којима су производи добивени.

5. Увјерење о кретању ЕУР. 1 издају царински органи БиХ или земље извоза, која је чланица Заједнице, ако се производи који се извозе могу сматрати производима с поријеклом у смислу овог поглавља.
6. Пошто увјерење о кретању ЕУР. 1 чини материјални доказ за примјену преференцијалних аранжмана наведених у члану 35. ове одлуке, на царинским органима БиХ или земље извознице – чланице Заједнице лежи одговорност да подузму све неопходне кораке ради провјере поријекла производа и других навода у увјерењу.
7. У циљу провјере да ли су услови наведени у ставу 5. овог члана испуњени, царински органи БиХ или земље извознице – чланице Заједнице имају право да затраже све материјалне доказе или изврше све провјере које сматрају неопходним.
8. На царинским органима БиХ или земље извознице – чланице Заједнице лежи одговорност да осигурају да обрасци из става 1. овог члана буду правилно попуњени.
9. Датум издавања увјерења о кретању ЕУР. 1 наводи се у дијелу увјерења који је резервиран за царинске органе.
10. Увјерење о кретању ЕУР. 1 издају царински органи БиХ или земље извознице – чланице Заједнице приликом извоза производа на које се односи и стављају га на располагање извознику чим се извоз изврши или осигура.

Члан 49.

Када се, на захтјев увозника и под условима које пропишу царински органи земље увознице, растављени или несастављени производи у смислу општег правила 2 (а) Царинске тарифе БиХ, који потпадају под одјељак XVI или XVII односно под тарифни број 7308 или 9406 Царинске тарифе БиХ, увозе сукцесивно, јединствени доказ о поријеклу за такве производе подноси се царинским органима приликом увоза прве испоруке.

Члан 50.

1. Одступајући од члана 48. став 10. ове одлуке, увјерење о кретању ЕУР. 1 може се изузетно издати и након извоза производа на које се односи ако:
  - а) није издато у тренутку извоза због грешки, ненамјерних пропуста или посебних околности; или
  - б) ако се докаже царинским органима да је увјерење о кретању ЕУР. 1 било издато, али да није било прихваћено приликом увоза из техничких разлога.
2. Царински органи могу накнадно издати увјерење о кретању ЕУР. 1 само након провјере да ли се подаци наведени у извозниковом захтјеву слажу с оним у одговарајућем извозном спису, те да увјерење о кретању ЕУР. 1, ради задовољавања одредби овог одјељка, није издато када су одређени производи били извезени.
3. На увјерење о кретању ЕУР. 1 које се накнадно изда ставља се забиљешка: 'НАКНАДНО ИЗДАТО'.
4. Забиљешка из става 3. овог члана. ставља се у поље 'Примједбе' увјерења о кретању ЕУР. 1.

Члан 51.

1. У случају крађе, губитка или уништења увјерења о кретању ЕУР. 1, извозник може царинским органима који су га издали поднијети захтјев за издавање дупликата на основу извозних докумената који се налазе у њиховом посједу.
2. На дупликат издат на овај начин ставља се забиљешка: 'ДУПЛИКАТ'.
3. Забиљешка из става 2. овог члана ставља се у поље 'Примједбе' увјерења о кретању ЕУР. 1.

4. Дупликат, који на себи носи датум издавања оригиналног увјерења о кретању ЕУР 1, важи од тог датума.
5. Када се производи са поријеклом ставе под контролу царинског уреда БиХ, постоји могућност да се оригинални доказ о поријеклу замијени са једним или више увјерења о кретању ЕУР 1. у сврху слања свих или неких производа негдје друго у БиХ. Замјенско увјерење о кретању ЕУР 1. издаје се од стране царинског уреда под чијом контролом се налазе ти производи.

(б) ИЗЈАВА НА ФАКТУРИ

Члан 52.

1. Изјаву на фактури може издати:
  - (а) одобрени извозник из Заједнице у смислу члана 53. ове одлуке, или
  - (б) извозник за сваку пошиљку од једног или више пакета који садрже производе с поријеклом чија укупна вриједност не прелази 12.000 КМ, под условом да се помоћ из члана 48. став 1. ове одлуке примјењује и у овом поступку.
2. Изјаву на фактури извозник може издати ако се за одређени производ може сматрати да води поријекло из Заједнице или БиХ и да задовољава друге услове ове главе
3. Извозник, који подноси изјаву на фактури, спреман је да у сваком тренутку, на захтјев царинских или других надлежних органа земље извознице, поднесе сва одговарајућа документа којима се доказује статус поријекла одређених производа, као и испуњавање других услова ове главе.
4. Изјава на фактури извозник сачињава уношењем, помоћу писаће машине, печата или отискивањем на фактури, отпремници или било ком другом комерцијалном документу, изјаве чији се текст налази у прилогу 10, користећи једну од језичких варијанти наведених у том прилогу и у складу с домаћим законодавством земље извознице. Ако се изјава сачињава у рукопису, пише се тинтом и штампаним словима.
5. Изјаве на фактури морају садржавати оригинални, руком писани потпис извозника. Међутим, одобрени извозник у смислу члана 53. ове одлуке није дужан потписати такве изјаве, под условом да се у писаном облику обавезе према царинским органима Заједнице да прихвата пуну одговорност за сваку изјаву на фактури, која га идентификује као да ју је он својеручно потписао.
6. У случајевима из става 1. тачка (б) овог члана, кориштење изјаве на фактури подлијеже сљедећим посебним условима:
  - (а) изјава на фактури издаје се за сваку пошиљку;
  - (б) ако је роба садржана у пошиљци већ била предметом провјере у земљи извозници позивањем на дефиницију 'производа с поријеклом', извозник се може позвати на ту провјеру у изјави на фактури.

Одредбе тачке (а) овог става не ослобађају извозника од обавезе поштивања било којих других формалности које су потребне према царинским или поштанским прописима.

Члан 53.

1. Царински органи у Заједници могу овластити сваког извозника, (у даљњем тексту: одобрени извозник), који често извози производе поријеклом из Заједнице у смислу члана 35. став 2. ове одлуке и који царинским органима, пружа све гаранције неопходне за провјеру статуса

поријекла производа, као и испуњавање других услова ове главе, да издаје изјаве на фактури, без обзира на вриједност одређених производа.

2. Царински органи могу одобравати статус одобреног извозника под било којим условима које они сматрају одговарајућим.
3. Царински органи одобреном извознику додјељују број овлаштења који се наводи у изјави на фактури.
4. Царински органи у сваком тренутку прате употребу овлаштења од стране одобреног извозника.
5. Царински органи могу у сваком тренутку повући одобрење .

То обавезно раде када одобрени извозник више не пружа гаранције из става 1. овог члана и када више не испуњава услове из става 2. овог члана, или на неки други начин неправилно користи одобрење .

Члан 54.

1. Доказ о поријеклу важи четири мјесеца од дана издавања у земљи извозници и у том периоду се подноси царинским органима земље увознице.
2. Докази о поријеклу, који се царинским органима земље увознице поднесу након крајњег датума за предочавање наведеног у ставу 1. овог члана, могу се прихватити у циљу примјене тарифних преференцијала из члана 35. ове одлуке када је неподношење тих докумената до предвиђеног крајњег датума узроковано изузетним околностима.
3. У осталим случајевима закашњелог предочавања, царински органи земље увознице могу прихватити доказе о поријеклу када су производи поднесени прије наведеног крајњег датума.
4. На захтјев увозника, а имајући у виду услове које пропишу царински органи земље увознице – чланице Заједнице, јединствени доказ о поријеклу може се поднијети тим царинским органима приликом увоза прве пошиљке када се роба:
  - (a) увози у оквиру честог и континуираног трговинског промета значајне комерцијалне вриједности;
  - (b) када је предмет истог купопродајног уговора, и када су стране у уговору регистроване у БиХ и установљене Заједници;
  - (c) када се разврставају под исту ознаку (осмознаменкасту) Царинске тарифе БиХ;
  - (d) када долазе искључиво од истог извозника, када се упућују истом увознику и када су показане истом царинском уреду у Заједници.

Овај поступак се примјењује на количине и рок којег одреде надлежни царински органи БиХ. Тај рок ни под којим околностима не може прећи три мјесеца.

Члан 55.

1. Производи, које приватна особа пошаље приватној особи у виду малих пакета, односно они који чине дио путничког личног пртљага, увозе се као производи с поријеклом који уживају тарифне преференцијале из члана 35. ове одлуке без захтијевања подношења увјерења о кретању ЕУР. 1 или изјаве на фактури, под условом да се такви производи не увозе због трговине, да су пријављени као они који испуњавају услове који се захтијевају за примјену овог поглавља и када нема сумњи у погледу вјеродостојности изјаве приватне особе/путника.
2. Увози, који су повремениг карактера и који се искључиво састоје од производа за личну употребу примаоца или путника или њихових обитељи, не сматрају се увозима због

трговине ако је из карактера и количине тих производа очигледно да за циљ немају никакву комерцијалну сврху.

Надаље, укупна вриједност производа не прелази 1,000 КМ у случају малих пакета или 2,400 КМ у случају производа који чине дио путничког личног пртљага.

Члан 56.

1. Откривање малих одступања између навода у доказу о поријеклу и оних у документима поднесеним царинском уреду у циљу вршења радњи и поступака за увоз производа не чине саме по себи доказ о поријеклу неважећим ако се правилно установи да тај документ одговара предоченој роби.
2. Очигледне формалне грешке, попут грешака у куцању, на доказу о поријеклу не доводе до одбацивања тог документа ако те грешке нису такве да узрокују сумњу у тачност навода наведених у том документу.

Одјељак 3

Методe административне сурaдње

Члан 57.

1. БиХ доставља Европској комисији називе и адресе царинских органа, који се налазе на њеном подручју а који су овлаштени да издају увјерења о кретању ЕУР. 1, заједно с примјерком отисака печата које ти органи користе, као и називе и адресе релевантних царинских органа који су надлежни за контролу увјерења о кретању ЕУР. 1 и изјава на фактурама. Печати вриједе од датума пријема примјерака од стране Европске комисије. Комисија просљеђује те податке царинским органима земаља чланица. Када се достављање података врши у оквиру измјена раније достављених података, Комисија наводи датум ступања на снагу нових печата према инструкцијама које су дали надлежни царински органи у БиХ. Ти подаци су за службену употребу, међутим, када се роба треба ставити у слободни промет, царински органи могу допустити увознику или његовом прописно овлашћеном заступнику да погледа примјерке отисака печата наведене у овом ставу.
2. Комисија шаље БиХ примјерке отисака печата које користе царински органи земаља чланица за издавање увјерења о кретању ЕУР. 1.

Члан 58.

1. Накнадне провјере увјерења о кретању ЕУР. 1 и изјава на фактури врши се насумичним избором односно када царински органи у земљи увозници – чланици Заједнице или у БиХ имају основане сумње у погледу вјеродостојности таквих докумената, статуса поријекла одређених производа или испуњавања других захтјева ове главе.
2. У циљу провођења одредбе става 1. овог члана, надлежни органи у земљи увозници – чланици Заједнице или у БиХ враћају увјерење о кретању ЕУР. 1 и фактуру, ако је била поднесена, изјаву на фактури, или примјерак тих докумената надлежним органима у БиХ или земљи чланица, уз навођење, када је то примјерено, разлога за провјеру.

Сва добивена документа и подаци који упућују на то да су подаци наведени у доказу о поријеклу нетачни просљеђују се уз захтјев за вршење провјере.

Ако царински органи у земљи увозници – чланица Заједнице одлуче да одложе одобравање тарифних преференцијала из члана 35. ове одлуке за вријеме док чекају на резултате

провјере, извознику се нуди пуштање производа уз све мјере опреза, које се сматрају неопходним.

3. Када се захтјев за накнадну провјеру сачини у складу са ставом 1. овог члана, таква провјера се врши а њени резултати достављају царинским органима земље увознице – чланице Заједнице или БиХ максимално у року од шест мјесеци. Резултати морају јасно показати да ли се доказ о поријеклу односи на производе који су стварно извезени и да ли се за те производе може сматрати да воде поријекло из БиХ или Заједнице.
4. Ако се у случајевима основане сумње одговор не да у року од шест мјесеци из става 3. овог члана или ако одговор не садржи довољно података за утврђивање вјеродостојности дотичног документа или стварног поријекла производа, надлежним органима се шаље други допис. Ако се четири мјесеца након другог дописа резултати провјере не доставе органима који су их захтијевали, односно ако ти резултати не омогућавају утврђивање вјеродостојности дотичног документа или стварног поријекла производа, органи који су их захтијевали одбијају право на тарифне преференцијале, осим у изузетним случајевима.
5. Када поступак провјере или било који други доступни податак указује на то да се одредбе овог одјељка крше, БиХ, на своју иницијативу или на захтјев Заједнице, врши одговарајуће провјере или организира њихово хитно вршење како би идентификујела и спријечила таква кршења. У ту сврху, Заједница може судјеловати у провјерама.
6. У циљу накнадне провјере увјерења о кретању ЕУР. 1, царински органи БиХ или царински органи земље извознице – чланице Заједнице чувају примјерке увјерења, као и сва извозна документа који се односе на њих, најмање три године.

Одјељак 4

Цеута и Мелилла

Члан 59.

1. Појам ‘Заједница’ који се користи у овој глави не обухвата Цеуту и Мелиллу. Појам ‘производи који воде поријекло из Заједнице’ не обухвата производе који воде поријекло из Цеуте и Мелилле.
2. Овај одјељак се примјењује *mutatis mutandis* и приликом утврђивања да ли се производи могу сматрати онима који воде поријекло из БиХ и који уживају преференцијале приликом увоза у Цеуту и Мелиллу или онима који воде поријекло из Цеуте и Мелилле.
3. Цеута и Мелилла сматрају се јединственим подручјем.
4. Одредбе ове главе које се односе на издавање, кориштење и накнадну провјеру увјерења о кретању ЕУР. 1 примјењују се *mutatis mutandis* и на производе који воде поријекло из Цеуте и Мелилле.
5. Царински органи Шпањолске одговорни су за примјену ове главе у Цеути и Мелилли.

НАСЛОВ IV

ЦАРИНСКА ВРИЈЕДНОСТ

ГЛАВА I

Опште одредбе

Члан 60.

1. Приликом примјене одредби члана 25. до 33. Закона и овог наслова, царински органи поступају у складу с одредбама наведеним у прилогу 11.
2. Ако је приликом утврђивања царинске вриједности потребно извршити позивање на општеприхваћене принципе обрачунавања, примјењују се одредбе прилога 12.

Члан 61.

1. У смислу овог наслова:
  - (a) ‘споразум’ значи Споразум о provedби члана VII Општег споразума о тарифама и трговини, наведеног у члану 28. став 1. тачка (a) Закона;
  - (b) ‘произведена роба’ обухвата узгојене, произведене и извађене производе;
  - (c) ‘идентична роба’ значи роба произведена у истој земљи која је у сваком погледу идентична, укључујући и њене физичке карактеристике, квалитету и углед. Мање разлике у изгледу не спречавају да се роба, која иначе одговара овој дефиницији, сматра идентичном.
  - (d) ‘слична роба’ значи роба произведена у истој земљи која, премда не у сваком погледу слична, има сличне карактеристике и сличне материјале од којих је израђена што јој омогућава да врши исте функције и да буде комерцијално замјењива. Квалитета робе, њен углед и постојање заштитног знака неки су од фактора које треба узети у обзир приликом одређивања да ли је роба слична;
  - (e) ‘роба исте класе или врсте’ значи роба која спада у групу или серију производа одређене индустрије или индустријског сектора и обухвата идентичну и сличну робу.
2. ‘Идентична роба’ и ‘слична роба’, већ према случају, не обухвата робу која укључује или представља инжењеринг, развој, умјетнички рад, дизајн, те планове и шеме за које није извршено никакво усклађивање према члану 29. став 1. тачка (б) (ив) Закона, јер су такви елементи урађени у БиХ.

Члан 62.

1. У смислу дијела другог, главе III Закона и овог наслова, за особе се сматра да су повезане само ако:
  - (a) су то службеници или директори који су укључени у међусобне послове;
  - (b) су то правно признати партнери у пословним односима;
  - (c) су то послодавац и уполсеник;
  - (d) је то свака особа која директно или индиректно посједује, контролира или држи 5% или више преосталих дионица с правом гласа и једне и друге особе;
  - (e) једна од њих директно или индиректно контролира другу;
  - (f) обје те особе директно или индиректно контролира трећа особа;
  - (g) оне заједно директно или индиректно контролирају трећу особу; или
  - (h) су чланови исте обитељи. Особе се сматрају члановим исте обитељи само уколико су у једном од доље наведених односа:
    - супруг и супруга;
    - родитељ и дијете;
    - брат и сестра (било да су од истих родитеља или да се ради о полубрату или полусестри);
    - родитељи родитеља и унуци;
    - браћа/сестре родитеља и нећаци;
    - родитељи мужа/супруге и зетови или снахе;

- супружници браће и сестара.

2. У смислу овог наслова, особе које су пословно повезане једна с другом тако што је једна од њих искључиви агент, искључиви дистрибутер или искључиви концесионар какав год да је његов званични назив, сматра се да је повезана само уколико потпада под критерије из става 1 овог члана.

Члан 63.

У циљу утврђивања царинске вриједности према члану 26. Закона, роба за коју цијена није стварно плаћена у вријеме предвиђено за утврђивање вриједности у царинске сврхе, цијена која се треба платити за измирење обавеза у наведено вријеме по правилу се узима као основица за царинску вриједност.

Члан 64.

1. Када је роба, која је пријављена за стављање у слободни промет, дио веће количине исте робе купљене приликом једне трансакције, цијена која је стварно плаћена или је платива у смислу члана 26. став 1. Закона, је она цијена која је представљена као пропорција између укупне цијене коју тако пријављена роба има и укупне количине купљене робе. Сразмјерна расподјела цијене која је стварно плаћена или је платива примјењује се и у случају губитка дијела пошиљке или када се роба којој се утврђује вриједност, оштети прије стављања у слободни промет.
2. Након стављања робе у слободни промет, усклађивање цијене која је стварно плаћена или је платива за робу, а које продавац изврши у корист купца, може се узети у обзир приликом утврђивања царинске вриједности у складу с чланом 26. Закона, ако се царинским органима докаже:
  - да је роба била у квару у тренутку који се наводи у члану 64. Закона;
  - да је продавац извршио измјене у извршењу гаранцијских обавеза садржаних у купопродајном уговору, који је закључен прије стављања робе у слободан промет;
  - да недостаци на роби већ нису били узети у обзир у одговарајућем купопродајном уговору.
3. Цијена која је стварно плаћена или је платива за робу, усклађена према ставу 2. овог члана, може се узети у обзир само ако је усклађивање извршено у року од 12 мјесеци од дана прихватања царинске пријаве за стављање робе у слободни промет.

Члан 65.

Када цијена која је стварно плаћена или је платива у смислу члана 26. став 1. Закона, укључује и неки износ у погледу било ког унутарњег пореза који се примјењује унутар земље поријекла или земље извознице у вези с одређеном робом, наведени износ не улази у царинску вриједност под условом да се надлежном царинском органу може доказати да је одређена роба ослобођена или ће бити ослобођена од њега у корист купца.

Члан 66.

1. У смислу члана 26. Закона, чињеница да је роба која је предмет продаје пријављена за слободни промет сматра се одговарајућим показатељем да је продана за извоз у царинско подручје БиХ. У случају узастопних продаја прије утврђивања вриједности, само задња продаја која је довела до уношења робе у царинско подручје БиХ, односно продаја која се

врши у царинском подручју БиХ прије пријављивања робе за слободни промет, чини такав показатељ.

Када се пријављује цијена која се односи на продају извршену прије задње продаје, а на основу које је роба унесена у царинско подручје БиХ, царинским органима се мора доказати да је та продаја робе извршена за извоз у царинско подручје БиХ.

Одредбе чланова 89. до 92. ове одлуке се примјењују и на став 1. овог члана.

2. Када се роба користи у страниј земљи између момента продаје и момента пријаве за слободни промет, царинска вриједност не мора бити трансакцијска цијена.
3. Купац не треба испуњавати никакве друге услове осим да буде страна у купопродајном уговору.

Члан 67.

Када се, приликом примјене члана 26. став 1. Закона, утврди да продаја или цијена увезене робе подлијеже неком услову односно накнади чија се вриједност може утврдити у односу на робу чија се вриједност утврђује, таква вриједност се сматра индиректним плаћањем купца продавцу и дијелом цијене која је стварно плаћена или је платива ако се услов или накнада не односе на:

- a) активност на коју се примјењује члан 26. став 3. Закона; или
- b) фактор у погледу којег се на цијену која се плаћа или је платива треба додати износ према одредбама члана 29. Закона.

Члан 68.

1. У смислу члана 26. став 3. Закона, појам “маркетинга” значи све активности које се односе на рекламирање или промовирање продаје предметне робе и све активности које се односе на давање јемства или гаранције за ту робу.
2. Ако такве активности подузме купац, сматра се да их је подузео за свој рачун чак и ако их изврши у склопу испуњавања обавеза које леже на купцу ако је тако договорено са продавцем.

Члан 69.

1. Приликом примјене члана 27. став 2. тачка (а) Закона (трансакцијска вриједност идентичне робе), царинска вриједност се утврђује позивањем на трансакцијску вриједност идентичне робе у продаји на истом комерцијалном нивоу и у основи у истој количини као и роба чија се вриједност утврђује.

Када се не нађе таква продаја, трансакцијска вриједност идентичне робе продане на различитим комерцијалним нивоима и/или у различитим количинама и усклађена тако да у обзир узме разлике које се приписују комерцијалном нивоу и/или количини, користи се, али под условом да се таква усклађивања могу извршити на основу предоченог доказа који недвосмислено одређује оправданост и исправност усклађивања, било да то доводи до повећања или смањења вриједности.

2. Када су трошкови и накнаде из члана 29. став 1. тачка (е) Закона укључени у трансакцијску вриједност, усклађивање се врши тако да се у обзир узму значајне разлике у таквим

трошковима и накнадама између одређене увезене и идентичне робе које настају као резултат разлика у даљини и начину превоза.

3. Уколико се, приликом примјене овог члана, установи да постоји више трансакцијских вриједности идентичне робе, најнижа таква вриједност се користи за утврђивање царинске вриједности увезене робе.
4. Приликом примјене овог члана, трансакцијска вриједност за робу која је произведена од стране друге особе, узима се у обзир само када се не може установити никаква трансакцијска вриједност према ставу 1. овог члана за идентичну робу коју је произвела иста особа која је произвела и робу чија се вриједност утврђује.
5. У смислу овог члана, трансакцијска вриједност идентичне увезене робе значи царинска вриједност која је претходно утврђена према члану 26. Закона и усклађена као што је прописано у ставовима 1. и 2. овог члана.

Члан 70.

1. Приликом примјене члана 27 став 2. тачка (б) Закона (трансакцијска вриједност сличне робе), царинска вриједност се одређује позивањем на трансакцијску вриједност сличне робе у продаји на истом комерцијалном нивоу и у основи у истој количини као и роба чија се вриједност утврђује. Када се не нађе таква продаја, трансакцијска вриједност сличне робе продате на различитим комерцијалним нивоима и/или у различитим количинама и усклађена тако да се у обзир узму разлике које се приписују комерцијалном нивоу и/или количини, користи се, али под условом да се таква усклађивања могу извршити на основу предоченог доказа који недвосмислено одређује оправданост и исправност усклађивања, било да то доводи до повећања или смањења вриједности.
2. Када су трошкови и накнаде из члана 29. став 1. тачка (е) Закона укључени у трансакцијску вриједност, усклађивање се врши тако да се у обзир узму значајне разлике у таквим трошковима и накнадама између предметне увезене и сличне робе које настају као резултат разлика у удаљености и начину превоза.
3. Уколико се, приликом примјене овог члана, установи да постоји више трансакцијских вриједности сличне робе, најмања таква вриједност се користи за утврђивање царинске вриједности увезене робе.
4. Приликом примјене овог члана, трансакцијска вриједност за робу која је произведена од стране других особа, узима се у обзир само када се не може установити никаква трансакцијска вриједност према ставу 1. овог члана за сличну робу коју је произвела иста особа која је произвела и робу чија се вриједност утврђује.
5. У смислу овог члана, трансакцијска вриједност сличне увезене робе значи царинска вриједност која је претходно утврђена према члану 26. Закона и усклађена као што је прописано у ставовима 1. и 2. овог члана.

Члан 71.

1. (а) Уколико се увезена роба, или идентична или слична увезена роба продаје у БиХ у стању у каквом је увезена, царинска вриједност увезене робе, утврђена у складу с чланом 27. став 2. тачка (ц) Закона, темељи се на јединичној цијени по којој је увезена роба или идентична или слична увезена роба продана у највећој укупној количини у исто или приближно исто вријеме као и робе чија се вриједност утврђује особама које нису повезане с особама од којих су купили такву робу, с тим да подлијежу одбицима за слједеће:
  - (i) провизије које се обично плаћају или чије се плаћање договори, односно додатни износи на профит или опште трошкове (укључујући директне и индиректне

трошкове за рекламирање дотичне робе) у вези с продајом у БиХ увезене робе исте класе или врсте;

- (ii) уобичајене трошкове превоза и осигурања и други припадајући трошкови који настају унутар БиХ;
- (iii) увозне дажбине и друге дажбине које треба платити у БиХ ради увоза или продаје робе.

(b) Уколико се ни увезена роба ни идентична или слична увезена роба не продаје у исто или приближно исто вријеме када се увози роба чија се вриједност утврђује, царинска вриједност увезене робе утврђена према овом члану, а која иначе подлијеже одредбама става 1. тачка (а) овог члана, темељи се на јединичној цијени по којој се увезена роба, идентична или слична увезена роба продаје у БиХ у стању у којем је увезена најранијег датума након увоза робе чија се вриједност утврђује, али прије истека 90 дана од таквог увоза.

2. Уколико се ни увезена роба ни идентична или слична роба не продаје у БиХ у стању у којем је увезена, тада се, уколико то увозник захтијева, царинска вриједност темељи на јединичној цијени по којој се увезена роба, након даљње обраде, продаје у највећој укупној количини особама у БиХ које нису повезане с особама од којих купују такву робу, с тим да се умањи за одговарајући износ додане вриједности која је настала таквом обрадом, те за издатке прописане у ставу 1. тачка (а) овог члана.
3. У смислу овог члана, јединична цијена по којој се увезена роба продаје у највећој укупној количини је цијена по којој је највећи број јединица продат у продајама особама које нису повезане с особама од којих су купиле такву робу на првом комерцијалном нивоу након увоза на којем се врше такве продаје.
4. Свака продаја у БиХ особи која врши снабдијевање било директно или индиректно, бесплатно или по сниженој цијени за употребу у вези с производњом или продајом за извоз увезене робе, ниједан од елемената наведен у члану 29. став 1. тачка (б) Закона не треба се узимати у обзир приликом утврђивања јединичне цијене у смислу овог члана.
5. У смислу става 1. тачка (б) овог члана, 'најранији датум' је датум до којег се изврши продаја увезене робе или идентичне или сличне увезене робе у довољној количини да би се утврдила јединична цијена.

Члан 72.

1. Приликом примјене члана 27. став 2. тачка (д) Закона (обрачуната вриједност), царински органи не могу захтијевати или натјерати особу која нема пребивалиште у БиХ да предочи за преглед или дозволи приступ било којим пословним књигама или другим евиденцијама у сврху утврђивања ове вриједности. Међутим, податке које произвођач робе пружи у сврху утврђивања царинске вриједности према овом члану царински органи БиХ могу провјерити у некој другој земљи уз сагласност произвођача и под условом да царински органи БиХ на вријеме и унапријед обавијесте органе дотичне земље и да она нема ништа против истраге.
2. Цијена или вриједност материјала и производње из члана 27. став 2. тачка (д) (и) Закона укључује цијену елемената наведених у члану 29. став 1. тачка (а) (ии) и (иии) Закона.

Она такође укључује и вриједност, сразмјерно расподијељену, сваког производа или услуге наведене у члану 29. став 1. тачка (б) Закона којег купац даје или обави директно или индиректно за употребу у вези с производњом увезене робе.

Вриједност елемената наведених у члану 29. став 1. тачка (б) (ив) Закона, који су урађени у БиХ укључује се само у оној мјери у којој се ти елементи наплаћују од произвођача.

3. Када се у сврхе утврђивања обрачунате вриједности користе други подаци а не они које је дао произвођач или који су дани у његово име, царински органи обавјештавају декларанта, уколико то он захтијева, о извору таквих информација, о подацима који су кориштени и обрачунима утемељеним на таквим подацима, у складу с чланом 14. Закона.
4. ‘Опћи трошкови’ из члана 27. став 2. тачка (д) (и) Закона, обухватају директне и индиректне трошкове производње и продаје робе за извоз који нису укључени под члан 27. став 2. тачка (д) (и) Закона.

Члан 73.

Када је амбалажа из члана 29. став 1. тачка (а) (и) Закона предмет увоза у више наврата, вриједност се, на захтјев подносиоца, на одговарајући начин сразмјерно распоређује у складу с општепризнатим принципима обрачунавања.

Члан 74.

У смислу члана 29. став 1. тачка (б) (ив) Закона, цијена истраживачких и прелиминарних нацрта се не укључује у царинску вриједност.

Члан 75.

Члан 30. тачка (ц) Закона примјењује се *mutatis mutandis* када се царинска вриједност утврђује примјеном неког другог метода а не трансакцијске вриједности.

Члан 76.

1. Царински органи, на захтјев одређене особе, могу одобрити:

- одступајући од члана 29. . став 2. Закона, одређене елементе који се требају додати на цијену која је стварно плаћена или коју треба платити, премда се не могу количински изразити у тренутку настанка царинског дуга,
- одступајући од члана 30. Закона, да се одређене накнаде које се не укључују у царинску вриједност, у случајевима када се износи који се односе на те елементе не приказују одвојено у тренутку настанка царинског дуга, утврде на основу одговарајућих и специфичних критерија.

У таквим случајевима пријављена царинска вриједност не сматра се привременом у смислу члана 162. став 1. алинеја два ове одлуке.

2. Одобрење се даје под сљедећим условима:

- (а) ако би вршење поступака предвиђених чланом 167. ове одлуке у одређеним околностима, представљало непропорционалне административне трошкове;
- (б) ако би се показало да је прибјегавање примјени члана 27. и 28. Закона непримјењено у конкретним околностима;
- (с) ако постоје добри разлози за сматрање да висина увозних дажбина, које се наплаћују у року обухваћеним одобрењем неће бити нижа од оне која би се наплатила да нема одобрења.
- (д) ако није дошло до поремећаја услова конкуренције међу оператерима.

ГЛАВА 2

Одредбе које се односе на накнаде за кориштење ауторског права и лиценце

Члан 77.

1. У сврхе члана 29. став 1. тачка (ц) Закона, сматра се да накнаде за кориштење ауторског права и лиценце нарочито значе плаћање за кориштење права која се односе:
  - на произвођача увезене робе (нарочито патената, дизајна, модела и произвођачког know-how), или
  - на продају за извоз увезене робе (нарочито заштитних знакова, патентираних модела), или
  - на употребу или препродају увезене робе (нарочито ауторских права, производних процеса који су неодвојиво уграђени у увезену робу).
2. Без одступања од члана 29. став 5. Закона, када се царинска вриједност увезене робе утврђује према одредбама члана 26. Закона, накнаде за кориштење ауторског права или лиценце додају се на цијену која је стварно плаћена или се треба платити само када је ово плаћање:
  - повезано с робом чија се вриједност утврђује; и
  - када представља услов за продају те робе.

Члан 78.

1. Када увезена роба представља само саставни дио или компоненту робе која се производи у БиХ, усклађивање према цијени која је стварно плаћена или се треба платити за увезену робу врши се само онда када се накнада за кориштење ауторског права или лиценце односи на ту робу.
2. Када се роба увози у растављеном стању, односно када само мора проћи кроз мању обраду прије даљње продаје, као што је на примјер разблаживање или пакирање, то не спречава да се накнаде за кориштење ауторског права или лиценце сматрају повезаним с увезеном робом.
3. Уколико се накнаде за кориштење ауторског права и лиценце дјеломично односе на увезену робу, а дјеломично и на друге састојке и саставне дијелове додатих увезеним производима након њиховог увоза, или на активности или услуге које се обаве након увоза, одговарајуће распоређивање се врши само на основу објективних и мјерљивих података у складу с коментаром члана 29. став 2. Закона, који је дат у прилогу 11.

Члан 79.

Накнаде за кориштење ауторског права или лиценце у погледу права кориштења заштитног знака требају се додати на цијену која је плаћена или је платива за увезену робу само у случајевима када:

- се накнада за кориштење ауторског права или лиценцу односи на производе који се препродају у истом стању или који подлијежу само мањој обради након увоза;
- се производи пласирају на тржишту под заштитним знаком, који је на њих стављен прије или после увоза, а за које се плаћају накнаде за кориштење ауторског права или лиценцу; и
- купац не може слободно набавити такве производе од других снабдјевача који нису у вези с продавцем.

Члан 80.

Када купац плаћа накнаде за кориштење ауторског права или лиценце трећој страни, не сматра се да су испуњени услови предвиђени у члану 77. став 2. ове одлуке, осим ако продавац или особа која је повезана с њим захтијева од купца да изврши то плаћање.

Члан 81.

1. Када се метод обрачуна износа накнаде за кориштење ауторског права или лиценце изводи из цијене увезене робе, у недостатку доказа о супротном може се претпоставити да је плаћање те накнаде за кориштење ауторског права или лиценце извршено у вези с робом чија се вриједност утврђује.
2. Међутим, када се износ накнаде за кориштење ауторског права или лиценце обрачунава без обзира на цијену увезене робе, плаћање те накнаде за кориштење ауторског права или лиценцу ипак се може везати за робу чија се вриједност утврђује.

Члан 82.

Приликом примјене члана 29. став 1. тачка (ц) Закона, земља у којој прималац накнаде за кориштење ауторског права или за лиценцу има пребивалиште није од битне важности.

ГЛАВА 3

Одредбе које се односе на мјесто уноса робе у БиХ

Члан 83.

У смислу члана 29 став 1. тачка (е) и члана 30. тачка (а) Закона, мјесто уноса робе у царинско подручје БиХ је:

- (а) за робу која се допрема морем, то је лука истовара или лука претовара, под условом да царински органи те луке овјере претовар;
- (б) за робу која се допрема морем а онда, без претовара, унутарњим воденим токовима, то је прва лука гдје се може извршити истовар било на ушћу ријеке или канала или дубље у унутрашњости, под условом да се царинском уреду поднесе доказ да су трошкови превоза до луке истовара већи од оних до прве луке;
- (с) за робу која се допрема жељезницом, унутарњим воденим токовима или цестовним прометом, то је мјесто гдје се налази први царински уред;
- (д) за робу која се допрема другим средствима, то је мјесто гдје се прелази копнена граница царинског подручја БиХ.

ГЛАВА 4

Одредбе које се односе на трошкове превоза

Члан 84.

Приликом примјене члана 29. став 1. тачка (е) и члана 30. тачка (а) Закона:

- (а) када се роба допрема истим начином превоза до мјеста које се налази даље од мјеста уноса робе у царинско подручје БиХ, трошкови превоза се утврђују пропорционално пређеној удаљености изван и унутар царинског подручја БиХ, осим ако се царинским органима не

- предоче докази о трошковима који су могли настати према обавезним превозним тарифама за превоз робе до мјеста уноса у царинско подручје БиХ;
- (b) када је роба фактурирана по јединственој цијени на паритету франко домицилно одредиште, која одговара цијени на мјесту уноса у царинско подручје БиХ, трошкови превоза унутар БиХ се не одузимају од те цијене. Међутим, такво одузимање се допушта ако се царинским органима предочи доказ да би цијена франко граница била нижа од јединствене цијене франко домицилно одредиште;
- (c) када је превоз бесплатан или када га осигурава купац, трошкови превоза до мјеста уноса у царинско подручје БиХ, обрачунати у складу са обавезним превозним тарифама које се обично примјењују на исте методе превоза, укључују се у царинску вриједност.

Члан 85.

1. Сви поштански трошкови који су наплаћени до одредишта у вези с робом која се шаље поштом, укључују се у царинску вриједност те робе, изузев додатних поштанских трошкова који се наплаћују у земљи увозници.
2. Међутим, усклађивање пријављене вриједности се не врши уколико се ради о накнадама које се користе приликом утврђивања вриједности пошиљки некомерцијалног карактера.
3. Ставови 1. и 2. овог члана не примјењују се на робу која се превози експресним поштанским услугама познатим као ЕМС-Датапост.

Члан 86.

За робу која се превози зрачним прометом, одредбе члана 84. ове одлуке се примјењују *mutatis mutandis*.

ГЛАВА 5

Утврђивање вриједности одређених пријеносних медија за употребу у опреми за аутоматску обраду података (АОП)

Члан 87.

1. Изузетно од чланова 26.. до 30. Закона, приликом утврђивања царинске вриједности пријеносних медија, који носе податке или упуте за употребу у опреми за обраду података, у обзир се узима само цијена или вриједност самог пријеносног медија. Царинска вриједност увезеног пријеносног медија, који носи податке или упуте, дакле, не укључује цијену или вриједност података или упута, под условом да се таква цијена или вриједност приказује одвојено од цијене или вриједности дотичног пријеносног медија.
2. У смислу овог члана:
  - (a) за израз ‘пријеносни медиј’ не сматра се да укључује интегрална кола, полупроводнике и сличне уређаје или артикле који чине таква кола или уређаје;
  - (b) за израз ‘подаци или упуте’ не сматра се да укључује звучне, кинематографске или видео записе.

ГЛАВА 6

Одредбе које се односе на курсну листу

Члан 88.

1. Када царински органи одобре декларанту да накнадно поднесе или достави одређене податке и у вези с пријавом за стављање робе у слободни промет у облику периодичне пријаве, у том одобрењу се, на захтјев декларанта, може навести да се за конверзију у валуту БиХ елемената који чине царинску вриједност изражену у одређеној валути користи важећи курс којег је објавила Централна банка БиХ.
2. У том случају курс који се користи је курс који се примјењује првог дана периода обухваћеног периодичном пријавом.

ГЛАВА 7

Декларације вриједности и документа која се подносе

Члан 89.

1. Када је потребно утврдити царинску вриједност у смислу чланова 25. до 33. Закона, декларација о подацима, који се односе на царинску вриједност (декларација вриједности), прати царинску пријаву сачињену у вези с дотичном робом. Декларација вриједности сачињава се на обрасцу Д.В.1 из прилога 13. којег, тамо гдје је то потребно, надопуњава један или више образаца Д.В.1 *бис* из прилога 14.
2. Декларацију вриједности прописану у ставу 1. овог члана сачињава лице из члана 4. тачка (18) Закона. Друга алинеја члана 61. став 2. тачка (б) и 61 став 3. Закона примјењује се *mutatis mutandis*.
3. Царински органи могу одустати од захтјева за подношење декларације вриједности Д.В.1. када се царинска вриједност предметне робе не може утврдити према одредбама члана 26. Закона. У таквим случајевима, особа из става 2. овог члана подноси или осигурава да буду поднесени ти подаци који се могу тражити у циљу утврђивања царинске вриједности у складу са чланом 27. или 28. Закона. Такви подаци се достављају на начин и у облику којег одреде царински органи.
4. Подношење декларације вриједности, која се захтијева ставом 1. овог члана уз могућу примјену казних одредби, лице из става 2. овог члана и његовог заступника чини одговорним у погледу:
  - тачности и потпуности података наведених у декларацији;
  - вјеродостојности докумената који су поднесени у прилог тим подацима; и
  - достављање свих додатних података или докумената који су потребни за утврђивање царинске вриједности робе.

Члан 90.

1. Изузев када је је то неопходно ради правилне примјене прописа о увозним дажбинама, царински органи могу одустати од захтјева за подношењем декларације из члана 89. став 1. ове одлуке или попуњавања једног њеног дијела:
  - (а) када царинска вриједност увезене робе у једној пошиљци не премашује износ од 8,000 КМ, под условом да она не чини подјелене или вишеструке пошиљке од истог пошиљаоца истом примаоцу, или
  - (б) када су увози некомерцијалног карактера; или
  - (с) када подношење одређених података није неопходно за примјену Закона о царинској тарифи БиХ или када се увозне дажбине не наплаћују због посебних царинских одредби.

2. У случају редовног промета робама које под истим условима исти продавац доставља истом купцу, царински органи могу одустати од тражења да сви подаци из члана 89. став 1 ове одлуке буду достављени уз сваку царинску пријаву али ће их захтијевати кад год се промјене околности и најмање једном у три године.
3. Одустајање предвиђено овим чланом, може се повући и тражити подношење декларације вриједности Д.В.1. у случајевима када се утврди да услов неопходан за квалифицирање за ово одустајање, није био испуњен или се више не испуњава.

Члан 91.

Када се користе рачунарски системи, или ако су предметне робе пријављене под поједностављеним поступком, царински органи могу одобрити одступање од начина презентирања података потребних за утврђивање царинске вриједности.

Члан 92.

1. Особа из члана 89. став 2. ове одлуке доставља царинским органима копију фактуре на основу које се пријављује вриједност увезене робе. Када се царинска вриједност пријављује у писменом облику, царински органи задржавају такву копију.
2. Царински органи не морају утврђивати царинску вриједност увезене робе на основу методе трансакцијске вриједности ако, у складу с поступком наведеним у ставу 3. овог члана, основано сумњају да пријављена вриједност представља укупно плаћени или плативи износ на начин наведен у члану 26. Закона.
3. Када код царинских органа постоји сумња у смислу става 2. овог члана, они могу затражити додатне податке у складу с чланом 89. став 4. ове одлуке. Ако та сумња и даље постоји, царински органи морају, прије него што донесу коначну одлуку, обавијестити одређену особу писменим путем, уколико она то захтијева, о основама за сумњу и дати јој разуман период за одговор. Коначна одлука с образложењем датој особи се доставља у писаном облику.

НАСЛОВ V

УНОС РОБЕ У ЦАРИНСКО ПОДРУЧЈЕ

ГЛАВА 1

Претходни преглед робе и узимање узорака од стране заинтересованог лица

Члан 93.

1. Претходни преглед робе према члану 39. Закона одобрава се особи овлаштеној да роби одреди царински одобрено поступање или употребу, на њен усмени захтјев, осим ако царински органи, узимајући у обзир дате околности, сматрају да је потребан писмени захтјев.

Узимање узорака може се одобрити само на писмени захтјев заинтересованог лица.

2. Писмени захтјев из става 1. овог члана заинтересована особа потписује и подноси надлежним царинским органима. Захтјев садржава сљедеће податке:

- име и адресу подносиоца захтјева;
- мјесто гдје се роба налази;

- број збирне пријаве, када је она већ била предочена, осим ако царински органи на себе не преузму одговорност да унесу тај податак, или назнаку претходног царинског поступка или податке за идентификацију превозног средства на којем се роба налази;
- све остале податке неопходне за идентификацију робе.

Царински органи дају одобрење забиљешком на захтјев који је поднијела дотична особа. Када се захтјев односи на узимање узорака, наведени органи наводе и количину робе коју је потребно узети.

3. Претходни преглед робе и узимање узорака врши се под надзором царинских органа који одређују поступак који се мора испоштовати у сваком појединачном случају.

Подносилац захтјева сноси ризик и трошкове отпакивања, вагања, препакивања и свих осталих поступака с робом, као и све трошкове у вези с анализом.

4. Узети узорци предмет су радњи и поступака који за циљ имају да им се одреди царински одобрено поступање или употреба. Када испитивање узорака резултира њиховим уништењем или неповратним губитком, не сматра се да је настао било какав дуг и у том случају примјењује се члан 174. став 5. Закона који се односе на отпатке и остатке.

ГЛАВА 2

Збирна пријава

Члан 94.

1. Збирну пријаву потписује особа која је сачињава.
2. Збирну пријаву царински органи овјеравају и задржавају у сврху провјере да ли је роби на коју се односи одређено царински одобрено поступање или употреба у року прописаном у члану 46. став 1. Закона.
3. Збирна пријава за робу, која се кретала по поступку провоза прије показивања царини, биће у облику примјерка провозног документа који је намијењен одредишном царинском уреду у складу с чланом 88. став 2. Закона.
4. Царински органи могу допустити да се збирна пријава сачини у електронском облику. У том случају примјењује се правила предвиђена у ставовима 1. и 2. овог члана.

Члан 95.

1. Робу обухваћена збирном пријавом, која није истоварена с превозног средства које је превози, поновно показује у непромјењеном стању особа из члана 94. став 1. ове одлуке кад год то од ње затраже царински органи, све докле док се роби не додијели царински одобрено поступање или употреба.
2. Свака особа која држи робу након њеног истовара ради премјештања или смјештаја постаје одговорна за поштовање обавезе да на захтјев царинских органа поновно покаже сву робу нетакнуту.

ГЛАВА 3

Привремени смјештај

Члан 96.

1. Када се мјеста из члана 48. став 1. Закона трајно одобре за стављање робе у привремени смјештај, таква мјеста називају се ‘просторима за привремени смјештај’.
2. Да би се осигурала примјена царинских прописа, царински органи, када они сами не управљају простором за привремени смјештај, могу захтијевати да:
  - (а) Простор за привремени смјештај буде закључан с двије браве, гдје један кључ држе наведени органи;
  - (б) особа која управља простором за привремени смјештај води књиге о залихама које омогућавају праћење кретања робе.

Члан 97.

Роба се смјешта у простор за привремени смјештај на основу збирне пријаве. Међутим, царински органи могу захтијевати подношење посебне пријаве на обрасцу који одговара оном којег они пропишу.

Члан 98.

Без одступања од члана 53. Закона или одредби које се односе на продају робе од стране царинских органа, особа која је сачинила збирну пријаву односно, када таква пријава још увијек није поднесена, особе из члана 41. став 2. Закона, одговорне су за примјену мјера које царински органи подузму у складу с чланом 50. Закона и за измиривање трошкова таквих мјера. Поступак продаје робе биће регулисан прописом којег доноси Управни одбор.

ГЛАВА 4

Посебне одредбе које се примјењују на робу која се превози ваздухом или морем

Одјељак 1

Опште одредбе

Члан 99.

Када се роба уноси у царинско подручје БиХ из неке друге земље морем или ваздухом и превози под покрићем јединствене превозне исправе истим начином превоза, без претовара, до друге луке или аеродрома у БиХ, царини се, у смислу члана 37. Закона, показује само у луци или аеродрому гдје се истовара или претовара.

Одјељак 2

Посебне одредбе које се примјењују на ручни и предати пртљаг путника

Члан 100.

У смислу овог одјељка:

- (а) *бх. аеродром* значи сваки аеродром који се налази у царинском подручју БиХ;
- (б) *међународни бх. аеродром* значи сваки бх. аеродром који је, након што је као такав овлаштен од стране надлежних органа, одобрен за зрачни промет с другим земљама;

- (c) *лет унутар БиХ* значи кретање летјелице између два бх. аеродрома, без успутних слијетања, а које не почиње и не завршава на аеродрому који није бх. аеродром;
- (d) *бх. лука* значи свака поморска лука која се налази у царинском подручју БиХ;
- (e) *пловило за разоноду* значи приватни бродови намијењени за путовања чији правац кретања овиси о жељама корисника;
- (f) *туристичка или пословна летјелица* значи приватна летјелица намијењена за путовања чији правац кретања овиси о жељама корисника;
- (g) *пртљаг* значи сви предмети које нека особа носи, било којим средством, током путовања.

Члан 101.

У смислу овог одјелка, у случају путовања ваздухом, пртљагом се сматра:

- предати пртљаг ако је предан на аеродрому поласка и ако није доступан путнику током лета или, када је то релевантно, за вријеме успутних слијетања из чланова 102. став 1. и 2. и 104. став 1. и 2. овог поглавља;
- ручни пртљаг ако га одређена особа унесе у кабину летјелице.

Члан 102.

Све контроле и све радње и поступци које се примјењују на:

1. ручни и предати пртљаг особа, које лете у летјелици која долази с аеродрома који није бх. аеродром и која, након успутног слијетања на бх. аеродром, наставља лет до другог бх. аеродрома, врше се на задњем аеродрому под условом да се ради о међународном бх. аеродрому; у том случају пртљаг подлијеже прописима који се примјењују на пртљаг особа, које долазе из стране земље када особа која га носи не може доказати надлежним царинским органима бх. статус робе која се у њему налази;
2. ручни и предати пртљаг особа, које лете у летјелици која успутно слијеће на бх. аеродром прије настављања лета до аеродрома који није бх. аеродром, врше се на аеродрому поласка под условом да се ради о међународном бх. аеродрому; у том случају ручни пртљаг може подлијегати контроли на бх. аеродрому на којем се летјелица успутно спусти, ради утврђивања да ли роба коју садржи одговара условима за слободно кретање унутар БиХ;
3. пртљаг особа које користе поморске услуге истог пловног објекта са узастопним етапама поласка из, пристајања или завршетка путовања у луци која није бх. лука, врше се у луци у којој се врши утовар или истовар пртљага зависно од случаја.

Члан 103.

Све контроле и све радње и поступци, које се примјењују на пртљаг особа које се налази у:

1. пловилу за разоноду, врше се у бх. луци, без обзира на поријекло и одредиште тог пловила;
2. туристичкој или пословној летјелици, врше се:
  - на првом аеродрому доласка који мора бити међународни бх. аеродром, за летове који долазе с аеродрома који није бх. аеродром, када летјелица, након успутног слијетања, наставља свој лет до другог бх. Аеродрома;
  - на задњем међународном бх. аеродрому, за летове који долазе с бх. аеродрома а када летјелица, након успутног слијетања, наставља свој лет према аеродрому који није бх. аеродром.

Члан 104.

1. Када се пртљаг, који долази на бх. аеродром у летјелици, која долази с аеродрома који није бх. Аеродром, пребацује на том аеродрому у другу летјелицу која наставља лет унутар БиХ:
  - све контроле и радње и поступци, које се примјењују на предати пртљаг, врше се на аеродрому доласка лета унутар БиХ, под условом да је тај аеродром међународни бх. Аеродром;
  - све контроле ручног пртљага врше се на првом међународном бх. аеродрому; додатне контроле могу се вршити на аеродрому доласка лета унутар БиХ само у изузетним случајевима када се покажу неопходним након контрола преданог пртљага;
  - контроле преданог пртљага могу се вршити на првом бх. аеродрому само у изузетним случајевима када се покажу неопходним након контрола ручног пртљага.
2. Када се пртљаг товари на бх. аеродрому у летјелицу која наставља свој лет унутар БиХ ради пребацивања на другом бх. аеродрому у летјелицу чије је одредиште аеродром који није бх. аеродром:
  - све контроле и радње и поступци које се примјењују на предати пртљаг врше се на аеродрому поласка лета унутар БиХ, под условом да је тај аеродром међународни бх. аеродром;
  - све контроле ручног пртљага врше се на задњем међународном бх. аеродрому; претходне контроле таквог пртљага могу се вршити на аеродрому поласка лета унутар БиХ само у изузетним случајевима када се покажу неопходним након контрола преданог пртљага;
  - додатне контроле преданог пртљага могу се вршити на задњем бх. аеродрому само у изузетним случајевима када се покажу неопходним након контрола ручног пртљага.
3. Све контроле и радње и поступци, које се примјењују на пртљаг који долази на бх. аеродром редовним или чартер летом с аеродрома који није бх. аеродром и који се на том бх. аеродрому пребацује у туристичку или пословну летјелицу која наставља лет унутар БиХ, врше се на аеродрому доласка редовног или чартер лета.
4. Све контроле и радње и поступци, које се примјењују на пртљаг натоварен на бх. аеродрому у туристичку или пословну летјелицу који наставља лет унутар БиХ за пребацивање, на другом бх. аеродрому, на редовни или чартер лет чије је одредиште аеродром који није бх. аеродром, врши се на аеродрому поласка редовног или чартер лета.
5. Царински органи могу вршити контроле на међународном бх. аеродрому на којем се врши пребацивање преданог пртљага:
  - Пртљага, који долази с аеродрома који није бх. аеродром, а који је на међународном бх. аеродрому пребачен у летјелицу која лети до сљедећег међународног бх. аеродрома;
  - пртљага натовареног у летјелицу на међународном бх. аеродрому за пребацивање у летјелицу на другом међународном бх. аеродрому која лети до аеродрома који није бх. аеродром.

Члан 105.

1. Царински органи предузимају неопходне мјере како би осигурали да:
  - приликом доласка, особе не могу пребацивати робу прије него се изврше контроле ручног пртљага, те да су начињени одговарајући аранжмани ради спречавања пребацивања робе прије вршења контрола преданог пртљага;

- приликом поласка, особе не могу пребацивати робу након вршења контрола пртљага у кабинџи, те да су сачињени одговарајући аранжмани за спречавање било каквог пребацивања робе након вршења контрола ручног пртљага.
2. Став 1.овог члана се не примјењује у случају лета унутар БиХ.

НАСЛОВ VI

ЦАРИНСКА ПРИЈАВА – РЕДОВНИ ПОСТУПАК

ГЛАВА 1

Царинска пријава у писаном облику

Одјељак 1

Опште одредбе

Члан 106.

1. Када царинска пријава обухвата два или више производа, за податке које се односе на сваки од тих производа сматра се да чине посебну пријаву.
2. Саставни дијелови индустријских постројења који потпадају под једну тарифну ознаку царинске номенклатуре (ЦН) сматрају се једном робом.

Члан 107.

1. Без одступања од могуће примјене казних прописа, подношење царинском уреду пријаве потписане од стране декларанта или његовог заступника, ту особу, према важећим прописима, чини одговорном за:
  - тачност података наведених у пријави;
  - вјеродостојност приложених докумената; и
  - придржавање свих обавеза везаних за улазак робе у одређени поступак.
2. Када декларант користи системе обраде података ради сачињавања својих царинских пријава, царински органи могу прописати да се својеручни потпис може замијенити неком другом техником идентификације, која се може темељити на употреби шифри. Та могућност се одобрава само ако су испуњени технички и управни услови које пропишу царински органи. Царински органи могу такође прописати да царинске пријаве сачињене помоћу система обраде података могу бити директно овјерене тим системима, умјесто ручне или механичке примјене печата царинског уреда и потписа надлежног службеника.
3. На начин и под условима које они одреде, царински органи могу допустити да неке податке из писане пријаве из прилога 15 буду замијењене слањем тих података царинском уреду одређеном у ту сврху електронским путем, када је то примјерено, у шифрираном облику.

Члан 108.

Царински органи задржавају документа приложена уз царинску пријаву, осим ако не одлуче друкчије или ако су декларанту потребна за друге радње. У овом другом случају, царински органи предузимају неопходне кораке како би осигурали да се одређена документа не могу

накнадно користити изузев у погледу утврђивања количине или вриједности робе, за коју остају важећа.

Члан 109.

1. Пријава се подноси царинском уреду гдје је роба показана. Може се поднијети након показивања робе.
2. Царински органи могу одобрити подношење пријаве и прије него декларант буде у стању да покаже робу. У том случају царински органи могу поставити рок за показивање робе, који се одређује према околностима. Ако се роба не покаже у том року, сматра се да пријава није поднесена.
3. Када је пријава поднесена прије него што је роба на коју се односи стигла у царински уред или неко друго мјесто које одреде царински органи, она се може прихватити само након што се роба покаже царини.

Члан 110.

1. Пријаве се подноси надлежним царинским органима за вријеме радних дана и радног времена.

Међутим, царински органи могу, на захтјев декларанта и на његов трошак, одобрити да се пријава поднесе и изван радних дана и радног времена.

2. За сваку пријаву, која се службеницима царинског уреда поднесе на неком другом мјесту које је одређено у ту сврху на основу договора између царинских органа и одређене особе, сматра се да је поднесена у наведеном уреду.

Члан 111.

Датум прихватања пријаве наводи се на њој.

Члан 112.

Царински органи могу допустити или затражити да се изврше исправке из члана 62. Закона, подношењем нове пријаве ради замјене првобитне пријаве. У том случају релевантни датум за утврђивање било којих дажбина, које се плаћају и примјену било којих других прописа којима се регулира одређени поступак је датум прихватања првобитне пријаве.

Одјељак 2

Обрасци који се користе

Члан 113.

1. Службени образац за царинску пријаву у писаном облику у редовном поступку, у циљу стављања робе у царински поступак или њихов поновни извоз у складу с чланом 174. став 3. Закона, је јединствена царинска исправа (у даљем тексту: ЈЦИ).
2. И други обрасци се могу користити у ту сврху када је то допуштено прописима који се односе на одређени поступак.
3. Одредбе става 1. и 2. овог члана не искључују:
  - одустајање од писане пријаве у случајевима прописаним у члановима 132. до 143. ове одлуке за стављање робе у слободни промет, за извоз или привремени увоз;
  - одустајање од обрасца из става 1. овог члана, када се примјењују одредбе предвиђене у члановима 144. и 145. ове одлуке у вези с пошиљкама које се шаљу писмима или пакетима;
  - употребу посебних образаца у циљу олакшавања пријављивања у посебним случајевима, а када то допуштају царински органи,
  - употребу товарних листа од стране дотичне особе за окончавање провозних радњи и поступака у случају пошиљки које се састоје од више врста робе,
  - да пријава у смислу става 1. овог члана може имати облик ЈЦИ-а одштампаног системом за обраду пријава ако су такав систем штампања одобрили царински органи.
4. Када се врши позивање на пријаву којом се роба ставља у било који царински поступак или поновни извоз у складу с чланом 174. став 3. Закона, царински органи не могу захтијевати било која друга управна документа осим оних:
  - која су предвиђена прописима
  - која се траже према условима међународних конвенција,
  - која се од оператера траже како би им се, на њихов захтјев, омогућило квалифицирање за повољну или посебну олакшицу,
  - која су потребна за примјену посебних прописа који се не могу примијенити само на основу кориштења документа из става 1. овог члана.

Члан 114.

Без одступања од члана 113. став 3 ове одлуке, царински органи могу општенито, у циљу окончавања извозних или увозних радњи и поступака, одустати од сачињавања једног или више примјерака ЈЦИ-а намијењених за њихову употребу, под условом да су одређени подаци доступни на другим медијима.

Члан 115.

1. ЛЦИ се подноси у подсетовима с одређеним бројем примјерака потребним за окончавање радњи и поступака, који се односе на царински поступак у који се роба ставља.
2. Када поступку провоза претходи или када након њега слиједи неки други царински поступак, може се поднијети подсет с одређеним бројем примјерака потребних за окончавање радњи и поступака, који се односе на поступак провоза и на претходни односно накнадни поступак.
3. Подсетови из става 1. и 2. овог члана узимају се из:
  - комплетног сета од осам примјерака, у складу с обрасцем садржаним у прилогу 16.
  - или, нарочито у случају сачињавања помоћу система за обраду пријава, два сета од по четири примјерка, у складу с обрасцем садржаним у прилогу 17.
4. Без одступања од члана 113. став 3., 129. до 131. или 162. ове одлуке, образци пријаве могу се допунити, када је то потребно, с једним или више континуираних образаца (БИС образци) поднесених у подсетовима који садрже примјерке пријаве потребне за окончавање радњи и поступака, које се односе на царински поступак у који се роба ставља. Примјерци потребни за окончавање радњи и поступака у вези с претходним или накнадним царинским поступцима могу се приложити када је то потребно.

Континуирани подсетови узимају се из:

- сета од осам примјерака, у складу с обрасцем садржаним у прилогу 18;
- или два сета од по четири примјерка, у складу с обрасцем садржаним у прилогу 19.

Бис образци представљају саставни дио ЛЦИ-а на који се односе.

5. Одступајући од става 4. овог члана, царински органи могу прописати да се БИС образци не користе када се за сачињавање таквих пријава користи рачунарски систем.

Члан 116.

1. Када се примјењује члан 115. став 2. ове одлуке, свака укључена страна одговорна је само за оне податке који се односе на поступак за који је поднијела пријаву као декларант, корисник поступка провоза или заступник једног од њих.
2. У смислу става 1., када декларант користи ЛЦИ издат за вријеме претходног царинског поступка, дужан је, прије подношења своје пријаве, провјерити тачност постојећих података за поља за која је одговоран, да ли се могу примијенити на одређену робу и тражени поступак и по потреби их допунити.

3. У случајевима из другог става овог члана декларант одмах обавјештава царинску канцеларију у којој је пријава поднијета о свим утврђеним неслагањима између одређене робе и постојећих података. У том случају декларант сачињава своју пријаву на новим обрасцима ЈЦИ-а.

Члан 117.

Када се ЈЦИ користи за покривање више узастопних царинских поступака, царински органи провјеравају да ли се све подаци наведени у пријавама, које се односе на различите поступке, слажу.

Члан 118.

Пријава се мора сачинити на једном од службених језика у БиХ.

Члан 119.

1. ЈЦИ мора се попунити у складу с објашњењем у прилогу 15 и било којим другим важећим БиХ прописима.
2. Царински органи осигуравају да корисници имају несметан приступ објашњењима из става 1. овог члана.

Члан 120.

Шифре које се користе приликом попуњавања образаца из члана 113. став 1. ове одлуке наведени су у прилогу 20.

Члан 121.

1. У случајевима када се прописима захтијевају додатни примјерци обрасца из члана 113. став 1. ове одлуке, декларант може у ту сврху користити додатне примјерке или фотокопије наведеног обрасца.
2. Такви додатни примјерци и фотокопије морају бити потписани од стране декларанта и поднесени царинским органима који их овјеравају под истим условима као и ЈЦИ. Царински органи их прихватају као оригинална документа под условом да сматрају да је њихова квалитета и читљивост задовољавајућа.

Члан 122.

1. Обрасци из члана 113. став 1. ове одлуке штампају се на самокопирајућем папиру пресвученом за писање чија је тежина најмање 40 г/м². Папир мора бити довољно непрозиран како подаци с једне стране не би утицали на читљивост података с друге стране, а његова чврстоћа мора бити таква да се приликом уобичајеног руковања лако не кида и не гужва.

Папир је бијеле боје за све примјерке. Међутим, примјерци који се користе за провоз (1, 4 и 5) поља 1 (прва и трећа потподјела), 2, 3, 4, 5, 6, 8, 15, 17, 18, 19, 21, 25, 27, 31, 32, 33 (прва потподјела с лијеве стране), 35, 38, 40, 44, 50, 51, 52, 53, 55 и 56 су зелене боје.

Обрасци се штампају зеленом тинтом.

2. Поља се темеље на јединици мјере од једне десетине инча хоризонтално и једне шестине инча вертикално. Потподјеле се темеље на јединици мјере од једне десетине инча хоризонтално.
3. Означавање бојом различитих примјерака врши се на сљедећи начин:
  - (a) на обрасцима који су у складу с примјерцима приказаним у прилозима 16 и 18.
    - примјерци 1, 2, 3, и 5 имају пуну маргину на десној ивици која је, према броју примјерка, црвене, зелене, жуте или плаве боје;
    - примјерци 4, 6, 7 и 8 имају испрекидану маргину на десној ивици која је, према броју примјерка, плаве, црвене, зелене или жуте боје.
  - (b) на обрасцима који су у складу с примјерцима приказаним у прилозима 17 и 19, примјерци 1/6, 2/7, 3/8 и 4/5 на десној ивици имају пуну маргину, а с њене десне стране испрекидану маргину која је, према броју копије, црвене, зелене, жуте или плаве боје.

Ширина тих маргина је у просјеку 3 мм. Испрекидана маргина састоји се од низа коцкица чије су странице 3 мм, а које су међусобно раздвојене 3 мм.

4. Примјерци на којима се самокопирањем морају појавити подаци садржани у обрасцима приказаним у прилозима 16 и 18 приказани су у прилогу 21.

Примјерци на којима се самокопирањем морају појавити подаци и садржани у обрасцима приказаним у прилозима 17 и 19 приказани су у прилогу 22.

5. Величина образаца је 210 x 297 мм уз максималну толеранцију по дужини од 5 мм краћи и 8мм дужи.
6. Управа ће захтијевати да на обрасцима буде наведен назив и адреса штампарије или ознака која ће омогућити њену идентификацију. Исто тако штампање образаца ће бити условљено добивањем претходног техничког одобрења.

Одјељак 3

Подаци који су потребни према одређеном царинском поступку

Члан 123.

1. Максимална листа поља која се требају користити у пријави за одређени царински поступак кориштењем ЛЦИ садржана је у прилогу 15.
2. Прилог 15. садржи и минималну листу поља која се требају користити за пријаве за одређени царински поступак.

Члан 124.

Подаци који су потребни када се користи један од образаца из члана 113. став 2. ове одлуке овисе о дотичном обрасцу и надопуњавају се када је то потребно према одредбама које се односе на одређени царински поступак.

Одјељак 4

Документа која се прилажу уз царинску пријаву

Члан 125.

1. Сљедећа документа се прилажу уз царинску пријаву за стављање у слободни промет:
  - (a) фактура на основу које је пријављена царинска вриједност робе, како се захтијева према члану 92. ове одлуке;
  - (b) када се захтијева према члану 89. ове одлуке, декларација вриједности са подацима за утврђивање царинске вриједности пријављене робе сачињена у складу с условима прописаним у наведеном члану;
  - (c) документа потребна за примјену преференцијалних тарифних мјера или других мјера које одступају од важећих прописа који се примјењују на пријављену робу;
  - (d) сва остала документа потребна за примјену прописа који уређују стављање пријављене робе у слободни промет.
2. Царински органи могу захтијевати да се приликом подношења пријаве прилажу превозна документа или, ако је то потребно, документа који се односе на претходни царински поступак.

Када је једна врста робе упакована у два или више пакета, царински органи могу захтијевати да се предочи пакинг листа или једнако вриједан документ у којем се наводи садржај сваког од пакета.
3. Када роба испуњава услове за ослобађање од увозних дажбина и случајевима примјене јединствене царинске стопе документа из става 1. тачка (a), (б) и (ц) овог члана се не морају захтијевати, осим ако царински органи то не сматрају неопходним у смислу примјене одредби које уређују стављање предметне робе у слободни промет.

Члан 126.

1. Пријаву за провоз прати превозни документ. Полазни уред може да не тражи показивање превозног документа у тренутку пријављивања робе за провозни поступак. Међутим, превозни документ се показује на захтјев царинског уреда или било ког другог надлежног органа током превоза.
2. Царинска пријава за извоз или поновни извоз робе из царинског подручја БиХ, или неки други документ с једнаким учинком, показује се полазној канцеларији уз пријаву за провоз на коју се односи осим код поједностављених поступака код којих је дозвољено одступање.
3. Царински органи могу, када је то потребно, захтијевати показивање документа који се односи на претходни царински поступак.

Члан 127.

1. Без одступања од посебних одредби, документа која прате пријаву за царински поступак с економским учинком су сљедећа:

(a) за поступак царинског складиштења:

- типа Д: документ прописан у члану 125. став 1. тачка (a) и (б) ове одлуке;
- који није типа Д: никаква документа.

(b) за поступак унутрашње обраде:

- систем поврата дажбина: документа прописана у члану 125. став 1. ове одлуке;
- систем обуставе плаћања: документа из члана 125. став 1. тачка (a) и (б) ове одлуке.

и, када је то потребно, писмено одобрење за предметни царински поступак или копија захтјева за издавање одобрења у случајевима када се примјењује члан 306. став 1. ове одлуке.

(c) за обраду под царинском контролом, документа прописана у члану 125. став 1. тачка (a) и (б) ове одлуке, те, када је то потребно, писмено одобрење за дотични царински поступак или копија захтјева за издавање одобрења у случајевима када се примјењује члан 306. став 1. ове одлуке;

(d) за поступак привременог увоза

- уз дјеломично ослобађање од плаћања увозних дажбина; документа прописана у члану 125. став 1. ове одлуке;
- уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина; документа прописана у члану 125. став 1. тачка (a) и (б) ове одлуке;

и, када је то примјерено, писмено одобрење за предметни царински поступак или копија захтјева за издавање одобрења у случајевима када се примјењује члан 306. став 1. ове одлуке;

(e) за поступак вањске обраде: документа прописана у члану 128. став 1. ове одлуке и, када је то потребно, писмено одобрење за предметни царински поступак или копија захтјева за издавање одобрења у случајевима када се примјењује члан 306. став 1. ове одлуке.

2. Члан 125. став 2. ове одлуке примјењује се на пријаве за сваки царински поступак с економским учинком.

3. Царински органи могу допустити да се писмено одобрење за поступак или копија захтјева за издавање одобрења чува тако да им стоји на располагању умјесто да прати пријаву.

Члан 128.

1. Пријаву за извоз или поновни извоз прате сва документа потребна за тачан обрачун извозних дажбина и примјену прописа којима се регулира извоз одређене робе.

2. Члан 125. став 2. ове одлуке примјењује се на пријаве за извоз или поновни извоз.

ГЛАВА 2

Царинске пријаве које се сачињавају употребом технике обраде података

Члан 129.

1. Када се царинска пријава сачињава системом обраде података, подаци из писане пријаве из прилога 15 замјењују се слањем царинском уреду, у циљу њихове обраде помоћу рачунара, кодираних података или података у било ком другом облику одређеним од стране царинских органа који одговарају подацима потребним за писане пријаве.
2. За царинску пријаву сачињену помоћу електронске размјене података ЕДИ сматра се да је поднесена када царински органи приме ЕДИ поруку.

О прихватању царинске пријаве сачињене помоћу ЕДИ систем декларанта обавјештава повратном поруком која садржи бар идентификацијске елементе примљене поруке и/или регистарски број царинске пријаве и датум прихватања.

3. Када се царинска пријава сачињава помоћу ЕДИ, царински органи прописују правила за примјену одредби предвиђених у члану 154. ове одлуке.
4. Када се царинска пријава сачињава помоћу ЕДИ, декларант се обавјештава о пуштању робе, уз навођење бар идентификацијских елемената пријаве и датума пуштања.
5. Када се подаци из царинске пријаве уносе у царинске системе за обраду података, ставови 2., 3. и 4. овог члана примјењују се *mutatis mutandis*.

Члан 130.

Када је писани примјерак царинске пријаве потребан за окончавање других радњи и поступака, он се, на захтјев декларанта, сачињава и овјерава од стране надлежног царинског уреда или у складу са чланом 107. став 2. ове одлуке.

Члан 131.

Под условима и на начин који одреде царински органи, може се одобрити и да се документа потребна за пријављивање робе за царински поступак обраде и преносе електронским путем

ГЛАВА 3

Царинске пријаве које се подносе усменим путем или на неки други начин

Одјељак 1

Усмене пријаве

Члан 132.

Царинске пријаве могу се подносити усменим путем за стављање у слободни промет сљедеће робе:

(a) робе некомерцијалног карактера:

- садржане у особном пртљагу путника; или
- послане физичким особама; или
- у другим случајевима занемарљиве важности, када то одобре царински органи.

(b) робе комерцијалног карактера под условом да:

- укупна вриједност по пошиљци и по декларанту не прелази статистички праг предвиђен важећим прописима БиХ; и
- пошиљка није дио редовног низа сличних пошиљки; и
- робу не превози самостални превозник као дио већег превоза терета.

(c) робе из члана 136. ове одлуке, када испуњавају услове за ослобађање као враћена роба;

(d) робе из члана 137. тачка (б) и (ц) ове одлуке.

Члан 133.

Царинске пријаве могу се подносити усменим путем за извоз:

(a) робе некомерцијалне природе:

- садржане у особном пртљагу путника, или
- коју шаљу физичке особе;

(b) робе из члана 132. тачка (б) ове одлуке;

(c) робе из члана 138. тачка (б) и (ц) ове одлуке;

(d) друге робе у случајевима занемарљиве економске важности, када то одобре царински органи.

Члан 134.

1. Чланови 132. и 133. ове одлуке не примјењују се када особа која царини робу поступа за рачун друге особе у својству заступника.
2. Када царински органи не могу утврдити да ли су пријављени подаци тачни или потпуни, они захтијевају подношење писане пријаве.

Члан 135.

Када роба пријављена царини усменим путем у складу с чланом 132. ове одлуке подлијеже плаћању увозних дажбина, царински органи издају декларанту потврду о наплати припадајуће дажбине.

Потврда садржава минимално сљедеће податке:

- (a) опис робе који је довољно прецизан да би омогућио њихову идентификацију; може укључивати и тарифну ознаку;
- (b) фактурну вриједност и/или количину робе, како већ буде одговарало;
- (c) врсту и износ наплаћених дажбина;
- (d) датум када је издата;
- (e) назив органа који ју је издао

Члан 136.

1. Царинске пријаве могу се поднијети усменим путем за привремени увоз сљедећих роба, у складу с условима прописаним у члану 300. став 3. други подстав ове одлуке:

- (a) - стоке за номадско сељење или испашу или за вршење рада или превоза, те друге робе која задовољава услове прописане чланом 364., став 2, тачка (a) ове одлуке;
  - паковања из члана 368. тачка (a) ове одлуке, која на себи носе трајне, неизбрисиве ознаке особе установљене изван царинског подручја БиХ;
  - радио-телевизијске опреме за производњу и емитирање програма и возила која су посебно прилагођена за употребу у горе наведену сврху, те њихове опреме коју увозе јавне или приватне организације установљене изван царинског подручја БиХ и одобрене од стране царинских органа који издају одобрење за поступак увоза такве опреме и возила;
  - инструмената и апарата неопходних лијечницима за пружање помоћи пацијентима који чекају на пресађивање органа под условима из члана 366. ове одлуке;
- (b) робе из члана 139. ове одлуке;
- (c) друге робе, када је то одобрено од стране царинских органа.

2. Роба наведена у ставу 1. овог члана може такође подлијегати усменој пријави за поновни извоз којим се раздужује поступак привременог увоза.

Одјељак 2

Царинска пријава поднесена неком другом радњом

Члан 137.

За слjedeћу робу, када није пријављена царини писмено или усмено, сматра се да је пријављена за стављање у слободни промет радњом из члана 140. ове одлуке:

- (a) роба некомерцијалног карактера која се налази у особном пртљагу путника и која има право на олакшицу било према члану 2. прилога Закона или као враћена роба;
- (b) роба која има право на олакшицу према члану 7. и 8. прилога Закона;
- (c) превозна средства која имају право на олакшицу као враћена роба;
- (d) роба увезена у контексту промета занемарљиве важности и ослобођена од захтјева да буде превезена до царинског уреда у складу с чланом 35. став 3. Закона, под условом да не подлијеже увозним дажбинама.

Члан 138.

За слjedeћу робу, када није пријављена царини писмено или усмено, сматра се да је пријављена за извоз радњом из члана 140. тачка (б) ове одлуке:

- (a) роба некомерцијалног карактера садржана у особном пртљагу путника ако не подлијеже наплати извозних дажбина;
- (b) превозна средства региструјена у царинском подручју БиХ, а намијењена поновном увозу;
- (c) слjedeће робе:
  - пошиљке послане примаоцу у писму или поштанском пакету а које садрже робе чија укупна вриједност не прелази 20 КМ;
  - домаће животиње, које чине стоку на пољопривредном имању које је престало са радом у БиХ и пребацило своје активности у страну земљу, ограничене на домаће животиње по броју који одговара карактеру и величини тог пољопривредног имања;
  - пољопривредни или сточни производи добијени на царинском подручју БиХ на имањима која граниче са неком страном земљом а којим, у својству власника или изнајмиоца, управља особа која посједује основно имање у страниј земљи која граничи са царинским подручјем БиХ.

Производи добијени од домаћих животиња морају потицати од животиња које воде поријекло из одређене стране земље или испуњавати захтјеве за слободан промет у тој земљи. За пољопривредне производе ограничење се односи на оне производе који нису прошли било какву обраду осим оне која уобичајено прати њихову бербу или производњу, и само за производе донесене у одређену страну земљу од стране пољопривредног произвођача или у његово име.

- сјемена за употребу на имањима лоцираним у страниј земљи која граничи са царинским подручјем БиХ а којим, у својству власника или изнајмиоца, управља особа која посједује основно имање у наведеном царинском подручју у самој близини одређене стране земље. То се ограничава на количине сјемена потребне у сврху функционисања имања и само за сјемена која се извозе директно са

царинског подручја БиХ од стране пољопривредног произвођача или у његово име;

- животињска храна било које врсте утоварена на превозно средство које се користи за превоз животиња са царинског подручја БиХ у страну земљу у циљу њиховог давања поменутиим животињама у току превоза.

- (d) друга роба у случајевима занемарљиве економске важности, када то одобре царински органи.

Члан 139.

1. За сљедећу робу, када није пријављена царини писмено или усмено, сматра се да је пријављена за привремени увоз радњом из члана 140. ове одлуке, уз могућност примјене члана 376. ове одлуке:
  - (a) особне ствари и роба увезена у спортске сврхе коју путници увезу у складу с чланом 360. ове одлуке;
  - (b) превозна средства из чланова 353. до 358. ове одлуке;
  - (c) материјали за разоноду помораца који се користе на пловилима ангажираним у међународном поморском промету у складу с чланом 361. тачка (a) ове одлуке.
2. Када није пријављена царини писмено или усмено, за робу из става 1. овог члана сматра се да је пријављена за поновни извоз којим се раздужује поступак привременог увоза радњом из члана 140. ове одлуке.

Члан 140.

1. У смислу чланова 137. до 139. ове одлуке, радња за коју се сматра да представља царинску пријаву може имати сљедеће облике:
  - (a) у случају робе допремљене до царинског уреда или било ког другог мјеста одређеног или одобреног у складу с чланом 35. тачка (a) Закона;
    - пролазак робе кроз зелену или траку “ништа за пријавити” у царинским канцеларијама гдје је у функцији систем рада у двије траке;
    - пролазак кроз царински уред који нема систем рада са двије траке, без спонтаног царинског пријављивања;
    - стављање наљепнице “ништа за пријавит ” или ознаке царинске пријаве на предње стакло путничких возила, када је предвиђена та могућност.
  - (b) у случају ослобађања од обавезе да се роба допреми до царине у складу с одредбама за provedбу члана 35. став 3. Закона, у случају извоза у складу с чланом 138. ове одлуке и у случају поновног извоза у складу с чланом 139. став 2. ове одлуке:
    - сам чин преласка границе царинског подручја БиХ.
2. Када се роба обухваћена чланом 137. тачка (a), чланом 138. тачка (a), чланом 139. став 1. тачка (a) или чланом 139. став 2. ове одлуке, која се налази у путничком пртљагу, превози жељезницом без пратње путника и пријављује царини без особног присуства путника, користи се документ из прилога 23 ове одлуке у оквиру услова и ограничења која су наведена у њему.

Члан 141.

1. Када су испуњени услови из чланова 137. до 139. ове одлуке, за робу се сматра да је показана царини у смислу члана 60. Закона, те да је пријава прихваћена и пуштање одобрено, у тренутку када се врши радња из члана 140. ове одлуке.
2. Када се провјером открије да је радња из члана 140. ове одлуке извршена, али да увезена или извезена роба не испуњава услове из чланова 137. до 139. ове одлуке, за ту робу се сматра да је незаконито увезена или извезена.

Одјељак 3

Заједничке одредбе за Одјељак 1 и 2

Члан 142.

Одредбе чланова 132. до 139. ове одлуке не примјењују се на робу у вези с којом се тражи поврат дажбина, односно на робу која подлијеже забрани или ограничењу или некој другој мјери.

Члан 143.

У смислу одјељка 1. и 2. ове главе, “путник” значи:

А. код увоза:

1. свака особа која привремено улази у царинско подручје БиХ, а која ту није иначе настањена; и
2. свака особа која се враћа у царинско подручје БиХ гдје је иначе настањена, након привременог боравка у другој земљи.

В. код извоза:

1. свака особа која привремено напушта царинско подручје БиХ гдје је иначе настањена; и
2. свака особа која након привременог боравка напушта царинско подручје БиХ у којем није иначе настањена.

Одјељак 4.

Поштански промет

Члан 144.

1. За следеће поштанске пошиљке сматра се да су пријављене царини:
  - A. за стављање у слободни промет:
    - a) у тренутку када се уносе у царинско подручје БиХ:
      - дописнице и писма која садрже само особне поруке;
      - брајева писма;
      - штампани материјал који не подлијеже увозним дажбинама; и
      - све друге пошиљке послане писмима или поштанским пакетима, према условима из члана 14. прилога Закона, а које су изузете од обавезе да буду допремљене царини у складу с одредбама према члану 35. став 3. Закона;
    - b) у тренутку показивања царини:
      - пошиљке послане писмом или поштанским пакетом осим оних из тачке (а) овог члана, под условом да их прати ЦН22 и/или ЦН23 пријава.
  - B. за извоз:

у тренутку када их прихвате поштански органи, у случају пошиљки писмом и пакетом.
2. Прималац пошиљке, у случајевима из става 1. тачке (А) овог члана, или пошиљалац пошиљке у случајевима из става 1. тачка (Б) овог члана сматра се декларантом, а када је то примјењиво, и дужником. Царински органи могу прописати да се Пошта сматра декларантом, а када је то примјењиво, и дужником.
3. У смислу става 1. овог члана, за робу која не подлијеже плаћању дажбина сматра се да је показана царини у смислу члана 60. Закона, те да је пријава прихваћена и пуштање одобрено:
  - (a) у случају увоза: када је роба испоручена примаоцу;
  - (b) у случају извоза: када робу прихвате поштански органи.
4. Када се пошиљка послана писмом или пакетом, а која, у складу с одредбама члана 35. став 3. Закона, није ослобођена обавезе допремања царини, показује без ЦН22 и/или ЦН23 пријаве, односно када је та пријава непотпуна, царински органи одређују начин на који ту пријаву треба поднијети или допунити.

Члан 145.

Члан 144. ове одлуке не примјењује се:

- на пошиљке које садрже робу за комерцијалне сврхе, а чија укупна вриједност прелази 500 КМ;
- на пошиљке које садрже робу за комерцијалне сврхе, а која чини дио редовног низа сличних радњи;
- када се царинска пријава подноси у писменом облику, усменим путем или кориштењем технике обраде података;
- на пошиљке које садрже робу из члана 142. ове одлуке.

НАСЛОВ VII

ПРЕГЛЕД РОБЕ, НАЛАЗИ И ДРУГЕ МЈЕРЕ КОЈЕ ПРЕДУЗИМАЈУ ЦАРИНСКИ ОРГАНИ

Члан 146.

1. Роба се прегледа на оним мјестима и у вријеме које у ту сврху одреде царински органи.
2. У оправданим случајевима, царински органи могу, на захтјев декларанта, одобрити да се преглед робе изврши на неком другом мјесту и/или у неко друго вријеме од оног из става 1. овог члана. Декларант сноси све настале трошкове.
3. Управни одбор прописује износ трошкова прегледа робе из става 2. овог члана.

Члан 147.

1. Када царински органи одлуче да прегледају робу, о томе усмено обавјештавају декларанта или његовог заступника.
2. Када одлуче да прегледају само дио одређене робе, царински органи обавјештавају декларанта или његовог заступника које ставке те робе желе прегледати. Избор царинских органа је коначан.

Члан 148.

1. Декларант или особа коју он одреди да присуствује прегледу робе мора царинским органима пружити помоћ потребну за олакшавање њиховог посла. Ако царински органи сматрају да је таква помоћ незадовољавајућа, они од декларанта захтијевају да одреди другу особу која је у стању пружити неопходну помоћ.
2. Када декларант одбија да присуствује прегледу робе или да одреди особу која је у стању пружити помоћ коју царински органи сматрају неопходном, царински органи одређују рок за поступање у складу с њиховим захтјевом, изузев ако одустају од прегледа.

Ако, по истеку рока, декларант није поступио у складу са захтјевима царинских органа, они, у сврху примјене члана 72. тачка (а) Закона, настављају с прегледом робе, на ризик и трошак декларанта, тражећи уколико је потребно услуге стручњака или друге особе која је одређена у складу с важећим прописима.

3. Налази до којих царински органи дођу током прегледа извршеног под условима наведеним у претходном ставу имају исту ваљаност као да је преглед био извршен у присуству декларанта.

4. Умјесто мјера прописаних у ставовима 2. и 3. овог члана царински органи имају могућност да пријаву сматрају неважећом када је јасно да декларантово одбијање да присуствује прегледу робе или да одреди особу које је у стању да пружи неопходну помоћ, не спречава, нити за циљ има да спријечи те органе да утврде да су прописи којим се уређује пријављивање робе за одређени царински поступак били прекршени и ако таквим поступањем не избјегава нити за циљ има избјегавање одредби чланова 63. став 1. или 77. став 2. Закона.

Члан 149.

1. Када царински органи одлуче да узму узорке, о томе обавјештавају декларанта или његовог заступника.
2. Узорке узимају сами царински органи. Међутим, они могу затражити да то под њиховим надзором уради декларант или особа коју одреди.

Узорци се узимају по поступку прописаном од стране царинских органа.

3. Количине, које се узму као узорци не требају прелазити количине потребне за анализу или детаљнији преглед, укључујући и могућу контролну анализу.

Члан 150.

1. Декларант или особа коју одреди да присуствује узимању узорака пружа царинским органима сву потребну помоћ за олакшавање тог посла.
2. Када деларант одбије да присуствује узимању узорака или да одреди особу која ће бити присутна, или када царинским органима не пружи сву потребну помоћ за олакшавање тог посла, примјењују се одредбе друге реченице члана 148. став 1. и члан 148. став 2., 3. и 4. ове одлуке.

Члан 151.

Када царински органи узимају узорке за анализу или детаљнији преглед, они одобравају пуштање робе без чекања на резултате анализе или прегледа, изузев ако постоје други разлози да се то не уради, те под условом да су, када је царински дуг настао или је извјесно да ће настати, предметне дажбине већ прокњижене и плаћене односно да је осигурано њихово плаћање.

Члан 152.

1. Количине које царински органи узму као узорке не умањују пријављену количину робе.
2. Када је у питању пријава за извоз или вањску обраду, декларанту се одобрава да, када то околности допуштају, количине робе узете као узорак надокнади идентичном робом како би имао исту пошиљку.

Члан 153.

1. Уколико се не униште анализом или детаљнијим прегледом, узети узорци се враћају декларанту на његов захтјев и на његов трошак када више нису потребни царинским органима, а нарочито када се исцрпи право жалбе против рјешења донесеног од стране царинских органа на основу резултата анализе или детаљног прегледа.
2. Када декларант не захтијева враћање узорака, царински органи их могу уништити или задржати. Међутим, у посебним случајевима, царински органи могу захтијевати од декларанта да преузме све узорке који су преостали.

Члан 154.

1. Када царински органи врше провјеру пријаве и пратећих докумената или преглед робе, они наводе, бар на примјерку царинске пријаве који задржавају, или на пратећем документу, основ и резултате сваке такве провјере или прегледа. У случају дјеломичног прегледа робе наводе се и подаци о прегледаним пошилима.

Када је то потребно, царински органи наводе у пријави да је декларант или његов заступник био одсутан.

2. Уколико резултат провјере пријаве и пратећих докумената или прегледа робе није у складу с подацима наведеним у пријави, царински органи наводе, бар на примјерку пријаве који задржавају, или на пратећем документу, податке које треба узети у обзир код обрачунавања дажбина на предметну робу и примјене других прописа којима се уређује царински поступак за који се роба пријављује.
3. У налазима царинских органа наводе се, када је то потребно, прихваћена средства идентификације. На њих се ставља датум и садрже податке који су потребни за идентификацију службеника који их је издао.
4. Када царински органи не врше провјеру пријаве или преглед робе, они не морају овјеравати пријаву или пратећи документ из става 1. овог члана.

Члан 155.

1. Одобравање пуштања робе доводи до књижења увозних дажбина утврђених према подацима наведеним у пријави. Када царински органи сматрају да провјере које су подузели могу довести до утврђивања већег износа увозних дажбина од оног који би настао на основу података из пријаве, они додатно захтијевају подношење гаранције која ће бити довољна да покрије разлику између износа утврђеног према подацима из пријаве и износа који би на крају могао бити платив за робу. Међутим, декларант може затражити да се одмах изврши књижење износа дажбина, којем би роба могла на крају подлијегати умјесто да подноси поменуту гаранцију.
2. Када, на основу провјера које изврше, царински органи утврде износ увозних дажбина који се разликује од оног утврђеног на основу података из пријаве, пуштање робе доводи до моменталног књижења тако утврђеног износа.
3. Када царински органи имају одређене сумње у погледу примјене одређених забрана или ограничења, а то се не може ријешити док се не добију резултати провјера које ти органи изврше, роба се не може пустити.
4. Изузетно од става 1. овог члана, царински органи могу одустати од тражења гаранције у вези с робом која је предмет поднесеног захтјева за кориштење тарифног контингента ако утврде да у тренутку прихватања пријаве за стављање у слободни промет, тарифни контингент није критичан у смислу члана 209. ове одлуке.

Члан 156.

1. Царински органи одређују начин пуштања робе, водећи рачуна о мјесту на којем се роба налази и посебним мјерама за њихов надзор.
2. Када се пријава подноси у писменом облику, у њој се наводи пуштање и датум пуштања или, када је то примјенљиво, у приложеним документима, а примјерак се враћа декларанту.

Члан 157.

1. Када царински органи нису били у могућности да одобре пуштање робе из једног од разлога наведених у члану 72. тачка (а) (ии) или (иии) Закона, они декларанту остављају рок за испуњење прописаних обавеза.
2. Када, у околностима из члана 72. тачка (а) (ии) Закона, декларант није поднио тражене документе у року из става 1. овог члана, предметна пријава се сматра неважећом и царински уред је поништава уз примјену одредбе члана 63. став 4. Закона.
3. У околностима из члана 72. тачка (а) (иии) Закона, и без одступања од било којих мјера подузетих према члану 63. став 1. или члану 174. Закона, када декларант није платио нити осигурао гаранцију за доспјеле дажбине у остављеном року из става 1. овог члана, царински органи могу започети са радњама у вези с одузимањем робе. Роба се продаје осим ако се у међувремену не испуне тражени услови. Царински органи о томе обавјештавају декларанта.

Царински органи могу, уз ризик и трошкове које сноси декларант, премјестити предметну робу у посебне просторије под њиховим надзором.

Члан 158.

Одступајући од члана 63. став 3. Закона, царинска пријава се може поништити након пуштања робе, на начин предвиђен у даљњем тексту:

- а) када се утврди да је роба грешком пријављена за царински поступак који за собом повлачи плаћање увозних дажбина умјесто да је стављена у други царински поступак, царински органи такву пријаву поништавају ако се захтјев у том смислу поднесе у року од три мјесеца од датума прихватања пријаве, уз услов да:
  - било какво кориштење робе није било у супротности с условима царинског поступка у који је требала бити стављена;
  - када је била пријављена, роба је била намијењена за стављање у други царински поступак за који је испуњавала све услове; и
  - се роба одмах пријављује за царински поступак за који је и стварно била намијењена.

Пријава којом се роба ставља у други царински поступак важи од дана прихватања поништене пријаве.

Царински органи изузетно у оправданим случајевима могу допустити и прекорачење рока од три мјесеца.

- б) Када се утврди да је роба погрешно пријављена, умјесто друге робе, за царински поступак који за собом повлачи плаћање увозних дажбина, царински органи такву пријаву поништавају ако се захтјев у том смислу поднесе у року од три мјесеца од датума прихватања пријаве, под условом да:

- првобитно пријављена роба:
  - (i) није била кориштена осим на начин одобрен у њеном првобитном статусу; и
  - (ii) је враћена у првобитни статус;

и да је
- роба која је требала бити пријављена за првобитно намијењени царински поступак:
  - (i) могла, када је првобитна пријава поднесена, бити показана истом царинском уреду; и
  - (ii) била пријављена за исти царински поступак као онај за који је првобитно била намијењена.

Царински органи могу изузетно допустити да горе поменути рок буде продужен у оправданим случајевима.

- с) У случају каталошки наручене робе која је враћена, царински органи поништавају пријаве за стављање у слободни промет уколико је захтјев у том смислу поднесен у року од три мјесеца од датума прихватања пријаве, под условом да је роба извезена на првобитну адресу добављача или на другу адресу коју одреди наведени добављач.
- д) Када се даје ретроактивно одобрење у складу с:
  - чланом 201. ове одлуке за стављање у слободни промет уз повољно тарифно поступање или по смањеној или нултој стопи дажбина на рачун крајње употребе робе, или
  - чланом 306. ове одлуке за царински поступак с економским учинком.
- е) Када је роба пријављена за извоз или поступак вањске обраде, пријава се поништава под условом да:
  - i. у случају робе која подлијеже извозним дажбинама, захтјеву за поврат увозних дажбина или подлијеже другим посебним мјерама приликом извоза:
    - декларант излазном царинском уреду достави доказ да роба није напустила царинско подручје БиХ;
    - декларант врати поменутом царинском уреду све примјерке царинске пријаве, заједно са свим другим документима који су му издати након прихватања пријаве;
    - декларант, према важећим прописима, поступа у складу са свим осталим обавезама које је одредио извозни царински уред ради регулирања стања те робе.

Поништење пријаве повлачи за собом и поништавање свих усклађивања извршених на извозној дозволи која се презентира ради поткрепљивања пријаве.

Када се захтијева да роба пријављена за извоз напусти царинско подручје БиХ до одређеног рока, непоштовање датог рока повлачи за собом поништавање одговарајуће пријаве о чему царински органи писмено обавјештавају декларанта.

- ii. у случају друге робе, да је извозни царински уред био обавијештен у складу с чланом 399. ове одлуке да пријављена роба још није напустила царинско подручје БиХ.

- f) Све док поновни извоз повлачи за собом подношење пријаве, тачка (е) овог члана примјењује се *mutatis mutandis*;
- g) Када се бх. роба стави у поступак царинског складиштења у смислу члана 95. став 1. тачка (б) Закона, поништавање пријаве за пријављивање за тај поступак може се захтијевати или одобрити под условом да су подузете мјере које су предвиђене у важећим законским прописима за случај непоступања у складу с одобреним поступањем или употребом.

Ако се, по истеку рока прописаног за држање робе у поступку царинског складиштења, не поднесе захтјев за одређивање тој роби поступања или употребе предвиђене у одговарајућим законским прописима, царински органи предузимају мјере предвиђене тим прописима.

Члан 159.

Када царински органи врше продају бх. робе у складу с чланом 72. тачка (б) Закона, тада поступају у складу с важећим прописима БиХ.

НАСЛОВ VIII

ПОЈЕДНОСТАВЉЕНИ ПОСТУПЦИ

ГЛАВА 1

Опште одредбе

Члан 160.

1. Поступак за непотпуне пријаве допушта царинским органима да у оправданим случајевима прихвате пријаву која не садржи све потребне податке, односно коју не прате сва документа неопходна за одређени царински поступак.
2. Поступак поједностављене пријаве омогућава роби да буде пријављена за одређени царински поступак приликом подношења поједностављене пријаве уз накнадно предочавање додатне пријаве која може бити општег, периодичног или рекапитулативног карактера, како већ буде одговарало.
3. Локални поступак царињења омогућава пријављивање робе за одређени царински поступак који се врши у просторијама одређене особе или на мјестима које царински органи одреде или одобре.

Члан 161.

Када се поједностављени поступак примјењује употребом система обраде података за подношење царинских пријава или употребом технике обраде података, одредбе из чланова 107. став 2. и 3., 129., 130. и 131. ове одлуке примјењују се *mutatis mutandis*.

ГЛАВА 2

Пријаве за стављање робе у слободни промет

Одјељак 1

Непотпуне пријаве

Члан 162.

Пријаве за стављање робе у слободни промет које царински органи, на захтјев декларанта, могу прихватити иако не садрже одређене податке из прилога 15 садржавају бар податке из поља 1 (прва и друга потподјела), 14, 21, 31, 37, 40 и 54 ЛЦИ-а и:

- опис робе у смислу да је довољно прецизан да царинским органима омогући моментално и недвосмислено одређивање бх. тарифне ознаке;
- када роба подлијеже дажбинама према вриједности, њихову вриједност у царинске сврхе, или, када се покаже да декларант није у стању да пријави ту вриједност, наводе се привремени подаци о вриједности робе које царински органи сматрају прихватљивим, уз узимање у обзир нарочито оних података који су доступни декларанту;
- све друге податке које царински органи сматрају неопходним за идентификацију робе, примјену одредби којима се уређује стављање у слободни промет и утврђивање износа било које гаранције коју је потребно положити прије него што се роба може пустити у слободни промет.

Члан 163.

1. Уз пријаве за стављање робе у слободни промет које царински органи, на захтјев декларанта, могу прихватити иако уз њих нису приложена одређена потребна пратећа документа прилажу се бар она документа која се морају предочити прије него се пријављена роба може ставити у слободни промет.
2. Одступајући од става 1. овог члана, пријава коју не прати један или више докумената који су потребни прије него што се роба може ставити у слободни промет може се прихватити када царински органи утврде да:
  - (а) тај документ постоји и да је важећи;
  - (б) се не може приложити уз пријаву из разлога који су изван декларантове контроле;
  - (с) би свако кашњење у прихватању пријаве спријечило стављање робе у слободни промет или учинило да роба подлијеже већој стопи дажбина.

Подаци који се односе на документа који недостају наводе се у пријави у свим случајевима.

Члан 164.

1. Рок који царински органи оставе декларанту за достављање података или докумената који су недостајали у тренутку прихватања пријаве не може бити дужи од 30 дана од дана таквог прихватања.

У случају документа који је потребан за примјену снижене или нулте стопе увозних дажбина, а када царински органи имају основан разлог да роба обухваћена непотпуном пријавом испуњава услове за ту снижену или нулту стопу дажбина, на декларантов захтјев могу одредити додатни рок за предочавање одређеног документа. Тај додатни рок не може бити дужи од 120 дана.

Када се недостајући подаци или документа која је потребно доставити односе на царинску вриједност, царински органи могу, када се то покаже неопходним, прецизирати дужи рок или продужити претходно прецизирани рок. Код одређивања укупно допуштеног рока води се рачуна о важећим прописаним роковима.

2. Када се снижена или нулта стопа примјењује на робу стављену у слободни промет у оквиру тарифних контигената или, под условом да се поновно не уводи наплата редовних увозних стопа дажбина у оквиру горњег тарифног лимита или других преференцијалних тарифних мјера, повољност тог тарифног контигента одобрава се само након предочавања царинским органима документа о којем овиси одобравање снижене или нулте стопе. Документ се у сваком случају мора приложити:
  - прије него се искористи контигент; или
  - у другим случајевима, прије датума којег се бх. мјером поновно уводи наплата редовних увозних стопа дажбина.
3. У складу са ставовима 1. и 2. овог члана, документ о чијем предочавању овиси одобравање снижене или нулте стопе може се предочити и након датума истека рока за који је била предвиђена снижена или нулта стопа, под условом да је пријава, која се односи на ту робу, прихваћена прије тог датума.

Члан 165.

1. Прихватање непотпуне пријаве од стране царинских органа не спречава или одгађа пуштање тако пријављене робе, осим ако за то не постоје други разлози. Без одступања од одредби члана 155. ове одлуке, пуштање се врши у складу с условима предвиђеним у ставовима 2. до 5. овог члана.
2. Када накнадно достављање података или пратећих докумената који су недостајали у тренутку прихваћања пријаве не утиче на висину дажбина којима подлијеже роба обухваћена наведеном пријавом, царински органи одмах књиже износ обрачунат на уобичајени начин.
3. Када, у складу с чланом 162. ове одлуке, пријава садржи привремене податке о вриједности робе, царински органи:
  - одмах књиже износ дажбина утврђен на основу тих података; те
  - захтијевају, ако је то потребно, полагање гаранције довољне за покривање разлике између износа обрачунатог на основу привремених података и износа којем би на крају могле подлијегати.
4. Када у другим околностима од оних из става 3. овог члана накнадно достављање података или пратећих докумената који су недостајали у тренутку када је пријава прихваћена може утицати на висину дажбина којима подлијеже роба обухваћена наведеном пријавом:

(a) ако накнадно достављање било којих недостајућих података или докумената може довести до примјене дажбина по сниженој стопи, царински органи:

- одмах књиже увозне дажбине плативе по сниженој стопи; те
- захтијевају полагање гаранције која ће покрити разлику између тог износа и износа који би требало платити да су се увозне дажбине на одређену робу обрачунавале по редовној стопи;

(b) ако накнадно достављање било којих недостајућих података или докумената може довести до увоза робе уз потпуно ослобађање од плаћања дажбина, царински органи захтијевају полагање гаранције која ће покрити износ који би требало платити да су дажбине обрачунате по редовној стопи.

5. Без одступања од било којих накнадних измјена до којих може доћи, нарочито као резултат коначног утврђивања царинске вриједности, декларант има могућност да умјесто полагања гаранције захтијева да се одмах књижи:

- када се примјењује друга алинеја става 3. или друга алинеја става 4. тачка (а) овог члана, износ дажбина, којем би роба могла на крају подлијегати; или
- када се примјењује став 4. тачка (б) овог члана, износ дажбина обрачунат по редовној стопи.

Члан 166.

Ако до истека рока из члана 164. ове одлуке декларант не достави податке неопходне за коначно утврђивање царинске вриједности робе, односно недостајуће податке или документа, царински органи као дажбине којима одређена роба подлијеже одмах књиже износ гаранције положене у складу с одредбама члана 165. став 3 друга алинеја, члана 165. став 4. (а) друга алинеја или члана 165. став 4. тачка (б) ове одлуке.

Члан 167.

1. Непотпуна пријава прихваћена под условима наведеним у члановима 162. до 165. ове одлуке може употпунити декларант или се она, уз сагласност царинских органа може замијенити другом пријавом, која испуњава услове предвиђене у члану 59. Закона.
2. У оба та случаја, као датум за одређивање износа дажбина и примјену других мјера којима се уређује стављање робе у слободни промет узима се датум прихваћања непотпуне пријаве.

Одјелјак 2

Поједностављени поступак пријављивања

Члан 168.

1. Декларанту се, на основу писаног захтјева који садржи све потребне податке, одобрава да у складу с условима и на начин предвиђен у члановима 169. и 170. ове одлуке поднесе пријаву за стављање у слободни промет у поједностављеном облику приликом показивања робе царини.

2. Таква поједностављена пријава може бити у облику:
  - (а) непотпуне царинске пријаве на образцу ЈЦИ-а, или
  - (б) управног или трговачког документа, којег прати писани захтјев за стављање у слободни промет.

Поједностављена пријава садржава бар податке потребне за идентификацију робе.

3. Када то околности допуштају, царински органи могу допустити да захтјев за стављање робе у слободни промет из става 2. тачка (б) овог члана буде замијењен опћим захтјевом који се односи на радње стављања робе, које се требају вршити током одређеног периода. Позивање на одобрење дано као одговор на опћи захтјев наводи се на трговачком или управном документу.
4. Поједностављену пријаву прате сва документа чије се подношење може захтијевати ради осигуравања стављање робе у слободни промет осим у случајевима из члана 163. став 2. ове одлуке.
5. Овај члан не утиче на примјену члана 187. ове одлуке.

Члан 169.

1. Одобрење из члана 168. ове одлуке даје се декларанту под условом да је могуће гарантовати ефикасну провјеру поштивања увозних забрана и ограничења или других одредби којима се уређује стављање у слободни промет.
2. Давање одобрења се у начелу одбија када особа која је поднијела захтјев:
  - починила озбиљан прекршај или поновљене прекршаје царинских прописа;
  - само повремено пријављује робу за стављање у слободни промет.

Давање одобрења се може одбити када одређена особа поступа за рачун друге особе која само повремено пријављује робу за стављање у слободни промет.

3. Узимајући у обзир одредбе члана 9. Закона, одобрење се може укинути и када се појаве случајеви из става 2. овог члана.

Члан 170.

1. У одобрењу из члана 168. ове одлуке:
  - одређују се царинске канцеларије надлежне за прихватање поједностављене пријаве;
  - прецизира се облик и садржај поједностављене пријаве;
  - прецизира се врста роба на коју се односи и подаци које мора садржавати поједностављена пријава у циљу идентификације робе;
  - наводи се инструмент обезбјеђења који одређена особа треба положити за покривање било којег царинског дуга који би могао настати.

У њему се такође прецизира облик и садржај додатних пријава и наводе рокови у којима се морају поднијети царинском органу одређеном у ту сврху.

2. Царински органи могу одустати од предочавања додатне пријаве када се поједностављени поступак односи на робу чија је вриједност нижа од статистичког прага прописаног важећим бх. прописима а поједностављена пријава већ садржи све податке који су потребни за стављање у слободан промет.

Одјељак 3

Локални поступак царинења

Члан 171.

Одобрење за кориштење локалног поступка царинења одобрава се у складу с условима и на начин предвиђен у члановима 172. до 174. ове одлуке свакој особи која жели робу ставити у слободни промет у својим просторијама или на неким другим мјестима из члана 160. ове одлуке и која у том смислу царинским органима поднесе писани захтјев у којем су садржани сви подаци потребни за давање одобрења:

- у вези с робом која подлијеже поступку провоза за коју је напријед наведено лице добило одобрење да користи поједностављене поступке који ће се вршити у одредишном уреду у складу с члановима 266., 267. и 268. ове одлуке;
- у вези с робом која је претходно била стављена у поступак с економским учинком, без одступања од члана 187. ове одлуке;
- у вези с робом која се, након показивања царини у складу с чланом 37. Закона, превози до других просторија или мјеста од оних из прве алинеје овог члана у складу с поступком провоза;
- у вези с робом која се уноси у царинско подручје БиХ уз изузеће од захтјева да буде показана царини, у складу с чланом 38. тачка (б) Закона.

Члан 172.

1. Одобрење из члана 171. ове одлуке се даје под условом да:

- евиденција подносиоца захтјева омогућава вршење ефикасних контрола, нарочито накнадних контрола;
- је могуће гарантовати ефикасну контролу поштивања увозних забрана или ограничења или било којих других мјера којима се уређује стављање у слободни промет.

2. Давање одобрења се у начелу одбија када:

- је подносилац захтјева починио озбиљан прекршај или поновљене прекршаје царинских прописа;
- подносилац захтјева само повремено пријављује робу за стављање у слободни промет.

Члан 173.

1. Узимајући у обзир одредбе члана 9. Закона, царински органи могу одустати од укидања одобрења када:
  - ималац одобрења испуњава све обавезе у роковима које они поставе; или
  - неиспуњавање обавезе нема никакве стварне посљедице на правилни ток поступка.
2. Одобрење се укида када наступи случај из прве алинеје члана 172. став 2. ове одлуке.
3. Одобрење се може укинути када наступи случај из друге алинеје члана 172. став 2. ове одлуке.

Члан 174.

1. Да би се царински органи увјерили у правилно вршење радњи, ималац одобрења из члана 171. ове одлуке мора:

(a) у случајевима из прве и треће алинеје члана 171. ове одлуке;

(i) када се роба ставља у слободни промет по приспјећу на мјесто одређено у ту сврху:

- на прописан начин обавијестити царинске органе о том приспјећу, у облику и на начин који они одреде, у циљу пуштања робе; и
- завести робу у своју евиденцију.

(ii) када је стављању робе у слободни промет претходио привремени смјештај робе у смислу члана 47. Закона на истом мјесту, прије истека рока прецизираног према члану 46. Закона;

- на прописан начин обавијестити царинске органе, у облику и на начин који они одреде, о својој жељи да стави робу у слободни промет, у сврху добивања одобрења за пуштање робе; и
- завести робу у своју евиденцију.

(b) у случајевима из друге алинеје члана 171. ове одлуке:

- на прописан начин обавијестити царинске органе, у облику и на начин који они одреде, о својој жељи да стави робу у слободни промет, у циљу пуштања робе; и
- завести робу у своју евиденцију.

Обавјештење из прве алинеје овог става није потребно када је роба која се треба ставити у слободни промет већ стављена у поступак царинског складиштења у складиште типа Д;

(c) у случајевима из четврте алинеје члана 171. ове одлуке, по приспјећу робе на мјесто одређено у ту сврху:

- завести робу у своју евиденцију.

(d) од тренутка завођења у евиденцију из тачака (а), (б) и (ц) овог става, ставити на располагање царинским органима сва документа чије је подношење потребно за примјену одредби којима се уређује стављање робе у слободни промет.

2. Под условом да то не утиче на контроле правилног вршења радњи, царински органи могу:

- (а) допустити да се обавјештавање из тачака (а) и (б) става 1. овог члана изврши чим приспјеће робе буде извјесно;
- (б) у одређеним посебним случајевима, када карактер одређене робе и учесталост увозних радњи то захтијевају, ослободити имаоца одобрења од обавезе да обавијести надлежни царински уред о сваком приспјећу робе, под условом да наведеном уреду достави све податке које та канцеларија сматра неопходним за евентуални преглед робе.

У том случају, завођење робе у евиденцију одређене особе сматра се једнаким пуштању робе.

3. Завођење у евиденцију из тачака (а) (б) и (ц) става 1. овог члана може бити замијењено било којом другом радњом која пружа сличне гаранције коју одреде царински органи. Евиденција садржава датум када је унесена и податке потребне за идентификацију робе.

Члан 175.

У одобрењу из члана 171. ове одлуке наводе се посебна правила за ток поступка, а између осталог:

- роба на коју се односи;
- облик обавеза из члана 174. ове одлуке и инструмент обезбјеђења који одређена особа треба положити;
- вријеме пуштања робе;
- рок у којем се пратећа документа морају поднијети царинском уреду одређеном у ту сврху;
- услове под којима се роба обухвата опћом, периодичном или рекапитулативном пријавом, како већ буде одговарало.

ГЛАВА 3

Пријаве за царинске поступке с економским учинком

Одјељак 1

Пријављивање за царински поступак с економским учинком

Пододјељак 1

Пријављивање за поступак царинског складиштења

А. Непотпуне пријаве

Члан 176.

1. На захтјев декларанта улазна царинска канцеларија може прихватити пријаву за поступак царинског складиштења која не садржи неке од података из прилога 15 ако таква пријава садржи бар податке који су потребни за идентификацију робе на коју се односи, укључујући и њену количину.
2. Чланови 163., 164. и 167. ове одлуке примјењују се *mutatis mutandis*.

В. Поједностављени поступак пријављивања

Члан 177.

- a) Декларанту се на његов захтјев одобрава да у складу с условима и на начин предвиђен у члану 178. ове одлуке поднесе пријаву за пријављивање за поступак царинског складиштења у поједностављеном облику када се роба покаже царини.

Таква поједностављена пријава може бити у облику:

- непотпуне пријаве описане у члану 176. ове одлуке; или
- управног или трговачког документа којег прати захтјев за пријављивање за поступак;

Поједностављена пријава садржи податке из члана 176. став 1. ове одлуке.

- b) Када се овај поступак примјењује у складишту типа Д, поједностављена пријава садржи детаљне податке и о врсти робе, који су довољни да омогуће тренутно и недвосмислено разврставање робе и утврђивање њене царинске вриједности.
- c) Поступак из става 1. овог члана не примјењује се на складишта типа Ф.
- d) Поступак из друге алинеје става 1. овог члана примјењује се на складишта типа Б изузев што није могуће користити трговачки документ. Када управни документ не садржи све податке приказане у прилогу 15, наслов И тачка (Б) став 2. тачка (ф) (и), они се требају навести на приложеном захтјеву.

Члан 178.

1. Захтјев из члана 177. став 1. ове одлуке сачињава се у писаном облику и садржи све податке потребне за давање одобрења.

Када то околности допуштају, захтјев из члана 177. став 1. ове одлуке се може замијенити опћим захтјевом за вршење радњи током одређеног периода.

У том случају захтјев се сачињава под условима предвиђеним у члановима 300., 301. и 302. ове одлуке и подноси се заједно са захтјевом за издавање одобрења за царинско складиште или као захтјев за измјену или допуну првобитног одобрења, царинском органу који је издао то одобрење .

2. Захтјев из члана 177. став 1. ове одлуке се одобрава одређеној особи под условом да то не утиче на правилно обављање поступка царинског складиштења и.
3. Издавање одобрења се одбија када:
  - нису дате гаранције потребне за правилно обављање поступка царинског складиштења;
  - одређена особа само повремено пријављује робу за поступак;
  - је одређена особа починила озбиљан прекршај или поновљене прекршаје царинских прописа.

4. Узимајући у обзир одредбе члана 9. Закона, одобрење се може укинути када се појаве случајеви из става 3. овог члана.

Члан 179.

1. У одобрењу из члана 177. став 1. ове одлуке одређују се посебна правила за ток поступка, укључујући:
  - a) уреде за пријављивање за поступак;
  - b) облик и садржину поједностављених пријава.
2. Царински органи не требају захтијевати подношење додатне пријаве.

С. Локални поступак царинења

Члан 180.

1. Одобрење за кориштење локалног поступка царинења даје се у складу с условима и на начин прописан у ставу 2. овог члана и члану 181. и 182. ове одлуке.
2. Локални поступак царинења не примјењује се на складишта типа Б и Ф.
3. Члан 178. ове одлуке примјењује се *mutatis mutandis*.

Члан 181.

1. Да би се царинским органима омогућило осигуравање правилног одвијања радњи, ималац одобрења, по приспјећу робе на мјесто одређено у ту сврху:
  - (a) обавјештава надзорни царински орган о том приспјећу у облику и на начин који та канцеларија одреди;
  - (б) заводи робу у евиденцију залиха робе;
  - (ц) ставља на располагање надзорном уреду сва документа која се односе на пријављивање робе за поступак.

Евиденција залиха робе из тачке (б) овог става садржи бар неке од података који се користе за идентификацију робе у трговинском смислу, укључујући и њену количину.

2. Члан 174. став 2. ове одлуке се примјењује *mutatis mutandis*.

Члан 182.

1. У одобрењу из члана 180. став 1. ове одлуке одређују се посебна правила за ток поступка, а нарочито се прецизира:
  - a. роба на коју се односи;
  - b. облик обавеза из члана 181. ове одлуке;
  - c. вријеме пуштања робе.
2. Царински органи не требају захтијевати подношење додатне пријаве.

Пододјељак 2

Пријављивање за поступак унутарње обраде, обраде под царинском контролом или привремени увоз

а) Непотпуне пријаве

Члан 183.

1. Пријава за неки други царински поступак с економским учинком осим вањске обраде или царинског складиштења које царински уред за пријављивање за поступак може прихватити на декларантов захтјев иако не садрже неке од података из прилога 15 ове одлуке односно иако их не прате одређена документа из члана 127. ове одлуке, морају садржавати бар податке из поља 14, 21, 31, 37, 40 и 54 ЈЦИ-а и, у пољу 44, позивање на одобрење, или позивање на захтјев када се примјењује члан 306. став 1. ове одлуке
2. Чланови 163., 164. и 167. ове одлуке примјењују се *mutatis mutandis*.
3. У случајевима пријављивања за поступак унутарње обраде по систему поврата дажбина, чланови 165. и 166. ове одлуке такође се примјењују *mutatis mutandis*.

б) Поједностављена пријава и локални поступци царињења

Члан 184.

Одредбе чланова 168. до 175. и члана 178. ове одлуке примјењују се *mutatis mutandis* на робу пријављену за царинске поступке с економским учинком обухваћене овим пододјељком.

Пододјељак 3

Роба пријављена за поступак вањске обраде

Члан 185.

Одредбе чланова 188. до 196. ове одлуке, које се примјењују на робу пријављену за извоз, примјењују се *mutatis mutandis* и на робу пријављену за извоз према поступку вањске обраде.

Пододјељак 4

Заједничке одредбе

Члан 186.

Када се два или више одобрења која се односе на царинске поступке с економским учинком дају истој особи, а један поступак се раздужи пријављивањем за други поступак кориштењем локалног поступка царињења, није потребно поднијети додатну пријаву.

Одјељак 2

Раздуживање царинског поступка с економским учинком

Члан 187.

1. У случајевима раздуживања поступка унутарње обраде, обраде под царинском контролом и привременог увоза могу се примијенити поједностављени поступци за стављање робе у слободни промет, извоз и поновни извоз. У случају поновног извоза, одредбе чланова 188. до 196. ове одлуке примјењују се *mutatis mutandis*.
2. Поједностављени поступци из чланова 162. до 175. ове одлуке могу се примијенити на стављање робе у слободни промет према поступку вањске обраде.
3. У случајевима раздужења поступка царинског складиштења, могу се користити поједностављени поступци за стављање робе у слободни промет, извоз или поновни извоз.

Међутим:

- (а) за робу пријављену за поступак у складишту типа Ф не може се одобрити никакав поједностављени поступак;
- (б) за робу пријављену за поступак у складишту типа Б примјењују се само непотпуне пријаве и поступак поједностављеног пријављивања;
- (ц) издавање одобрења за складиште типа Д повлачи за собом аутоматску примјену локалног поступка царињења за стављање у слободни промет.

Међутим, у случајевима када одређена особа жели да извуче корист из примјене основа за обрачун царинског дуга који се не могу провјерити без физичког прегледа робе, тај поступак се не може користити. У том случају, могу се користити други поступци које укључују показивање робе царини.

ГЛАВА 4

Извозне пријаве

Члан 188.

1. Радње и поступци, које се требају извршити у извозном царинском уреду као што је предвиђено у члану 395. ове одлуке, могу се поједноставити у складу с одредбама овог поглавља.
2. Одредбе чланова 396. и 399. ове одлуке примјењују се на ово поглавље.

Одјељак 1

Непотпуне пријаве

Члан 189.

1. Извозне пријаве, које царински уред може прихватити на декларантов захтјев иако не садрже одређене податке из прилога 15, садрже бар податке из поља 1 (прва потподјела), 2, 14, 17, 31, 33, 38, 44 и 54 ЛЦИ-а и:
  - у случају да робе подлијежу извозним дажбинама, све информације које се захтијевају у циљу правилне примјене тих дажбина;
  - све друге информације које се сматрају неопходним у циљу идентификације робе, примјене прописа којима се уређује извоз или утврђује износ гаранције који се може захтијевати прије него што се роба извезе.
2. Царински органи могу допустити декларанту да не попуњава поља 17 и 33, под условом да изјави да извоз одређене робе не подлијеже забранама и ограничењима, те да царински органи немају разлога за сумњу у том погледу и да опис робе допушта да се тарифно разврставање одмах и јасно одреди.
3. Примјерак број 3 у пољу 44 садржава забиљешку “Поједностављени извоз”.
4. Чланови 162. до 167. ове одлуке примјењују се *mutatis mutandis* на извозне пријаве.

Одјељак 2

Поједностављени поступак пријављивања

Члан 190.

1. На писани захтјев који садржи све податке потребне за давање одобрења, декларанту се даје одобрење, под условима и на начин предвиђен у члановима 169. и 170. ове одлуке, који се примјењују *mutatis mutandis*, да сачини извозну пријаву у поједностављеном облику приликом показивања робе царини.
2. Без одступања од члана 196. ове одлуке, поједностављена пријава има облик непотпуног ЛЦИ-а, који садржи бар податке неопходне за идентификацију робе. Ставови 3. и 4. члана 189. ове одлуке примјењују се *mutatis mutandis*.

Одјељак 3

Локални поступак царињења

Члан 191.

На писани захтјев, одобрење за кориштење поступка локалног царињења даје се под условима и на начин предвиђен у члану 192. ове одлуке свакој особи (у даљњем тексту: ‘одобрени извозник’), која жели вршити извозне поступке у својим просторијама или на неким другим мјестима одређеним или одобреним од стране царинских органа.

Члан 192.

На поступак давања одобрења из члана 191. ове одлуке чланови 172. и 173. ове одлуке примјењују се *mutatis mutandis*.

Члан 193.

1. Да би омогућио царинским органима да се увјере у правилност вршења радњи, одобрени извозник прије изузимања робе с мјеста из члана 191. ове одлуке:
  - (a) на прописан начин обавјештава царинске органе о таквом изузимању у облику и на начин који они одреде у циљу пуштања робе;
  - (b) заводи наведену робу у своју евиденцију. Та евиденција се може замијенити сваком другом радњом која пружа сличне гаранције које одреди царински органи. У евиденцији се наводи датум када је унесена те подаци неопходни за идентификацију робе;
  - (c) царинским органима ставља на располагање сваки документ чије подношење може бити потребно за примјену одредби којима се уређује извоз робе.
2. У одређеним конкретним околностима које се правдају карактером одређене робе и учесталашћу извозних радњи, царински органи могу одобреног извозника изузети од услова да надлежни царински уред обавјештава о сваком изузимању робе, уз услов да наведеном уреду достави све податке које наведени уред сматра неопходним за евентуални преглед робе.

У том случају, завођење робе у евиденцију одобреног извозника једнако је пуштању робе.

Члан 194.

1. За провјеру да ли је роба стварно напустила царинско подручје БиХ, користи се примјерак 3 ЛЦИ-а као доказ иступа робе.

У одобрењу се прописује да се примјерак 3 ЛЦИ-а треба унапријед овјерити.

2. Претходна овјера се може извршити на један од сљедећих начина:
  - (a) поље А ЛЦИ-а може се унапријед овјерити печатом надлежног царинског уреда и бити потписана од стране службеника тог уреда;
  - (b) одобрени извозник може овјерити пријаву користећи посебни печат који је у складу с обрасцем из прилога 24.

Отисак овог печата може се унапријед одштампати на обрасцу када је штампање повјерено штампарији одобреној у ту сврху.

3. Прије изузимања робе одобрени извозник:
  - извршава обавезе из члана 193. ове одлуке;
  - на примјерку 3 ЛЦИ-а наводи редни број и датум када је роба заведена у његову евиденцију.
4. Поље 44 примјерка 3 ЛЦИ-а, попуњено у складу са ставом 2. овог члана садржи:
  - број одобрења и царински уред који га је издао;

- забиљешку из члана 189. став 3. ове одлуке.

Члан 195.

1. У одобрењу из члана 191. ове одлуке утврђују се посебна правила за ток поступка, а нарочито:
  - роба на коју се односи;
  - облик обавеза из члана 193. ове одлуке,
  - вријеме пуштања робе,
  - садржај примјерка 3 и начин његовог потврђивања ,
  - поступак за подношење додатне пријаве и временски рок до када се мора поднијети.
2. У одобрењу се наводи обавеза одобреног извозника да подузима све потребне мјере осигуравања чувања посебног печата или образаца који садрже отисак печата извозног царинског уреда или отисак посебног печата.

Одјељак 4

Заједничке одредбе за Одјељак 2 и 3

Члан 196.

1. Царински органи могу допустити да се умјесто ЛЦИ-а користи неки трговачки или управни документ или неки други преносни медиј.
2. Документ или преносни медиј из става 1. овог члана треба да садржи бар оне податке који су неопходни за идентификацију робе уз забиљешку из члана 189. став 3. ове одлуке и прати га захтјев за извоз.

Када то околности допусте, царински органи могу допустити да се наведени захтјев замијени опћим захтјевом којим су обухватају извозне радње које се требају вршити током одређеног периода. Позивање на одобрење врши се на одређеном документу или медију.

3. Трговачки или управни документ служи као доказ иступа робе из царинског подручја БиХ на исти начин као и примјерак 3 ЛЦИ-а. Када се користе други медији, начин потврђивања да је роба иступила из царинског подручја БиХ одредиће царински органи.

ДИО II

ЦАРИНСКИ ОДОБРЕНО ПОСТУПАЊЕ И УПОТРЕБА

НАСЛОВ I

СТАВЉАЊЕ РОБЕ У СЛОБОДНИ ПРОМЕТ

ГЛАВА 1

Опште одредбе

Члан 197.

1. Када је бх. роба извезена под АТА карнетом у складу с чланом 400. ове одлуке та роба се може ставити у слободни промет на основу АТА карнета.
2. У том случају, уред гдје се роба ставља у слободни промет врши слиједеће радње и поступке:
  - a) провјерава податке наведене у пољима А до Г купона за поновни увоз;
  - b) попуњава талон и поље Х купона за поновни увоз;
  - c) задржава купон за поновни увоз.
3. Када се радње којима се раздужује извозна радња у погледу бх. робе врше у другом царинском уреду а не у оном гдје је роба ушла у царинско подручје БиХ, превоз робе од тог уреда до уреда гдје се врше наведене формалности не захтијева вршење било каквих радњи и поступака.

ГЛАВА 2

Крајња употреба

Члан 198.

1. Ово поглавље се примјењује када је предвиђено да роба стављена у слободни промет уз повољно тарифно поступање или по сниженој или нултој стопи дажбина на рачун њене крајње употребе подлијеже царинском надзору крајње употребе.
2. У смислу овог поглавља:
  - (a) ‘рачуни’ значи комерцијални, порезни или други рачуноводствени материјали које чува ималац или се они чувају у његово име;
  - (б) ‘евиденција’ значи подаци који садрже све потребне информације и техничке детаље и који се налазе на било ком медију, а који царинским органима омогућавају да врше надзор и контролу радњи.

Члан 199.

1. Одобравање повољног тарифног поступања у складу с чланом 18. Закона, када је предвиђено да роба подлијеже царинском надзору крајње употребе, врши се помоћу писменог одобрења.

Када се роба ставља у слободни промет по сниженој или нултој царинској стопи на рачун њене крајње употребе, а важећим прописима захтијева да роба остане под царинским надзором у складу с чланом 79. Закона, потребно је писмено одобрење у циљу царинског надзора крајње употребе.

2. Захтјев се сачињава у писменом облику кориштењем обрасца из прилога 43. Царински органи могу допустити да се продужење или допуна првобитног одобрења затражи обичним писменим захтјевом.
3. У датим околностима царински органи могу допустити да пријава за стављање у слободан промет у писаном облику или она сачињена помоћу технике обраде података, у редовном поступку, чини захтјев за одобрење, уз услов да:

- подносилац захтјева одреди прописану крајњу употребу свој роби; и
- осигурава правилно извођење радњи.

4. Када царински органи за било које податке наведене у царинској пријави сматрају да су неадекватни, од подносилаца захтјева могу тражити додатне податке.

Нарочито у случајевима када се поднијета царинска пријава сматра захтјевом, царински органи, без одступања од члана 125. ове одлуке, захтијевају да се уз захтјев приложи и документ који је сачинио декларант, а који садржи бар сљедеће податке, осим ако се такви подаци не сматрају потребним или су већ унијети у царинску пријаву:

- (а) име и адресу подносилаца захтјева, декларанта и оператера;
- (б) карактер крајње употребе;
- (ц) технички опис робе, производа насталих њиховом крајњом употребом и средстава за њихову идентификацију;
- (д) процијењени норматив производње или метод помоћу којег се тај норматив може одредити;
- (е) процијењени период за одређивање крајње употребе роби;
- (ф) мјесто гдје се роба ставља у крајњу употребу.

5. Подносилац захтјева се обавјештава о одлуци да се изда одобрење, односно о разлозима због којих је захтјев одбијен, у року од тридесет дана од дана подношења захтјева или од дана када је царински орган примио затражене недостајуће или додатне податке.

Члан 200.

1. Одобрење према обрасцу из прилога 43 даје се особама регистрованим на царинском подручју БиХ, под слиједећим условима:

- (а) да су предвиђене активности у складу с прописаном крајњом употребом и с одредбама за пријенос робе у складу с чланом 203. ове одлуке, те да је осигурано правилно извођење радњи;
- (б) да подносилац захтјева нуди све потребне гаранције неопходне за правилно извођење радњи које се требају извршити и преузима обавезе:

- да свој или дијелу робе одреди прописану крајњу употребу или да изврши њен пријенос те да достави доказ о одређивању или пријеносу у складу с важећим прописима;
- да не подузима радње које су неспојиве с намјераваном сврхом прописане крајње употребе;

- да надлежне царинске органе обавијести о свим факторима који могу утицати на одобрење.
  - (ц) да је осигуран ефикасан царински надзор и да административне радње које царински органи предузимају нису у нескладу са економским потребама подносиоца захтјева;
  - (д) да одговарајућу евиденцију води и чува;
  - (е) да подноси гаранцију када царински органи сматрају да је то неопходно.
2. Што се тиче захтјева из члана 199. став 3. ове одлуке одобрење се даје особама регистрованим у царинском подручју БиХ по прихватању царинске пријаве, а под условима из става 1. овог члана.
3. Одобрење садржи слиједеће податке, осим ако се такви подаци сматрају непотребним:
- (а) идентификација имаоца одобрења;
  - (б) када је то потребно, бх. тарифну ознаку, врсту и опис робе и радње крајње употребе, те одредбе које се односе на норматив производње;
  - (с) средства и методе идентификације и царинског надзора, укључујући мјере за:
    - заједнички смјештај код којег се члан 330., став 2. и 3. примјењују *mutatis mutandis*;
    - мјешовити смјештај производа из поглавља 27. и 29. Царинске тарифе БиХ, који подлијежу надзору крајње употребе, или производа са сировим нафтним уљима из тарифне ознаке 2709 00;
  - (д) рок у којем се роби мора одредити прописана крајња употреба;
  - (е) царинске уреде гдје се роба пријављује за слободни промет и уреде који врше надзор над крајњом употребом;
  - (ф) мјеста гдје се роби треба одредити прописана крајња употреба;
  - (г) инструмент осигурања који треба поднијети, према потреби;
  - (х) рок важења одобрења;
  - (и) гдје се то може примјенити, могућност пријеноса робе у складу с чланом 203. став 1. ове одлуке;
  - (ј) гдје се то може примјенити, поједностављене поступке у складу с чланом 73. Закона;
  - (к) начине комуникације.

Када производи из друге алинеје тачке (ц) овог става не дијеле исто осмоцифрено тарифно наименовање, исти трговачки квалитет и исте техничке и физичке карактеристике, мјешовити смјештај се може одобрити само када комплетна мјешавина пролази кроз поступке наведене у додатним напоменама 4 и 5 поглавља 27 Царинске тарифе БиХ.

4. Без одступања од члана 201. ове одлуке, одобрење ступа на снагу датумом издавања или неког каснијег датума наведеног у одобрењу. Период важења одобрења не прелази три године од дана ступања на снагу, осим у изузетно оправданим случајевима прихватљивим за царинске органе.

Члан 201.

1. Царински органи могу издати ретроактивно одобрење.

Без одступања од ставова 2. и 3. овог члана, ретроактивно одобрење ступа на снагу датумом подношења захтјева.

2. Ако се захтјев односи на продужење одобрења за исту врсту радње и робе, одобрење се може издати с ретроактивним учинком од датума истека важења првобитног одобрења.

3. У изузетним околностима, ретроактивни учинак одобрења може се додатно продужити, али не више од годину дана прије датума када је поднесен захтјев, под условом да постоји доказана економска потреба и да:
- (а) захтјев није повезан с покушајем пријеваре или очигледним немаром;
  - (б) књиговодство подносиоца захтјева потврђује да се за све услове крајње употребе може сматрати да су испуњени и, када је то примјерено, да би се избјегла замјена, да се роба може идентификујети за дати период, те да то књиговодство омогућава провјеру крајње употребе;
  - (ц) се све радње и поступци неопходне за регулирање ситуације с робом могу извршити, укључујући, када је то неопходно, и поништење пријаве.

Члан 202.

Истек важења одобрења не утиче на робу која је била стављена у слободни промет на основу тог одобрења прије истека његовог важења.

Члан 203.

1. Пријенос робе између различитих мјеста одређених у истом одобрењу може се подузети без икаквих царинских радњи и поступака.
2. Када се пријенос робе врши између два имаоца одобрења, користи се контролни образац Т5 предвиђен у прилогу 44, а у складу са сљедећим поступком:
  - (а) преносилац попуњава контролни образац Т5 у три примјерка (један оригинал и двије копије). Копије се нумерирају на одговарајући начин;
  - (б) Контролни образац Т5 садржи:
    - у пољу А ('Полазни уред'), адресу надлежног царинског уреда наведеног у одобрењу преносиоца;
    - у пољу 2, име или трговачки назив, пуну адресу и број одобрења преносиоца;
    - у пољу 8, име или трговачки назив, пуну адресу и број одобрења преузимача;
    - у пољу 'Важна напомена' и пољу Б текст се прецртава;
    - у пољима 31 и 33 опис робе у тренутку пријеноса, укључујући и број ставки и одговарајућу бх. тарифну ознаку;
    - у пољу 38, нето масу робе;
    - у пољу 103, нето количину робе словима;
    - у пољу 104, означити у пољу 'Остало', и великим словима уписати: "КРАЉЊА УПОТРЕБА: РОБА ЗА КОЈУ СУ ОБАВЕЗЕ ПРЕНЕСЕНЕ НА ПРЕУЗИМАЧА (ЧЛАН 203. ....)";
    - у пољу 106: елементе за обрачун увозних дажбина, осим када царински органи одустану од тог захтјева регистарски број и датум пријаве за стављање робе у слободни промет, те назив и адресу царинског уреда гдје је пријава поднесена;
  - (ц) преносилац шаље пуни комплет контролних примјерака Т5 преузимачу;
  - (д) преузимач прилаже оригинал трговачког документа издатог од преносиоца с датумом пријема робе уз комплет примјерака Т5 и подноси сва документа царинском уреду одређеном у његовом одобрењу. Он такође одмах обавјештава тај царински уред о сваком вишку, мањку, замјени или другој неправилности;
  - (е) царински уред наведен у одобрењу преузимача попуњава поље Ј, укључујући и датум пријема од стране преузимача, на оригиналу Т5 након што провјери одговарајућа трговачка документа и ставити датум и печат у пољу Ј оригинала и пољу Е копија.

Царински уред задржава другу копију у својој евиденцији а оригинал и прву копију враћа преузимачу;

(ф) преузимач задржава прву копију Т5 у својој евиденцији, а оригинал просљеђује преносиоцу;

(г) преносилац задржава оригинал у својој евиденцији.

3. Са пријемом робе, преузимач постаје носилац обавеза у вези с пренесеном робом у складу са одредбама овог поглавља.

4. Преносилац се ослобађа својих обавеза када су испуњени следећи услови:

- преузимач је примио робу и обавјештен је да роба за коју се обавезе преносе подлијеже царинском надзору крајње употребе;

- царинску контролу је преузео царински орган преузимача; то се дешава када прималац заведе робу у своју евиденцију, осим ако царински органи друкчије не одреде.

Члан 204.

1. У случају пријеноса материјала за одржавање или оправку летјелица, било под условима споразума о размјени или за властите потребе авио-компаније, путем авио-компаније ангажиране у међународном промету, умјесто контролног примјерака Т5 може се користити зрачна товарна листа или еквивалентни документ.

2. Зрачна товарна листа или еквивалентни документ садржи бар следеће податке:

(а) назив авио-компаније која врши превоз;

(б) назив полазног аеродрома;

(ц) назив пријемне авио-компаније;

(д) назив одредишног аеродрома;

(е) опис материјала;

(ф) количину.

Подаци из првог подстава могу се навести у шифрираном облику или позивом на приложени документ.

3. Зрачна товарна листа или еквивалентни документ мора на првој страни садржавати следећу назнаку великим словима: “КРАЈЊА УПОТРЕБА”.

4. Авио-компанија која врши превоз задржава примјерак зрачне товарне листе или еквивалентног документа као дио своје евиденције и сачињава додатни примјерак који ставља на располагање надлежном царинском уреду.

Пријемна авио-компанија задржава примјерак зрачне товарне листе или еквивалентног документа као дио своје евиденције и сачињава додатни примјерак који ставља на располагање надлежном царинском уреду.

5. Недирнути материјал и примјерци зрачне товарне листе или еквивалентног документа испоручују се пријемној авио-компанији на мјестима које одреде царински органи. Пријемна авио-компанија заводи материјале у своју евиденцију.

6. Обавезе наведене у ставовима 1. до 5. овог члана прелазе с авио-компаније која је вршила превоз на пријемну авио-компанију у тренутку када се материјал и примјерак зрачне товарне листе или еквивалентног документа испоруче пријемној авио-компанији.

Члан 205.

1. Царински органи могу, под условима које они одреде, одобрити извоз или уништење робе.
2. Када се роба извози, онда се она, од тренутка прихватања извозне пријаве, сматра робом која није бх. роба.
3. У случају уништења, примјењује се члан 174. став 5. Закона.

Члан 206.

1. Када царински органи сматрају да је друкчија употреба робе од оне која је предвиђена у одобрењу оправдана, та употреба, осим извоза или уништења, повлачи за собом настанак царинског дуга.
2. Члан 200. Закона примјењује се *mutatis mutandis*.

Члан 207.

1. Роба наведена у члану 198. став 1. ове одлуке остаје под царинским надзором и подлијеже увозним дажбинама, све док се:
  - (а) први пут не одреди прописана крајња употреба;
  - (б) не извезе, уништи или на други начин искористи у складу с члановима 205. и 206. ове одлуке.

Међутим, када је роба погодна за виšekратну употребу, а царински органи сматрају да је то примјерено ради избјегавања злоупотребе, царински надзор се наставља и током периода који не прелази двије године од датума првог одређивања употребе.

2. Отпаци и остаци настали као резултат обраде или прераде робе, те губици настали природним путем, сматрају се робом којој је одређена прописана крајња употреба.
3. За отпатке и остатке који настану као резултат уништења робе, царински надзор престаје када им се одреди царински одобрено поступање или употреба.

ГЛАВА 3

Додјела тарифног контингента који се користи према хронолошком редослиједу датума царинских пријава

Члан 208.

1. Када је бх. прописом утврђена могућност кориштења тарифних контингената, они се додјељују према хронолошком редослиједу датума прихватања пријаве за стављање робе у слободни промет осим ако није друкчије предвиђено.
2. Када се прихвати пријава за стављање робе у слободни промет која садржи ваљан декларантов захтјев за кориштење тарифног контингента, царински органи повлаче одговарајућу количину из тарифног контингента.

Додјела се одобрава на основу датума прихватања одговарајуће пријаве за стављање робе у слободни промет и у мјери у којој избалансираност одговарајућег тарифног контингента то допушта. Приоритети се одређују у складу с хронолошким редослиједом тих датума.

3. Уколико су захтјеване количине за повлачење из тарифног контингента веће него стање којим се располаже, издвајање се врши пропорционално захтјеваним количинама.

4. У случају да тарифне квоте крећу од 1. јануара, прихватање пријаве од стране царинских органа првог, другог и трећег јануара сматра се прихватањем од трећег јануара. Међутим, ако један од ових дана пада у суботу или недјељу, сматра се да је до тог прихватања дошло четвртог јануара.

Члан 209.

1. Тарифни контингент се сматра критичним чим се искористи 75 % почетног обима или по процјени надлежног органа.
2. Одступајући од става 1. овог члана тарифни контингент ће се сматрати критичним од датума његовог ступања на снагу у било којем од сљедећих случајева:
  - a) ако је отворен на период од мање од три мјесеца;
  - b) ако тарифни контингенти за исте производе и поријекло и подједнак период контингента као што је дотични тарифни контингент (подједнак тарифни контингенти) нису били отворени у току претходне двије године;
  - c) ако је подједнак тарифни контингент отворен у претходне двије године искориштен на или прије посљедњег дана трећег мјесеца свог контингентског периода или је имао већи почетни обим од дотичног тарифног контингента.
3. Тарифни контингент, чија је једина сврха у складу са принципима WTO-а да буде било заштитна или узвратна мјера, ће се сматрати критичним чим се искористи 75 % почетног обима без обзира да ли је или не поједнак тарифни контингент отворен у претходне двије године.

НАСЛОВ II

ЦАРИНСКИ СТАТУС И ПРОВОЗ

ГЛАВА I

Царински статус робе

Одјелјак 1

Опште одредбе

Члан 210.

1. Према члану 172. Закона и изузецима набројаним у ставу 2. овог члана, сва роба на царинском подручју БиХ сматра се бх. робом, осим ако се утврди да она нема статус бх. робе.
2. Сљедеће робе се неће сматрати бх. робом:
  - (a) роба унесена на царинско подручје БиХ у складу с чланом 34. Закона;
  - (б) роба у привременом смјештају, односно у слободној зони контролног типа И у складу с чланом 402. ове одлуке, или у слободном складишту;
  - (ц) роба стављена у поступак из члана 81. став 1., тачка (a) Закона или у слободну зону контролног типа II у смислу члана 402. ове одлуке.

Одјељак 2

Доказ бх. статуса

Члан 211.

1. Ако је потребно утврдити статус моторних цестовних возила региструјених у БиХ, сматра се да таква возила имају бх. статус када имају регистарске таблице и документа и када регистарски подаци на тим таблицама и документима недвосмислено одређују њихов бх. статус.
2. Ако је потребно утврдити статус робе – вагона који припадају бх. жељезничкој компанији, сматра се да ти вагони имају бх. статус, када кодни број и власнички знак (разликовна слова) на њима јасно одређују њихов бх. статус.
3. Ако је потребно утврдити статус амбалаже која се користи за превоз робе у промету унутар БиХ која се може идентификујети као таква, која припада особи установљеној у БиХ, сматра се да та амбалажа има бх. статус када је пријављена као бх. роба и када нема сумње у истинитост пријављивања .

Ова могућност се даје за спремнике, пакете, палете и другу сличну опрему, изузев контејнера.

4. Ако је потребно утврдити статус робе у пртљагу који иде уз путника, за ту робу се сматра да има бх. статус, под условом да није намијењена за комерцијалну употребу, када је пријављена као бх. роба и када нема сумње у погледу истинитости пријављивања.

ГЛАВА 2

Провоз

Одјељак 1

Опште одредбе

Члан 212.

Роба која укључује већи ризик пријеваре наведена је у прилогу 25. Када се у некој одредби ове одлуке врши позивање на тај прилог, свака мјера која се односи на робу у том прилогу примјењује се само када количина такве робе прелази одговарајући минимум. Ревизија прилога 25 врши се најмање једном годишње.

Члан 213.

У смислу овог поглавља, примјењују се сљедеће дефиниције:

1. ‘полазни уред’ значи царински уред гдје се прихватају пријаве за стављање робе у поступак провоза;
2. ‘одредишна канцеларија’ значи царински уред гдје се роба стављена у поступак провоза мора показати да би се поступак могао окончати;
3. ‘гарантни уред’ значи царинску канцеларију у којој се по одлуци царинских органа полажу гаранције које осигура жиран;

Члан 214.

Роба на коју се односи поступак провоза може се превозити између двије тачке унутар царинског подручја БиХ преко територије друге земље под условом да се кроз ту земљу превози под покрићем јединственог превозног документа сачињеног у БиХ. Када је то случај, учинак поступка провоза се обуставља на територији те друге земље.

Члан 215.

Поступак провоза је обавезан у погледу робе која се превози зрачним путем само ако се она утовара или претовара на неком од аеродрома у БиХ.

Члан 216.

Одредбе члана 181. до 209. Закона и одредбе овог наслова примјењују се *mutatis mutandis* и на увозне и друге дажбине у смислу члана 88. став 1. тачка (а) Закона.

Члан 217.

Поднесена гаранција важи на цијелом подручју БиХ.

Члан 218.

Карактеристике других образаца осим ЛЦИ-а, а који се користе у систему провоза, прописане су у прилогу 26.

Одјељак 2

Поступак

Пододјељак 1

Појединачна гаранција

Члан 219.

1. Појединачном гаранцијом покрива се цијелокупни износ царинског дуга који може настати, обрачунат на основу највиших износа дажбина примјењивих на робу исте врсте у БиХ.

Међутим, износи које се требају узети у обзир код обрачунавања износа појединачне гаранције не могу бити мањи од минималног износа, када се такав износ помиње у петој колони прилога 25.

2. Појединачне гаранције у облику готовинског депозита подносе се полазној канцеларији. Оне се враћају када је поступак раздужен.

Појединачна гаранција положена од стране гаранта може имати облик ваучера појединачне гаранције на износ од 14.000 КМ, које жиран изда особама које намјеравају поступати као корисници поступка.

Финанцијска обавеза жиранта по једном ваучеру износи до 14.000 КМ.

Члан 220.

1. Појединачна гаранција положена од стране жиранта треба одговарати обрасцу из прилога 27. Када полазни уред није и гарантни уред, овај други задржава копију инструмента плаћања на основу којег прихваћа обавезу жиранта. Корисник поступка подноси оригинал полазној канцеларији, гдје се оригинал задржава.
2. Међутим, када се подаци о гаранцији размјењују између гарантног и полазног уреда кориштењем информатичке технологије и компјутерске мреже, оригинал гарантног инструмента задржава гарантни уред.

Члан 221.

1. У случају из члана 219. став 3. ове одлуке, појединачна гаранција одговара обрасцу из прилога 28.
2. Ваучер појединачне гаранције сачињава се на обрасцу из прилога 29. Жиран на ваучеру наводи крајњи датум до којег се може користити, а он не може бити дужи од годину дана од дана издавања.
3. Жиран може издавати ваучере појединачне гаранције који не вриједу за радњу провоза робе наведене у прилогу 25.

Да би то учинио, жиран на сваки ваучер појединачне гаранције дијагонално ставља забиљешку 'Ограничено важење'.

4. Када се подаци о гаранцији размјењују између гарантног и полазног уреда кориштењем информатичке технологије и компјутерске мреже, жиран полазној канцеларији доставља све потребне податке у вези с ваучерима појединачне гаранције које је издао.
5. Корисник поступка полазној канцеларији доставља онолики број ваучера појединачне гаранције који одговара броју који када се помножи с 14.000 КМ, покрива укупан износ наведен у члану 219. став 1. ове одлуке. Ваучере задржава полазни уред.

Члан 222.

1. Гарантни уред укида своју одлуку о прихватању обавезе жиранта ако се услови који су били прописани у тренутку издавања више не испуњавају.

Једнако тако, жиран може отказати своју обавезу у било ком тренутку.

2. Укидање или отказивање ступа на снагу 16. дана од дана обавјештавања жиранта или гарантног уреда, како већ буде одговарало.

Од дана ступања на снагу укидања или отказивања, ни један ваучер појединачне гаранције који је издат раније не може се користити за стављање робе у поступак провоза.

3. Надлежни гарантни уред одмах обавјештава све релевантне царинске органе о сваком укидању или отказивању и о датуму њиховог ступања на снагу. Релевантни царински органи о томе обавјештавају остале уреде.

Пододјелјак 2

Превозна средства и пријаве

Члан 223.

1. Сваком провозном пријавом обухвата се само она роба која је натоварена или се треба натоварити на јединствено превозно средство за превоз од једног полазног до једног одредишног уреда.

У смислу овог члана, слједеће се сматра да чини јединствено превозно средство, под условом да се роба која се превози отпрема заједно:

- (а) друмско возило са својом приколицом (приколицама) или полуприколицом (полуприколицама);
- (б) композиција повезаних жељезничких путничких или теретних вагона;
- (ц) пловила која представљају јединствен ланац;
- (д) контејнери натоварени на једно превозно средство у складу с овим чланом.

2. Јединствено превозно средство може се користити за утовар робе у више полазних уреда и за истовар у више одредишних уреда.

Члан 224.

Товарне листе сачињене у складу с прилогом 30, а које одговарају обрасцу из прилога 31, могу се користити умјесто бис образаца као описни дио провозне пријаве и чине њен саставни дио.

Члан 225.

Под условима и на начин који царински органи одреде, те узимајући у обзир принципе прописане царинским прописима, они могу допустити да се товарне листе користе као описни дио провозне пријаве поднесене техником обраде података.

Члан 226

Под условима и на начин који царински органи одреде, те узимајући у обзир принципе прописане царинским прописима, они могу допустити да се провозне пријаве или неки подаци из њих, подносе на дисковима, магнетним тракама или сличним медијима за податке, када је то могуће, у кодираном облику.

Пододјелјак 3

Радње и поступци у полазној канцеларији

Члан 227.

1. Роба стављена у поступак провоза превози се до одредишног уреда економски оправданим путним правцем
2. Без одступања од члана 258. ове одлуке, за робу наведену у прилогу 25, или када то царински органи или корисник поступка сматрају за потребно, полазни уред прописује

путни правац и наводи га у рубрици 44 провозне пријаве, узимајући у обзир све податке које му достави корисник поступка.

Члан 228.

1. Полазни уред одређује рок до којег роба мора бити показана одредишном уреду, узимајући у обзир путни правац, све важеће провозне и друге прописе и, када је то потребно, податке које је доставио корисник поступка.
2. Рок којег одреди полазни уред обавезујући је за царинске органе током радње провоза и ти га органи не мијењају.
3. Када се роба покаже одредишном уреду након истека рока којег је одредио полазни уред и када је до непоштивања тог рока, по оцјени царинског органа, дошло усљед околности за које није одговоран превозницили корисник поступка, сматра се да је рок испоштован.

Члан 229.

1. Роба која се ставља у поступак провоза не пушта се ако није пломбирана осим у случајевима из става 4. овог члана.
2. Пломбира се сљедеће:
  - (а) простор који садржи робу, када је превозно средство одобрено према другим прописима, односно које је прихваћено од стране полазног уреда као погодно за пломбирање;
  - (б) сваки појединачни пакет, у осталим случајевима.

Пломбе морају имати карактеристике наведене у прилогу 32.

3. Превозна средства могу бити прихваћена као погодна за пломбирање под условом да:
  - (а) се пломбе могу једноставно и ефикасно причврстити на њих;
  - (б) су тако конструирани да се роба не може вадити или стављати унутра без остављања видљивих трагова неовлаштеност приступа или оштећења пломбе;
  - (ц) не садрже скривене просторе гдје се роба може сакрити;
  - (д) да је простор намијењен за терет приступачан за преглед од стране царинских органа.

Свако цестовно возило, приколица, полуприколица или контејнер одобрен за превоз робе под царинском пломбом у складу с међународним споразумом чији је БиХ потписник сматра се као погодно за пломбирање.

4. Полазна канцеларија може одустати од пломбирања ако је, имајући у виду друге могуће мјере идентификације, на основу описа робе у провозној пријави или у пратећим документима могуће одмах извршити идентификацију те робе.

Сматра се да је опис робе довољан за идентификацију робе када омогућава laku идентификацију количине и карактера такве робе.

Када полазни уред одустане од пломбирања, у провозну пријаву, насупрот наслова 'Постављене пломбе' поље Д 'Контрола полазне канцеларије', уноси сљедећу забиљешку: "Одобрено".

Члан 230.

1. Када се провозна пријава обрађује у полазној канцеларији помоћу технике обраде података примјерци 4 и 5 пријаве замијењују се пратећим провозним документом.
2. Када је то примјерено, уз пратећи провозни документ прилаже се товарна листа. Ова листа чини саставни дио пратећег провозног документа.
3. У околностима из става 1. овог члана полазни уред задржава пријаву и одобрава пуштање робе издавањем пратећег провозног документа кориснику поступка.
4. Када се одобри, пратећи провозни документ се може одштампати с компјутерског система корисника поступка.
5. Када се одредбе овог наслова односе на примјерке пријаве које прате пошиљку, ове одредбе се примјењују, *mutatis mutandis*, и на пратећи провозни документ.

Пододјелак 4

Радње и поступци у путу

Члан 231.

Роба стављена у поступак провоза превози се под покрићем примјерака 4 и 5 провозне пријаве, које је кориснику поступка вратио полазни уред.

Члан 232.

1. Од превозника се тражи да неопходне податке унесе у примјерке 4 и 5 провозне пријаве и предочи их с пошиљком царинским органима у мјесту гдје се провозно средство налази:
  - (а) ако се прописани путни правац мијења и ако се примјењују одредбе члана 227. став 2. ове одлуке;
  - (б) ако се пломбе оштете током провоза из разлога који су изван контроле превозника;
  - (ц) ако се роба пребацује на друго провозно средство; свако такво пребацивање мора се обављати под надзором царинских органа, који, међутим, могу одобрити да се пребацивање врши без њиховог надзора;
  - (д) у случају непосредне опасности која захтијева непосредно дјеломично или потпуно искрцавање провозног средства;
  - (е) у случају било каквог инцидента или незгоде који би могли утицати на могућност корисника поступка или превозника да испоштује своје обавезе.
2. Када царински органи сматрају да се одређена радња провоза може наставити на редован начин, они предузимају све неопходне кораке, а потом на примјерцима 4 и 5 провозне пријаве стављају забиљешку.

Пододјељак 5

Радње и поступци у одредишној канцеларији

Члан 233.

1. Роба и примјерци 4 и 5 провозне пријаве показују се у одредишној канцеларији.
2. Одредишна канцеларија региструје примјерке 4 и 5 провозне пријаве, на њима биљежи датум доласка и уноси податке о свим извршеним контролама.
3. На захтјев корисника поступка и да би се пружио доказ да је поступак завршен у складу с чланом 236. став 2. ове одлуке, одредишна канцеларија на додатни примјерак 5, или копију примјерка 5 провозне пријаве ставља забиљешку 'Алтернативни доказ'.
4. Провозна радња може се окончати и у неком другом уреду од оног који је наведен у провозној пријави. Та канцеларија тада постаје одредишна канцеларија.

Члан 234.

1. Одредишна канцеларија на захтјев издаје потврду особи која подноси примјерке 4 и 5 провозне пријаве заједно са робом.
2. Облик наведене потврде одговара обрасцу из прилога 33. Алтернативно, потврда се може сачинити на полеђини примјерка 5 провозне пријаве.
3. Одређена особа унапријед попуњава потврду.

Она може садржавати и друге податке у вези с пошиликом, осим у простору који је резервиран за одредишна канцеларија. Потврда се не користи као доказ да је поступак завршен у смислу члана 236. став 2. ове одлуке.

Члан 235.

Одредишна канцеларија без одлагања враћа примјерак 5 провозне пријаве полазној канцеларији, а најдуже у року од једног дана од дана завршетка поступка.

Пододјељак 6

Провјера завршетка поступка

Члан 236.

1. Ако се примјерак 5 провозне пријаве не врати полазној канцеларији у року од 15 дана од дана прихватања пријаве, та канцеларија обавјештава корисника поступка и тражи од њега да достави доказе да је наведени поступак завршен.
2. Када се примјењују одредбе наредног пододјељка ове одлуке, а полазни уред није примио 'Обавијест о приспијећу' у року у којем се роба мора показати одредишном уреду, та канцеларија о томе обавјештава корисника поступка и тражи од њега да достави доказе да је наведени поступак завршен.
3. Доказ из става 1. овог члана се може доставити у облику документа овјереног од стране одредишног уреда којим се роба идентификује и утврђује да је била показана одредишном уреду или, када се примјењује члан 266. ове одлуке, овлаштенем примаоцу робе.
4. За поступак провоза се такође сматра да је завршен када корисник поступка поднесе царински документ издат у другој земљи којим је роба пријављена за царински одобрено

поступање или употребу, или примјерак или фотокопију тог документа, којим се роба идентификује.

Примјерци или фотокопије морају бити овјерене као вјеродостојне од стране органа који је овјерио оригинална документа или од стране органа дотичне земље.

Члан 237.

Када царински органи полазног уреда не приме доказ да је поступак завршен у року од тридесет дана од дана прихватања провозне пријаве, они покрећу поступак наплате у складу с члановима 210. до 225. Закона.

Пододјелјак 7

Додатне одредбе које се примјењују када се подаци о провозу размјењују између царинских органа кориштењем информатичке технологије и компјутерских мрежа

Члан 238.

1. Без одступања од било којих посебних околности и одредби за поступак провоза које се, када је то потребно, примјењују *mutatis mutandis*, царински органи користе информатичку технологију и компјутерске мреже за ону врсту размјене података која је описана у овом пододјелјку.
2. Одредбе овог пододјелјка се не примјењују на поједностављене поступке који су специфични за начине превоза наведене у члану 243. став 1. тачка (г) ове одлуке.

Члан 239.

1. Поред сигурносних захтјева поменутих у члану 5. став 2. ове одлуке, царински органи успостављају и одржавају одговарајуће сигурносне мјере за ефикасно, поуздано и сигурно функционирање цјелокупног система провоза.
2. Да би се осигурао горе поменути ниво сигурности, сваки унос, промјена и брисање података евидентира се заједно с информацијом о разлозима за тај поступак, тачним временом када је извршен, те именом особе која га је извршила. Уз то, оригинални подаци или било који подаци обрађени на тај начин чувају се најмање три календарске године од краја године на коју се дати подаци односе, или дуже ако се то другдје захтијева.
3. Царински органи редовно прате ниво сигурности.
4. Укључени царински органи обавјештавају један другог о свим сумњама у вези повреда сигурности.

Члан 240.

Након пуштања робе, полазни уред шаље податке о провозној радњи одредишном уреду, кориштењем поруке 'Запис о предвиђеном доласку'. Ова порука се темељи на подацима из провозне пријаве. Ова порука одговара облику и садржају које одреде царински органи.

Члан 241.

1. Одредишна канцеларија задржава пратећи провозни документ и, користећи поруку 'Обавијест о приспијећу', обавјештава полазни уред о приспијећу робе у тренутку када се покаже у одредишном уреду. Ова порука се не може користити као доказ да је поступак завршен у смислу члана 236. став 3. ове одлуке.

2. Осим када је то оправдано, одредишна канцеларија просљеђује поруку ‘Резултати контроле’ полазној канцеларији, најкасније првог радног дана након дана када је роба показана у одредишном уреду.
3. Ове поруке одговарају облику и садржају које одреде царински органи.

Члан 242.

Преглед робе се врши тако што се порука ‘Запис о предвиђеном доласку’, добивена од полазне канцеларије, користи као основа за такав преглед.

Одјељак 3

Поједностављења

Пододјељак 1

Опште одредбе које се односе на поједностављења

Члан 243.

По захтјеву корисника поступка или примаоца, како већ буде одговарало, царински органи могу одобрити слиједећа поједностављења:

- (а) кориштење свеобухватне гаранције или одустајање од гаранције;
- (б) кориштење посебних товарних листа;
- (ц) кориштење пломби посебне врсте;
- (д) изузеће од услова за кориштење прописаног путног правца ;
- (е) статус овлаштеног пошилаоца;
- (ф) статус овлаштеног примаоца;
- (г) примјену поједностављених поступака специфичних за робу:
  - (и) која се превози жељезницом или великим контејнерима;
  - (ии) која се превози зрачним путем;
  - (иии) која се превози морским путем;
  - (ив) која се преноси цјевоводом.

Члан 244.

1. Одобрење из члана 243. ове одлуке, даје се само особама које:
  - (а) су регистроване у БиХ;
  - (б) редовно користе провозне радње , или за које царински органи знају да могу испунити обавезе по тим радњама или, у вези с поједностављењем из члана 243. тачка (ф) ове одлуке редовно примају робу која је пријављена за поступак провоза; и
  - (ц) нису починили никакве озбиљне или поновљене прекршаје царинских или пореских прописа.
2. да би се осигурало правилно управљање с поједностављењима, одобрења се издају само када:
  - (а) су царински органи у могућности да надзиру поступак и врше контролу без административних оптерећења која су несразмјерна захтјевима одређене особе; и

(б) одређене особе воде евиденцију која омогућава царинским органима да врше ефикасне контроле.

Члан 245.

1. Захтјев за одобрење кориштења поједностављења, подноси се надлежном царинском органу у писменом облику и мора бити датиран и потписан.
2. Захтјев мора садржавати све чињенице које ће царинским органима омогућити провјеру да ли су испуњени сви услови под којим се може допустити кориштење поједностављења.

Члан 246.

Одобрење се издаје односно захтјев одбија у року од највише три мјесеца од дана подношења захтјева.

Члан 247.

1. Датирани и потписани оригинал одобрења и једна или више његових копија издају се носиоцу одобрења.
2. У одобрењу се одређују услови за кориштење поједностављења и прописују оперативне и контролне методе. Одобрење важи од дана издавања.
3. У случају поједностављења из члана 243. тачка (ц), (д) и (г) ове одлуке, одобрење се предочава кад год то полазни уред захтијева.

Члан 248.

1. Носилац одобрења обавјештава царинске органе о било којој околности која се појави након издавања одобрења, а која може утицати на његово даље кориштење или садржину.
2. У одлуци којом се дато одобрење укида или мијења наводи се датум њеног ступања на снагу.

Члан 249.

1. Царински органи чувају захтјеве и приложену документацију, заједно с копијом сваког издатог одобрења.
2. Када је захтјев одбијен, односно одобрење поништено или укинато, захтјев и одлука којом се захтјев одбија или одобрење поништава или укида, у зависности од случаја, као и сва пратећа документација чува се најмање три календарске године рачунајући од краја календарске године у којој је захтјев одбијен, односно одобрење поништено или укинато.

Пододјелјак 2

Свеобухватна гаранција и одустајање од гаранције

Члан 250.

1. Корисник поступка може користити свеобухватну гаранцију, или одустати од гаранције, до референтног износа, тада се прави обрачун износа царинског дуга, који се може појавити за сваку радњу провоза. Када неопходни подаци нису на располагању, претпоставља се да се ради о износу од 14.000 КМ, осим ако царински органи имају друга сазнања која их упућују на друкчији износ.

2. Референтни износ је истовјетан износу царинског дуга који се може појавити у погледу робе коју корисник поступка ставља у поступак провоза током периода од најмање једне седмице.

Гарантни уред утврђује тај износ у сурадњи с одређеном страном на основу података о роби коју је раније превозила, те процјену намјераваног обима провозних радњи који је приказан, између осталог, у њеној трговачкој документацији и књигама.

Код утврђивања референтног износа, у обзир се узимају највеће примјенљиве стопе које се могу примјенити на одређену робу.

3. Гарантни уред преиспитује назначени износ једном годишње, нарочито на основу информација које добије од полазног или полазних уреда, и по потреби га прилагођава.
4. Корисник поступка осигурава да износ који је у питању не прелази референтни износ, узимајући у обзир све радње за које поступак још није окончан.

Корисник поступка обавјештава гарантни уред када референтни износ падне испод нивоа који је довољан за покриће његових провозних радњи.

Члан 251.

1. Износ који се покрива свеобухватном гаранцијом истовјетан је референтном износу из члана 250. ове одлуке.
2. Износ који се покрива свеобухватном гаранцијом може се смањити:
  - (а) на 50% референтног износа, када корисник поступка покаже да је његова финансијска ситуација добра и да има довољно искуства у поступку провоза;
  - (б) на 30% референтног износа, када корисник поступка покаже да је његова финансијска ситуација добра, да има довољно искуства у поступку провоза и висок ниво сарадње с царинским органима.
3. Одустајање од гаранције може се одобрити када корисник поступка докаже да одржава стандарде поузданости описане у ставу 2. тачка (б) овог члана, да влада радњама превоза и посједује довољне финансијске ресурсе за испуњавање својих обавеза.
4. У примјени ставова 2. и 3. овог члана царински органи узимају у обзир критерије прописане у прилогу 34.

Члан 252.

1. Да би био овлаштен да поднесе свеобухватну гаранцију у погледу врста робе из прилога 25, корисник поступка мора доказати не само да испуњава услове из члана 244. ове одлуке, већ и да је његова финансијска ситуација добра, да има довољно искуства у поступку провоза, те да има висок ниво сарадње с царинским органима или да влада радњама превоза.
2. Износ који треба да покрије свеобухватна гаранција из става 1. овог члана може се смањити:
  - (а) на 50% од референтног износа када корисник поступка докаже висок ниво сарадње с царинским органима и да влада превозним радњама;
  - (б) на 30% од референтног износа када корисник поступка докаже висок ниво сарадње с царинским органима, да влада превозним радњама и посједује довољне финансијске ресурсе за испуњавање својих обавеза.

3. У примјени ставова 1. и 2. овог члана царински органи узимају у обзир критерије наведене у прилогу 34.
4. Ставови 1., 2. и 3. овог члана примјењују се и када се захтјев експлицитно односи на кориштење свеобухватне гаранције како за робу из прилога 25 тако и за ону која није наведена у том прилогу, а по истој потврди о свеобухватној гаранцији.
5. Привремена забрана кориштења свеобухватне гаранције на смањени износ, или свеобухватне гаранције, како је прописано чланом 91. став 6.и 7. Закона, регулисана је у у прилогу 35.

Члан 253.

Свеобухватну гаранцију подноси жиран, као гарантни документ издат на обрасцу из прилога 36.

Члан 254.

1. На основу одобрења, царински органи кориснику поступка издају једно или више увјерења за свеобухватну гаранцију или увјерења о одустајању од гаранције,(у даљњем тексту: увјерења) сачињених, како већ буде одговарало, на обрасцу који одговара обрасцу из прилога 37 или прилога 38 и надопуњених у складу с прилогом 39, како би омогућили кориснику поступка да поднесе доказ о свеобухватној гаранцији или одустајању од гаранције.
2. Увјерење се подноси полазној канцеларији. Подаци из увјерења уносе се у провозну пријаву.

Међутим, када се подаци о гаранцији размјењују између гарантног и полазног уреда кориштењем информатичке технологије и комјутерских мрежа, полазној канцеларији се не подноси увјерење .

3. Рок важења увјерења не прелази двије године.

Тај рок гарантни уред може продужити за још један додатни период који не прелази двије године.

Члан 255.

1. Члан 222. став 1. и члан 222. став 2. први подстав ове одлуке, примјењују се *mutatis mutandis* на укидање и отказивање свеобухватне гаранције.
2. Увјерења која су раније издата не могу се користити за стављање робе у поступак провоза и корисник поступка их без одлагања враћа гарантном уреду у сљедећим случајевима:
  - укидања одобрења за кориштење свеобухватне гаранције или одустајања од гаранције које је издао царински орган, од дана ступања на снагу укидања;
  - отказивања обавезе од стране жиранта, од дана ступања отказивања на снагу;
  - укидање прихватања обавезе жиранта у смислу начина обезбјеђења гаранције од стране гарантног уреда, од дана ступања укидања на снагу.
3. Сваки гарантни уред Управи доставља информације о увјерењима из члана 254.ове одлуке и случајевима из става 2. овог члана . Управа о томе обавјештава остале царинске уреде.
4. Став 3. овог члана такође се односи на увјерења која су пријављена као украдена, изгубљена или фалсифицирана.

Пододјелјак 3

Посебне товарне листе

Члан 256.

1. Царински органи могу одобрити корисницима поступка да као товарне листе користе листе које не испуњавају све услове из прилога 30 и 31.

Кориштење таквих листи одобрава се само када:

- (а) их сачињавају фирме које за вођење евиденције користе интегрални електронски или аутоматски систем обраде података;
  - (б) су оне сачињене и попуњене на такав начин да их царински органи без тешкоћа могу користити;
  - (ц) укључују, за сваку ставку, податке који су потребни у складу с прилогом 30.
2. Описне листе сачињене у циљу вршења извозних радњи и поступака могу се такође одобрити за кориштење као товарне листе према ставу 1. овог члана чак и када такве листе сачињавају фирме које не користе интегрални електронски или аутоматски систем обраде података за вођење евиденције.
  3. Фирмама које користе интегрални електронски или аутоматски систем обраде података за вођење евиденције, а које су према ставовима 1. и 2. овог члана већ овлаштене да користе товарне листе посебне врсте, може се такође одобрити да те листе користе и за провозне радње које укључују само једну врсту робе ако компјутерски програми одређених фирми чине ту олакшицу неопходном.

Пододјелјак 4

Кориштење пломби посебне врсте

Члан 257.

1. Царински органи могу одобрити корисницима поступка да користе посебне врсте пломби на превозним средствима или паковањима, под условом да царински органи одобре те пломбе као оне које су у складу с карактеристикама прописаним у прилогу 32.
2. Корисници поступка, насупрот наслова 'Стављене пломбе' у пољу 'Д. контрола од стране полазног уреда' на провозној пријави, уносе врсту, број и ознаку стављених пломби.

Корисници поступка стављају пломбе најкасније приликом пуштања робе.

Пододјелјак 5

Изузетак у вези с прописаним путним правцем

Члан 258.

1. Царински органи могу одобрити изузетак од обавезе да се користи прописани путни правац корисницима поступка који осигурају да царински органи у сваком тренутку буду у стању да утврде локацију датих пошиљки.
2. Корисници овог поступка уносе забиљешку у пољу 44 провозне пријаве: 'Одустајање од прописаног путног правца'.

Пододјељак 6

Статус овлаштеног поштиљаоца

Члан 259.

1. Особама које желе вршити провозне радње без показивања робе и одговарајуће провозне пријаве у полазној канцеларији, може се одобрити статус овлаштеног поштиљаоца.
2. Ово поједностављење се одобрава само особама које су овлаштене за кориштење свеобухватне гаранције или им је одобрено одустајање од гаранције.

Члан 260.

У одобрењу се посебно наводи:

- (а) полазни уред или канцеларије надлежни за предстојеће провозне радње;
- (б) на који начин и до када овлаштени поштиљаоц треба обавијестити полазни уред о предстојећој радњи провоза, да би та канцеларија могао извршити све потребне контроле прије поласка робе;
- (ц) мјере идентификације које треба подузети, у ком случају царински органи могу прописати да превозна средства или паковање или паковања носе посебне пломбе, одобрене од стране царинских органа као оне које су у складу с карактеристикама наведеним у прилогу 32 и постављене од стране овлаштеног поштиљаоца;
- (д) искључене врсте или кретања робе.

Члан 261.

1. У одобрењу се прописује да поље 'Ц. Полазни уред' обрасца провозне пријаве мора:
  - (а) бити овјерено унапријед печатом полазног уреда и потписано од стране службеника тог уреда; или
  - (б) бити овјерена од стране овлаштеног поштиљаоца помоћу посебног металног печата одобреног од стране царинских органа, а који одговара обрасцу из прилога 24. Отисак печата се може и претходно одштампати на обрасцима, када се штампање повјерава штампарији која је овлаштена у те сврхе.

Овлаштени поштиљалац попуњава поље уношењем датума када се роба шаље и додјељује број провозној пријави у складу с правилима прописаним у одобрењу.

2. Царински органи могу прописати кориштење образаца који имају препознатљив знак као средство идентификације.

Члан 262.

1. Овлаштени поштиљалац подузима све неопходне мјере да осигура чување посебних печата или образаца који садрже печат полазног уреда или посебни печат.

Он обавјештава царинске органе о подузетим мјерама сигурности.

2. У случају да било која особа злоупотреби обрасце одштампане унапријед с печатом полазног уреда или с посебним печатом, овлаштени пошиљалац се сматра одговорним, без одступања од било којих кривичних поступака, за плаћање дажбина и других накнада у погледу робе која се превозила под покрићем таквих образаца, осим ако може доказати царинским органима који су га овластили да је подузео мјере које су од њега захтијеване према ставу 1. овог члана.

Члан 263.

1. Најкасније приликом слања робе, овлаштени пошиљалоци попуњавају провозну пријаву и, када је то потребно, у пољу 44 уписују путни правац прописан у складу с чланом 227. став 2. ове одлуке, а у поље 'Д. Контрола од стране полазног уреда', рок прописан у складу с чланом 228. ове одлуке у којем се роба мора показати у одредишном уреду, примјењене мјере идентификације и овјеру: 'Овлаштени пошиљалац'.
2. Када царински органи полазног уреда врше контролу пошиљке прије њеног поласка, они ту чињеницу наводе и овјеравају у пољу 'Д. Контрола полазног уреда' на провозној пријави.
3. Након превоза, примјерак 1 провозне пријаве се без одлагања шаље полазној канцеларији. Царински органи могу прописати у одобрењу да се примјерак 1 шаље царинским органима чим се попуни провозна пријава. Остали примјерци прате робу.

Члан 264.

1. Овлаштеном пошиљалоцу може се одобрити да не потписује провозне пријаве које носе посебни печат из прилога 24, а које су сачињене путем интегралног електронског или аутоматског система обраде података. Ово одустајање подлијеже услову да је овлаштени пошиљалац раније дао царинским органима писмену обавезу у којој потврђује да је он корисник поступка за све провозне радње извршене под покрићем провозних пријава, које носе тај посебни печат.
2. Провозне пријаве сачињене у складу са ставом 1. овог члана, у пољу намијењеном за потпис корисника поступка, садрже текст: 'Ослобобођено од потписа'.

Члан 265.

1. Када се провозне пријаве подnose полазним канцеларијама који примјењују одредбе чланова 238. до 242. ове одлуке, особама се може одобрити статус овлаштеног пошиљалоца ако, уз испуњавање услова наведених у члановима 244. и 259. ове одлуке, подnose своје провозне пријаве и комуницирају с царинским органима путем технике обраде података.
2. Овлаштени пошиљалац подноси провозну пријаву полазној канцеларији прије пуштања робе.
3. У одобрењу се, поред осталог, наводи временски рок до којег овлаштени пошиљалац треба поднијети провозну пријаву, тако да царински органи могу, уколико је потребно, извршити контроле прије пуштања робе.

Пододјељак 7

Статус овлаштеног примаоца

Члан 266.

1. Особама које у својим просторијама или неком другом одређеном мјесту желе примати робу пријављену за поступак провоза, без предочавања те робе и примјерака 4 и 5 провозне пријаве одредишном уреду, може се одобрити статус овлаштеног примаоца.
2. Корисник поступка своје обавезе испуњава према члану 93. став 1. тачка (а) Закона, а за поступак провоза се сматра да је окончан када се примјерци 4 и 5 провозне пријаве, који прате пошиљку, заједно с нетакнутом робом, испоруче у прописаном року овлаштеном примаоцу у његовим просторијама или мјесту одређеном у одобрењу, уз досљедно поштовање мјера идентификације.
3. На захтјев превозника, овлаштени прималац издаје потврду прописану у члану 234. ове одлуке која се *mutatis mutandis* примјењује на сваку пошиљку испоручену у складу са ставом 2. овог члана.

Члан 267.

1. У одобрењу се посебно наводи:
  - (а) одредишна канцеларија или канцеларије надлежне за робу коју прими овлаштени прималац;
  - (б) на који начин и до када, овлаштени прималац треба обавијестити одредишна канцеларија о приспијећу робе да би та канцеларија могао извршити све потребне контроле по приспијећу робе;
  - (ц) искључене врсте или кретања робе.
2. Царински органи у одобрењу наводе у да ли је потребна било каква радња од стране одредишног уреда прије него што овлаштени прималац може слободно располагати примљеном робом.

Члан 268.

1. Када роба стигне у његове просторије или на мјесто одређено у одобрењу, овлаштени прималац:
  - (а) одмах обавјештава одредишна канцеларија, у складу с поступком прописаним у одобрењу, о сваком вишку, мањку или замјени робе, или другим неправилностима као што су оштећене пломбе;
  - (б) без одлагања, шаље одредишном уреду примјерке 4 и 5 провозне пријаве, који прате робу, наводећи, осим када се достављање врши путем технике обраде података, датум приспијећа и стање у којем се налазе стављене пломбе.
2. Одредишна канцеларија на примјерцима 4 и 5 провозне пријаве уноси податке прописане у члану 233. ове одлуке.

Члан 269.

1. Када одредишна канцеларија примјењује одредбе чланова 238. до 242. ове одлуке, особама се може одобрити статус овлаштеног примаоца ако, уз испуњавање услова из члана 244. ове одлуке, користе технику обраде података за комуникацију с царинским органима.
2. Овлаштени прималац обавјештава одредишна канцеларија о приспјећу робе прије истовара.
3. У одобрењу се посебно наводи, на који начин и до када овлаштени прималац прима ‘Забилјешку о предвиђеном приспјећу’ од одредишног уреда, у сврху примјене, *mutatis mutandis*, члана 242. ове одлуке.

Пододјелјак 8

Скраћени поступци за робу која се превози жељезницом

Члан 270.

Члан 231. ове одлуке се не примјењује на превоз робе жељезницом.

Члан 271.

Када се примјењује поступак провоза, радње и поступци у оквиру тог поступка се поједностављују у складу с члановима 272. до 282. ове одлуке код провоза робе жељезничким компанијама под покрићем ‘товарног листа ЦИМ и експресних пакета’ (у даљњем тексту: ‘товарни лист ЦИМ’).

Члан 272.

Товарни лист ЦИМ једнак је провозној пријави.

Члан 273.

Бх. жељезничке компаније воде евиденцију о провозу и стављају је на располагање царинским органима у циљу контроле.

Члан 274.

1. Бх. жељезничка компанија, која прихваћа робу за превоз под покрићем товарног листа ЦИМ, који служи као провозна пријава, корисник је поступка провоза.
2. Бх. жељезничка компанија је корисник поступка провоза у погледу робе примљене за превоз жељезницом друге земље.

Члан 275.

1. Жељезничка компанија осигурава да пошиљке које се превозе по поступку провоза буду обиљежене наљепницама са сликовном ознаком датом у прилогу 40.
2. Те наљепнице се стављају на товарни лист ЦИМ и на одговарајући жељезнички вагон у случају да једна пошиљка попуњава цијели вагон или у осталим случајевима, на паковање или паковања.
3. Наљепница из става 1. овог члана може се замијенити отиском печата у зеленој боји који оставља сликовну ознаку дату у прилогу 40.

Члан 276.

1. Када се врши измјена уговора о превозу тако да:
  - радња превоза која је требала завршити изван царинског подручја БиХ завршава унутар тог подручја;
  - радња превоза која је требала завршити унутар царинског подручја БиХ, завршава изван тог подручја.

жељезничке компаније не поступају по измијењеном уговору без претходне сагласности полазног уреда.

2. У свим осталим случајевима жељезничке компаније могу поступити по измијењеном уговору, о чему одмах обавјештавају полазни уред.

Члан 277.

1. У случају превоза на који се примјењује поступак провоза, а који започиње и завршава унутар царинског подручја БиХ, товарни лист ЦИМ се предочава полазној канцеларији.
2. Полазни уред јасно уписује назнаку 'роба која није бх. роба' у поље које је резервисано за царину на примјерцима 1, 2 и 3 товарног листа ЦИМ..
3. За робу из става 2. овог члана, царински уред надлежан за одредишну станицу поступа као одредишна канцеларија. Међутим, ако је роба стављена у слободни промет или стављена у други поступак у некој међустаници, уред који је надлежан за ту станицу поступа као одредишна канцеларија.

Члан 278.

Ако идентификацијске мјере које примјењују жељезничке компаније задовољавају, полазни уред не пломбира превозна средства или пакете.

Члан 279.

1. У случају из члана 277. став 3. ове одлуке, жељезничка компанија у БиХ одредишном уреду просљеђује примјерке 2 и 3 товарног листа ЦИМ.
2. Одредишна канцеларија примјерак 2 одмах враћа жељезничкој компанији, након што га овјери печатом, а примјерак 3 задржава.

Члан 280.

1. Чланови 277. и 278. ове одлуке примјењују се на радњу превоза робе која започиње унутар царинског подручја БиХ, а треба завршити изван тог подручја.
2. Царински уред надлежан за пограничну жељезничку станицу преко које роба у провозу напушта царинско подручје БиХ, поступа као одредишна канцеларија.
3. У одредишном уреду не обављају се никакве додатне радње и поступци.

Члан 281.

1. Када превоз започиње изван царинског подручја БиХ а треба да се заврши унутар њега, царински уред за пограничну станицу преко које роба улази у то подручје, поступа као полазни уред.

У полазној канцеларији није потребно вршити никакве радње и поступке.

2. Царински уред надлежан за одредишну станицу поступа као одредишна канцеларија. Радње и поступци из члана 279. ове одлуке врше се у одредишном уреду.
3. Када се роба ставља у слободни промет или ставља у други царински поступак у некој међустаници, царински уред надлежан за ту станицу поступа као одредишна канцеларија. Тај царински уред овјерава примјерке 2 и 3 и додатну фотокопију примјерка 3 коју прослиједи жељезничка компанија и ставља овјеру 'Оцарињено'.

Та канцеларија без одлагања враћа примјерке 2 и 3 жељезничкој компанији након што их овјери, а задржава додатну фотокопију примјерака 3.

4. Поступак из става 3. овог члана не примјењује се на производе који подлијежу плаћању акциза.
5. У случајевима из става 3. овог члана царински органи надлежни за тај одредишна канцеларија могу тражити накнадну провјеру овјера које су царински органи надлежни за међустаницу извршили на примјерцима 2 и 3.

Члан 282.

1. Када радња превоза започиње и треба да заврши изван царинског подручја БиХ, царински канцеларије који требају поступати као полазни и одредишна канцеларија су они из чланова 281. став 1. и 280. став 2. ове одлуке.
2. У полазним и одредишним канцеларијама није потребно вршити никакве радње и поступке.
3. Чланови 224. и 256. ове одлуке примјењују се на товарне листе које прате товарни лист ЦИМ. Број таквих листа се назначава у товарном листу ЦИМ у пољу резервисаном за податке из попратних докумената. Уз то, товарне листе садрже број вагона на који се товарни лист ЦИМ односи, или, када је то потребно, број контејнера у коме су садржане робе.
4. У случајевима из става 3. и у циљу поступака наведених у члановима 271. до 282. ове одлуке, товарне листе које прате товарни лист ЦИМ чине њен саставни дио и имају исту правну снагу. Оригинал таквих товарних листа овјерава се од стране полазног уреда.
5. Када је провозни поступак примјењив, одредбе чланова 270. до 282. ове одлуке не искључују употребу поступака наведених у члановима 218. до 234., 238 до 242. и 256. ове одлуке, и одредбе чланова 273. и 275. ове одлуке се и даље примјењују.
6. У случајевима из става 5. позивање на провозни документ јасно се наводи у пољу резервисаном за податке из попратних докумената у моменту када се сачињава товарни лист ЦИМ. Позивање садржи врсту документа, уред који га издаје, датум и регистрацијски број сваког употребљеног документа. Уз то, примјерак 2 товарног листа ЦИМ овјерава се од стране БиХ жељезничке компаније која је надлежна за задњу жељезничку станицу у оквиру те провозне радње. Ова компанија овјерава документ након што је утврдила да се превоз робе врши под покрићем наведеног провозног документа.
7. Када су робе које се превозе у складу са члановима 271. до 282. ове одлуке намјењене за овлаштеног примаоца, царински органи могу захтијевати, уз одступање од чланова 266. став 2. и 268. став 1. тачка (б) ове одлуке, да се примјерци 2. и 3. товарног листа ЦИМ директно доставе одредишном уреду од стране жељезничке или провозне компаније.

Пододјелак 9

Поједностављени поступци за робу која се превози ваздухом

Члан 283.

1. Авиокомпанији се може одобрити да користи манифест за робу као провозну пријаву када он у бити одговара примјерку из додатка 3 прилога 9 Конвенције о међународној цивилној авијацији.

За провозне радње, у одобрењу се наводи облик манифеста те полазни и одредишни аеродроми. Авиокомпанија царинским органима сваког од ових аеродрома шаље овјерену копију одобрења.

2. Сваки манифест садржава овјеру ‘ТР – Роба која није бх. роба’, датирану и потписану од стране авиопревозника.
3. Манифест такође треба садржавати сљедеће податке:

- (а) назив авиокомпаније која превози робу;
- (б) број лета;
- (ц) датум лета;
- (д) назив аеродрома утовара (полазни аеродром) и истовара (одредишни аеродром).

У њему се такође за сваку пошиљку наводи:

- (а) број зрачне товарне листе;
- (б) број пакета;
- (ц) уобичајени трговачки опис робе укључујући и све детаље потребне за њену идентификацију;
- (д) бруто маса.

Када се роба групира, њен опис се замјењује, када је то могуће, стављањем назнаке ‘Обједињено’, која може бити скраћена. У таквим случајевима зрачне товарне листе за пошиљке из манифеста обухватају уобичајени трговачки опис робе, укључујући и све детаље потребне за њену идентификацију.

4. Царинским органима на полазном аеродрому подносе се најмање два примјерка манифеста, а они задржавају један примјерак.
5. Царинским органима на одредишном аеродрому подноси се један примјерак манифеста.
6. Једном мјесечно, након овјере списка, царински органи на сваком одредишном аеродрому достављају царинским органима на сваком полазном аеродрому списак манифеста који сачињавају авиокомпаније, а који су им поднесени током претходног мјесеца.

Опис сваког манифеста на том списку садржава сљедеће податке:

- (а) позивни број манифеста;
- (б) напомену којом се манифест означава као провозна пријава у складу са ставом 2. овог члана;
- (ц) назив (може и скраћеница) авиокомпаније који је превезао робу;
- (д) број лета; и
- (е) датум лета.

У одобрењу се може предвидјети и да саме компаније врше пријенос података из претходног става.

У случају да се утврди нека неправилност у вези с подацима на манифестима, који се појављују на наведеном списку, царински органи полазног аеродрома обавјештавају

царинске органе одредишног аеродрома и органе који су издали одобрење, позивајући се нарочито на предметне зрачне товарне листе.

Пододјелјак 10

Поједностављени поступак за транспорт цјевоводом

Члан 284.

1. Када се примјењује поступак провоза, радње и поступци у вези с тим поступком обављају се у складу са ставовима 2. до 5. овог члана за робу која се транспортира цјевоводом.
2. За робу која се транспортира цјевоводом сматра се да је стављена у поступак провоза:
  - при уласку у царинско подручје БиХ за ону робу која на то подручје улази цјевоводом;
  - при стављању у цјевоводни систем за ону робу која се већ налази у царинском подручју БиХ.
3. За робу из става 2. овог члана оператор цјевовода је корисник поступка.
4. За радњу провоза се сматра да је окончана када роба транспортирана цјевоводом стигне у постројење примаоца или дистрибуциону мрежу примаоца, и буде унесена у његову евиденцију.
5. Компаније укључене у транспорт робе воде евиденцију и стављају је на располагање царинским органима у сврху контроле која се сматра неопходном у вези с радњама провоза из ставова 2. и 3. овог члана

Одјелјак 4

Царински дуг и наплата

Члан 285.

Временски рок из члана 208. став 1. тачка (ц) Закона је четрдесет пет дана од прихватања провозне пријаве.

Члан 286

1. Када поступак није раздужен, царински органи полазне канцеларије, у року од 12 мјесеци од датума прихватања провозне пријаве, обавјештавају жиранта да поступак није раздужен.
2. Када поступак није раздужен, царински органи одређени у складу с чланом 208. Закона, у року од три године од датума прихватања провозне пријаве, обавјештавају жиранта да је дужан или би могао бити дужан платити дуг за који је обавезан у погледу дотичне провозне радње; у обавијести се наводи број и датум пријаве, назив полазне канцеларије, назив корисника поступка и износ о којем се ради.

Члан 287.

1. Жирант се ослобађа својих обавеза ако му ниједна од обавијести предвиђених у члану 286. ове одлуке није послана прије истека рока.
2. Када је било која од обавијести послана, гарант се обавјештава о наплати дуга или раздужењу поступка.

ГЛАВА 3

Превоз по поступку ТИР и АТА карнета

Одјељак 1

Заједничке одредбе

Члан 288.

1. У циљу кориштења АТА карнета као провозног документа “провоз” значи превоз робе од царинског уреда који се налази у царинском подручју БиХ до другог царинског уреда који се налази у истом подручју.
2. Када, у току транспорта од једног мјеста до другог у царинском подручју БиХ, робе пролазе кроз териториј треће земље, контроле, радње и поступци који су повезани са ТИР или АТА поступком врше се на мјестима гдје роба привремено напушта царинско подручје БиХ и гдје поново улази у то подручје.
3. Роба која се превози под покрићем ТИР или АТА карнета унутар царинског подручја БиХ сматра се да није бх.роба, осим ако се прописно не утврди њен бх. статус.

Одјељак 2

ТИР поступак

Члан 289.

Одредбе овог одјељка примјењују се на превоз робе под покрићем ТИР карнета када се се ради о увозним или другим дажбинама у БиХ.

Члан 290.

1. Царински органи одредишног или излазног уреда враћају одговарајући дио купона број 2. ТИР карнета царинским органима улазног или полазног уреда без одлагања, а најдуже у року од једног дана од дана када је ТИР радња завршена.
2. Ако одговарајући дио купона број 2 ТИР карнета није враћен царинским органима улазног или полазног уреда у року од петнаест дана од дана прихватања ТИР карнета, ти органи обавјештавају надлежно гарантно удружење без одступања од обавјештења које се сачињава у складу са чланом 11. став 1. ТИР конвенције.

Они такође обавјештавају имаоца ТИР карнета и позивају њега и надлежно гарантно удружење да доставе доказ да је ТИР радња окончана.

3. Доказ који се помиње у другом подставу става 2. може се поднијети у облику документа овјереног од стране царинских органа одредишног или излазног уреда којим се идентификује роба и утврђује да је показана одредишном или излазном царинском уреду.

4. За ТИР радњу се такође може сматрати да је окончана када ималац ТИР карнета или надлежно гарантно удружење покаже царински документ издат од стране земље у којој је роба пријављена за царински одобрено поступање или употребу или примјерак или фотокопију датог документа којим се идентификује роба. Примјерци или фотокопије морају бити овјерене као вјеродостојне од надлежне стране земље.

Члан 291.

1. Када у року од тридесет дана од дана прихватања ТИР карнета царински органи улазног или полазног уреда не приме доказ да је ТИР радња окончана, они одмах покрећу поступак провјере у циљу прибављања информација које су потребне да би се раздужила ТИР радња, или, када то није могуће, у циљу утврђивања да ли је настао царински дуг, идентификације дужника или утврђивања царинског органа одговорног за књижење.

Уколико царински органи раније приме информацију да ТИР радња није окончана или сумњају да се о томе ради, они одмах покрећу поступак провјере.

2. Поступак провјере такође се покреће ако се накнадно открије да је доказ за окончавање ТИР радње фалсификован и да је поступак провјере неопходан ради постизања циљева из става 1. овог члана.
3. У циљу покретања поступка провјере, царински органи улазног или полазног уреда шаљу захтјев са свим неопходним подацима царинским органима одредишног или излазног уреда.
4. Царински органи одредишног или излазног уреда шаљу одговор без одлагања.
5. Када се провјером утврди да је ТИР радња прописно окончана, царински органи улазног или полазног уреда одмах обавјештавају гарантно удружење и имаоца ТИР карнета и, када је то потребно, било који царински орган који је покренуо поступак наплате у складу са чланом 210. до 225. Закона.

Члан 292.

1. Када приликом кориштења ТИР конвенције, усљед прекршаја или неправилности настане царински дуг у БиХ, одредбе овог одјелјка примјењују се *mutatis mutandis* на друге дажбине наведене у члану 88. Закона.
2. Чланови 285. и 286. ове одлуке примењују се *mutatis mutandis* на поступак наплате у вези са употребом ТИР карнета.

Члан 293.

1. У сврхе члана 8. став 4 ТИР конвенције када се ТИР радња врши у царинском подручју БиХ, гарантно удружење регистровано у БиХ постаје одговорно за плаћање осигураног износа царинског дуга за робе из предметне ТИР радње у висини лимита до 60 000 ЕУР по ТИР карнету или еквивалентног износа у домаћој валути.
2. Ваљано обавјештење о раздуживању ТИР радње сачињено од стране царинских органа царинског уреда који је надлежан за наплату из члана 208. став 1. тачка (ц) Закона према гарантном удружењу овлашћеном од стране тих органа, такође је ваљано када други царински канцеларије, надлежни у смислу члана 208. став 1. (а) или (б) Закона, касније наставе са наплатом од гарантног удружења.

Члан 294.

1. Када се ТИР радња односи на робу из прилога 25 или када царински органи то сматрају неопходним, полазни уред или улазни уред могу прописати правац кретања пошиљке. Правац кретања се мијења, на захтјев имаоца ТИР карнета, само од стране царинских органа одговорних за мјесто гдје се пошиљка налази у току прописаног кретања. Царински органи уносе релевантне податке на ТИР карнет и обавјештавају царинске органе полазног/улазног уреда без одлагања.
2. Царински органи предузимају неопходне мјере у циљу бављења прекршајем и изрицања прописаних казни.
3. У случају више силе превозник може скренути с прописаног правца кретања. Пошиљка и ТИР карнет показују се без одлагања царинским органима најближим мјесту у коме се налази пошиљка. Царински органи без одлагања обавјештавају полазни или улазни уред и уносе релевантне податке на ТИР карнет.

Одјељак 3

АТА поступак

Члан 295.

1. Овај члан се примјењује без одступања од посебних одредби АТА конвенције које се односе на обавезу гарантног удружења у случају када се користи АТА карнет.
2. Када се открије да је у току провозне радње или у вези са том радњом која се врши под покрићем АТА карнета начињен прекршај или неправилност у БиХ, наплата увозних и других дажбина које могу бити плативе врши се у складу са БиХ одредбама, без одступања од покретања кривичног поступка.
3. Царински органи предузимају неопходне мјере у циљу бављења прекршајем и изрицања прописаних казни.
4. Када се открије да је прекршај или неправилност почињен у току или у вези са провозном радњом која се врши под покрићем АТА карнета, царински органи обавјештавају имаоца АТА карнета и гарантно удружење у року прописаном у члану 6. став 4. АТА конвенције.
5. Доказ о исправности радње која је извршена под покрићем АТА карнета доставља се у року прописаном у члану 7. став 1. и 2. АТА конвенције.
6. Доказ из става 5. овог члана доставља се, кориштењем једног од следећих метода:
  - (a) предочавањем царинског или комерцијалног документа овјереног од стране царинских органа којим се утврђује да је предметна роба показана одредишном уреду;
  - (b) предочавањем царинског документа, који доказује да је роба пријављена за царински поступак у страном земљи или примјерак или фотокопију истог, овјерену као вјеродостојну оригиналу од стране органа који је овјерио оригинални документ или од стране органа надлежне стране земље;
  - (c) доказом из члана 8. АТА конвенције.

Документи из тачака (a) и (b) овог става садрже податке који омогућавају идентификацију предметне робе.

Члан 296.

Када царински органи утврде да је настао царински дуг, захтјев се шаље гарантном удружењу што је могуће прије. Када је дуг настао усљед тога што робе под покрићем АТА карнета нису поновно извезене или им се није одредило царински одобрено поступање или употреба у року предвиђеном АТА конвенцијом, овај захтјев се шаље најраније три мјесеца од дана истицања карнета.

Члан 297.

1. Износ дажбина и пореза који се јављају у захтјеву из члана 296. ове одлуке обрачунава се путем обрасца за обрачун из прилога 41 попуњеног у складу са упуштвима који су приложени уз њега.
2. Образац за обрачун може се послати касније него захтјев, и то у року од три мјесеца од дана када је послан захтјев, а у сваком случају не касније од шест мјесеци од дана када су царински органи покренули поступак наплате.
3. Образац за обрачун сачињава се у два примјерка. Први примјерак намијењен је гарантном удружењу. Други примјерак задржава уред издавања.

ГЛАВА 4

Поступак за поштанске пошиљке

Члан 298.

Када се према члану 88. став 2. тачка (е) Закона, роба која није бх. роба превози од једног до другог мјеста унутар царинског подручја БиХ поштом (укључујући и поштанске пакете), царински органи полазног уреда дужни су на амбалажу и пратећа документа налијепити ознаку из прилога 42.

НАСЛОВ III

ЦАРИНСКИ ПОСТУПЦИ С ЕКОНОМСКИМ УЧИНКОМ

ГЛАВА 1

Основне одредбе заједничке за више аранжмана

Одјељак 1

Дефиниције

Члан 299.

У смислу овог наслова појмови имају сљедећа значења:

- (а) ‘аранжмани’ значи царински поступак с економским учинком;
- (б) ‘одобрење’ значи допуштење царинских органа за кориштење аранжмана;
- (ц) ‘ималац’ значи ималац одобрења;
- (д) ‘надзорни царински уред’ значи царински уред наведен у одобрењу као овлаштени уред за надзор аранжмана;
- (е) ‘пријавни царински уред’ значи царински уред или канцеларије наведени у одобрењу као овлаштени за прихватање пријава којима се роба пријављује за аранжмане;
- (ф) ‘отпусни царински уред’ значи царински уред или канцеларије наведени у одобрењу као овлаштени за прихватање пријава којима се роби, након пријављивања за аранжмане, одређује ново царински одобрено поступање или употреба, или у случају вањске обраде, пријава за стављање робе у слободни промет;
- (г) ‘књиговодство’ значи трговачки, порезни или други књиговодствени подаци имаоца, или такви подаци који се воде за његов рачун ;
- (х) ‘евиденција’ значи подаци имаоца одобрења који садрже све потребне податке и техничке детаље на било којем медију, а који царинским органима омогућавају надзор и контролу аранжмана, нарочито у погледу протока и промјене статуса робе; код аранжмана царинског складиштења евиденција се назива евиденција залиха;
- (и) ‘главни компензирајући производи’ значи компензирајући производи за чију су производњу аранжмани одобрени;
- (ј) ‘секундарни компензирајући производи’ значи компензирајући производи који се разликују од главних компензирајућих производа, а који представљају неопходни нуспроизвод обраде;
- (к) ‘рок за раздуживање’ аранжмана значи рок до којег се роби или производима мора одредити ново допуштено царински одобрено поступање или употреба укључујући, већ према случају, и вријеме за тражење поврата увозних дажбина након унутарње обраде (систем поврата), односно добивање потпуног или дјеломичног ослобађања од увозних дажбина по стављању у слободни промет након вањске обраде.

Одјељак 2

Захтјев за одобрење

Члан 300.

1. Захтјев за добивање одобрења подноси се у писаном облику кориштењем обрасца из прилога 43.
2. Царински органи могу допустити да се захтјев за продужење или измјену одобрења поднесе путем једноставног писаног захтјева.
3. У слједећим случајевима захтјев за добивање одобрења може се поднијети помоћу писане пријаве или техником обраде података кориштењем редовног поступка:
  - (a) за унутарњу обраду, када се, у складу с чланом 335. ове одлуке, за економске услове сматра да су испуњени, уз изузетак захтјева који укључују подједнаку робу;
  - (б) за обраду под царинском контролом, када се, у складу с чланом 349. ове одлуке, за економске услове сматра да су испуњени;
  - (ц) за привремени увоз, укључујући и употребу АТА или ЦПД карнета;
  - (d) - за вањску обраду: када се радње обраде односе на поправак, укључујући и стандардни систем размјене без претходног увоза:
    - за пуштање у слободан промет након вањске обраде кориштењем стандардног система размјене са претходним увозом;
    - за пуштање у слободан промет након вањске обраде кориштењем стандардног система размјене без претходног увоза, гдје постојеће одобрење не покрива такав систем и царински органи дозвољавају његову модификацију;
    - за пуштање у слободан промет након вањске обраде ако се радње обраде односе на робу некомерцијалне природе.

Захтјев за добивање одобрења може се поднијети и помоћу усмене пријаве за привремени увоз у складу с чланом 136. ове одлуке, након предочавања документа издатог у складу с чланом 302., став 3. ове одлуке.

Захтјев за добивање одобрења може се поднијети и помоћу царинског пријављивања за привремени увоз неком другом радњом у складу с чланом 139. став 1. ове одлуке.

4. Царински органи могу затражити да се захтјеви за привремени увоз уз потпуно ослобађање од увозних дажбина у складу с чланом 375. ове одлуке подносе у складу са ставом 1. овог члана.

Члан 301.

Захтјев за добивање одобрења подноси се:

- (a) према члану 300. став 1. ове одлуке Управи;
- (b) према члану 300. став 3. ове одлуке:
  - за унутарњу обраду и обраду под царинском контролом царинским органима надлежним за мјесто гдје се треба извршити радња обраде;
  - за привремени увоз царинским органима надлежним за мјесто гдје се роба треба користити, без одступања од члана 377. став 2. други подстав ове одлуке;

- за вањску обраду царинским органима надлежним за мјесто гдје се налази роба коју треба пријавити за привремени извоз.

Члан 302.

1. Када за било који податак наведен у захтјеву царински органи сматрају да је непотпун, од подносиоца могу захтијевати додатне податке.
2. Особито, када се захтјев може поднијети вршењем царинске пријаве, царински органи захтијевају, без одступања од члана 127. ове одлуке, да захтјев буде попраћен документом којег сачињава декларант и који садржи барем сљедеће податке, осим ако се такви подаци сматрају непотребним или се могу унијети у образац који се користи за писану пријаву:
  - (a) име и адресу подносиоца захтјева, декларанта и оператора;
  - (b) карактер обраде или кориштења робе;
  - (c) технички опис робе и компензирајућих или обрађених производа и средстава за њихово идентификујење;
  - (d) ознаке економских услова у складу с прилогом 43;
  - (e) процијењени норматив производње или метода којом се тај норматив треба одредити;
  - (f) процијењени период за раздуживање;
  - (g) предложени отпусни уред;
  - (h) мјесто обраде или употребе;
  - (i) предложене радње и поступци за пријенос;
  - (j) у случају усмене царинске пријаве, вриједност и количину робе.
3. Када се документ из другог става овог члана подноси уз усмену царинску пријаву за привремени увоз, сачињава се у два примјерка и на један примјерак царински органи стављају забиљешку и дају га декларанту.

Одјељак 3

Одлука о одобрењу

Члан 303.

Царински органи дају одобрења како слиједи:

- (a) за захтјев према члану 300. став 1. ове одлуке, кориштењем обрасца из прилога 43;
- (b) за захтјев према члану 300. став 3. ове одлуке, прихватањем царинске пријаве;
- (c) за захтјев за продужење или измјену, одговарајућим актом.

Члан 304.

Подносилац захтјева се обавјештава о одлуци да се изда одобрење, односно о разлозима због којих је захтјев одбијен, у року од 30 дана, или 60 дана у случају аранжмана царинског складиштења, од дана подношења захтјева или од дана пријема од стране царинских органа сваког траженог недостајућег или додатног податка.

Члан 305.

1. Без одступања од члана 306. ове одлуке, одобрење ступа на снагу даном издавања или било којег каснијег датума наведеног у одобрењу. У случају властитог складишта, царински органи могу изнимно саопћити своју сагласност за кориштење аранжмана прије стварног издавања одобрења.
2. Никаква ограничења се не одређују у погледу рока важења одобрења за аранжмане царинског складиштења.
3. За унутарњу обраду, обраду под царинском контролом и вањску обраду, рок важења не прелази три године од дана ступања на снагу одобрења, осим када за то постоје добро образложени разлози.

Члан 306.

1. Осим за аранжмане царинског складиштења, царински органи могу издати ретроактивно одобрење.

Без одступања од ставова 2. и 3. овог члана, ретроактивно одобрење ступа на снагу најраније на дан подношења захтјева.

2. Ако се захтјев односи на продужење одобрења за исту врсту радње и робе, одобрење се може дати уз ретроактивно важење од дана када је оригинално одобрење истекло.
3. У изнимним околностима, ретроактивно важење одобрења може се продужити, али не дужије од једне године прије датума подношења захтјева, под условом да постоји доказана економска потреба и ако:
  - (a) захтјев није у вези с покушајем пријеваре или очигледним немаром;
  - (b) рок важења који би био одобрен према члану 305. ове одлуке није прекорачен;
  - (c) књиговодство подносиоца захтјева потврђује да се сви услови аранжмана могу сматрати задовољеним и да се, када је то примјерено, роба може идентификујети у датом периоду, те да то књиговодство омогућава контролирање аранжмана; и
  - (d) ако се све радње и поступци потребне за регулирање ситуације у вези с робом могу извршити, укључујући, када је то неопходно, и поништење пријаве.

Одјељак 4

Остале одредбе у вези с функционирањем аранжмана

Пододјељак 1

Опште одредбе

Члан 307.

1. Мјере трговинске политике предвиђене у актима БиХ примјењују се на пријављивање за аранжмане робе која није бх. роба само у мјери у којој се односе на улазак робе у царинско подручје БиХ.
2. Када се други компензирајући производи осим оних наведених у прилогу 45, који су добивени према аранжманима унутарње обраде, ставе у слободни промет, примјењују се оне мјере трговинске политике које су примјенљиве на стављање у слободни промет увозне робе.

3. Када се обрађени производи, добивени према аранжманима за обраду под царинском контролом, ставе у слободни промет, мјере трговинске политике које су примјенљиве на такве производе примјењују се једино када увозна роба подлијеже тим мјерама.
4. Када прописи БиХ предвиђају мјере трговинске политике за стављање робе у слободни промет, такве мјере се не примјењују на компензирајуће производе стављене у слободни промет након вањске обраде:
  - који су задржали поријекло БиХ у смислу чланова 20. и 21. Закона;
  - који укључује поправак, укључујући стандардни систем размјене;
  - након сукцесивних радњи обраде у складу с чланом 120. Закона.

Члан 308.

Без одступања од члана 157. став 3. Закона, надзорни уред може допустити да се царинска пријава за улазак или раздужење аранжмана поднесе неком другом царинском уреду осим оних који су наведени у одобрењу. Надзорни уред одређује начин на који ће бити обавјештен.

Пододјелак 2

Пријеноси

Члан 309.

1. У одобрењу се наводи да ли се и под којим условима кретање робе или производа стављених под аранжмане обуставе плаћања између различитих мјеста или до просторија другог имаоца може вршити без раздуживања аранжмана (пријенос), што, у случајевима осим привременог увоза, подлијеже вођењу евиденције.
2. Пријенос није могућ када је мјесто поласка или приспјећа робе складиште типа Б.

Члан 310.

1. Пријенос између различитих мјеста одређених у истом одобрењу може се вршити без икаквих царинских радњи и поступака.
2. Пријенос од улазног уреда до просторија имаоца или оператора или мјеста кориштења може се одвијати под покрићем пријаве за пријављивање за аранжмане.
3. Пријенос до излазног уреда у циљу поновног извоза може се вршити под покрићем аранжмана. У том случају, аранжмани се не раздужују све док роба или производи пријављени за поновни извоз стварно не напусте царинско подручје БиХ.

Члан 311.

1. Пријенос од једног имаоца до другог може се вршити једино када други ималац пренесену робу или производе пријављује за аранжмане према одобрењу како би користио локални поступак царинења. Обавјештавање царинских органа и завођење у евиденцију из члана 174. ове одлуке врши се по њиховом приспијећу у просторије другог имаоца. Царински органи могу захтијевати допунску пријаву.
2. У случају привременог увоза, пријенос од једног имаоца до другог може се такође вршити када други ималац пријави робу за аранжмане царинском пријавом у писаном облику користећи редовни поступак.

3. Радње и поступци, које треба извршити, предвиђене су прилогом 46. По пријему робе или производа, други ималац је дужан да их пријави за аранжмане.

Члан 312.

Пријенос робе која подлијеже повећаном ризику преваре наведеном у прилогу 25 покрива се гаранцијом под условима једнаким онима који су предвиђени у поступку провоза.

Пододјелјак 3

Евиденција

Члан 313.

1. Царински органи захтијевају од имаоца, оператора или одређеног држаоца складишта да води евиденцију, осим у случају привременог увоза или када то не сматрају неопходним.
2. Царински органи могу одобрити постојеће књиговодство које садржи релевантне податке као евиденцију.
3. Надзорни уред може захтијевати да се изврши попис све или неке робе стављене у аранжмане.

Члан 314.

1. Евиденција из члана 313. ове одлуке и, када се захтијева, из члана 378. став 2. ове одлуке за привремене увозе садржи сљедеће податке:
  - (a) податке садржане у пољима минималне листе прописане прилогом 15 за пријаве за аранжмане;
  - (b) подаци из пријаве помоћу којих се роби одређује царински одобрено поступање или употреба којима се раздужују аранжмани;
  - (c) датум и подаци у вези с позивањем на друга царинска документа и сва друга документа која се односе на пријављивање и раздуживање;
  - (d) карактер радњи обраде, врсте руковања или привремене употребе;
  - (e) норматив производње или метод његовог израчунавања када је то примјерено;
  - (f) податке који омогућавају праћење робе, укључујући њену локацију и податке у вези са сваким пријеносом;
  - (g) трговинске или техничке описе потребне за идентификацију робе;
  - (h) податке који омогућавају праћење кретања према аранжманима унутарње обраде употребом еквивалентне робе.
2. Међутим, царински органи могу одустати од захтјева за неким од ових података када то не утиче негативно на контролу или надзирање аранжмана за робу која треба бити смјештена, обрађена или употријебљена.

Пододјелјак 4

Норматив производње и метод за израчунавање

Члан 315.

1. Када је то релевантно за аранжмане који потпадају под главу 3, 4 и 6 овог наслова норматив производње или метода за одређивање норматива, укључујући просјечне нормативе, утврђује се у одобрењу или у тренутку када се роба пријављује за аранжмане. Тај се норматив, у највећој могућој мјери, треба одредити на основу производних или техничких података или, када ти подаци нису доступни, на основу података који се односе на радње исте врсте.
2. У посебним околностима, царински органи могу утврдити норматив производње након пријављивања робе за аранжмане, али не након што им се одреди ново царинско одобрено поступање или употреба.

Члан 316.

1. Омјер увозне робе или робе за привремени извоз уграђене у компензирајуће производе израчунава се у циљу:
  - утврђивања увозних дажбина које треба зарачунати;
  - утврђивања износа који треба одузети када настане царински дуг;
  - примјене мјера трговинске политике.

Ови обрачуни се сачињавају у складу са методом квантитативне љествице, или када то одговара, методом вриједносне љествице, или било којом другом методом која даје сличне резултате.

У циљу ових обрачуна, компензирајући производи укључују обрађене производе или полупроизводе.

2. Метода квантитативне љествице примјењује се када:
  - a) само једна врста компензирајућег производа настане радњама обраде; у том случају количина увезене или привремено извезене робе која се сматра да је присутна у количини компензирајућих производа за које је настао царински дуг израчунава се на начин да се укупна количина сваке врсте увозне робе помножи са коефицијентом који се добије из односа количине компензирајућих производа за које је царински дуг настао и укупне количине компензирајућих производа;
  - b) неколико врста компензирајућих производа настане радњама обраде и сви елементи увезених или привремено извезених роба се налазе у сваком од компензирајућих производа; у овом случају количина увезених или привремено извезених роба за коју се сматра да је присутна у количини датог компензирајућег производа за који је настао царински дуг, пропорционална је:
    - (и) омјеру количине одређене врсте компензирајућег производа и укупне количине свих компензирајућих производа; и
    - (ии) омјеру количине компензирајућих производа за коју је настао царински дуг и укупне количине тих производа исте врсте.

При одлучивању да ли су услови за примјену метода описаних под (а) и (б) испуњени, губици се не узимају у обзир. Без одступања од члана 436. ове одлуке, губици значе удио увезених или привремено извезених роба који је уништен и изгубљен у току радњи обраде, нарочито испаравањем, сушењем, испуштањем у облику плина или цурењем. За разлику од унутарње обраде и обраде под царинском контролом, у вањској обради секундарни компензирајући производи који чине отпатке, шкарт, талог, опилјке и остатке третирају се као губици.

3. Метод вриједносне љествице примјењује се када није примјенљив метод квантитативне љествице.

Количина увезених или привремено извезених роба за коју се сматра да је присутна у количини датог компензирајућег производа за који настаје царински дуг пропорционална је:

- (а) укупној вриједности ове одређене врсте компензирајућег производа као проценат у укупној вриједности свих компензирајућих производа; и
- (б) вриједности компензирајућих производа за које је настао царински дуг, као проценат у укупној вриједности компензирајућих производа те врсте.

Вриједност сваког од ових компензирајућих производа која се треба користити за примјену вриједносне љествице је тренутна ех-воркс цијена у БиХ или тренутна продајна цијена у БиХ идентичних или сличних производа, под условом да на њих није утицао однос између купца и продавца.

4. Када се вриједност не може утврдити у складу са ставом 3. овог члана, утврђује се било којим другим одговарајућим методом.

Пододјелјак 5

Компензаторна камата

Члан 317.

- 1. Када царински дуг настане у вези с компензирајућим производима или увозном робом из поступка унутарње обраде или привременог увоза, зарачунава се компензаторна камата на износ увозних дажбина за дати период.
- 2. Компензаторну камату утврђује Управни одбор сваких шест мјесеци и иста се објављује у Службеном гласнику БиХ.

Примјенљива камата је она која је у примјени два мјесеца прије мјесеца у којем је настао царински дуг.

- 3. Камата се обрачунава мјесечно, почевши од првог дана у мјесецу након мјесеца у којем је увозна роба у вези с којом је настао царински дуг први пут пријављена за аранжмане. Тај период се завршава посљедњег дана у мјесецу у којем је настао царински дуг.

Када се ради о унутарњој обради (систем поврата дажбина) и када се захтјева стављање у слободни промет из члана 125.. став 4. Закона, тај период почиње првог дана у мјесецу након мјесеца у којем су увозне дажбине враћене или се одустало од њихове наплате.

4. Ставови 1., 2. и 3. овог члана не примјењују се у сљедећим случајевима:
- (a) када је период који треба бити узет у обзир краћи од једног мјесеца;
  - (b) када износ примјенљиве компензаторне камате није већи од 40 КМ по насталом царинском дугу;
  - (c) када царински дуг настане у складу са чланом 209. Закона, како би се омогућила примјена преференцијалног тарифног поступања према споразуму између БиХ и неке друге земље о увозима у ту земљу;
  - (d) када се отпатци и остаци који настају као резултат уништења стављају у слободни промет;
  - (e) када се секундарни компензирајући производи из прилога 45. стављају у слободни промет, уколико су сразмјерни извезеним количинама главних компензирајућих производа;
  - (f) када царински дуг настане као резултат пријаве за стављање у слободни промет из члана 125. став 4. Закона, све док увозне дажбине, које се плаћају на одређене производе, нису стварно враћене или се није одустало од њихове наплате;
  - (g) када ималац захтијева стављање у слободни промет и подноси доказе да одређене околности, које нису настале због његовог немара или преваре, чине немогућим или нееконичним вршење радње поновног извоза под условима које је предвидио и ваљано поткријепио приликом подношења захтјева за одобрење;
  - (h) када царински дуг настане, а положена је гаранција у виду готовинског депозита у вези с тим дугом;
  - (i) када настане царински дуг у складу с чланом 193. став 1. тачка (б) Закона или доспијева приликом стављања у слободни промет робе која је пријављена за аранжмане привременог увоза према члановима 353. до 358., 360., 362., 365., 370 тачка (б) и 373. ове одлуке.
5. У случају радњи унутарње обраде при којима већи број врста увозне робе и/или компензирајућих производа чини примјену одредаба из ставова 2. и 3. овог члана нееконичном, царински органи, на захтјев одређене особе, могу допустити кориштење поједностављених метода које дају сличне резултате за обрачун компензаторне камате.

Пододјелак 6

Раздуживање

Члан 318.

1. Када је увозна роба или роба за привремени извоз пријављена с двије или више пријава за аранжмане на основу једног одобрења:
- у случају аранжмана с обуставом плаћања, у обзир се узима одређивање роби или производима новог царински одобреног поступања или употребе како би се раздужили аранжмани за дотичну увозну робу која је пријављена по најранијој пријави;
  - у случају унутарње обраде (систем поврата дажбина) или вањске обраде, за компензирајуће производе се сматра да су добивени из дотичне увозне робе или робе за привремени извоз пријављене по најранијој пријави,

Примјена претходног става не доводи до неоправданих повластица у погледу увозне дажбине.

Ималац може захтијевати да се изврши раздуживање у вези с одређеном увозном робом или робом за привремени извоз.

2. Када се роба под аранжманима смјешта заједно с другом робом и дође до потпуног уништења или ненадокнадивог губитка, царински органи могу прихватити доказе које предочи ималац којима се указује на стварну количину робе под аранжманима која је уништена или изгубљена. Када ималац није у могућности да предочи такве доказе, количина робе која је уништена или изгубљена утврђује се поређењем са количином робе исте те врсте под аранжманима у вријеме када је дошло до уништења или губитка.

Члан 319.

1. Без обзира да ли се врши или се не врши обједињавање у складу с чланом 115. став 2. Закона:
  - у случају унутарње обраде (систем обуставе плаћања) или обраде под царинском контролом, раздужни лист се доставља надзорном уреду у року од 30 дана по истеку рока за раздуживање;
  - у случају унутарње обраде (систем поврата дажбина), захтјев за враћањем или одустајањем од наплате увозних дажбина мора се поднијети надзорном уреду у року од шест мјесеци по истеку рока за раздуживање.

Када то налажу посебне околности, царински органи могу тај рок продужити чак и ако је истекао.

2. Раздужни лист или захтјев садржи сљедеће податке, осим ако надзорни уред не одреди другачије:
  - (a) податке у вези с позивањем на одобрење;
  - (b) количину сваке врсте увозне робе у вези с којом се захтијева раздуживање, поврат или одустајање од наплате;
  - (c) бх. царинску тарифну ознаку увозне робе;
  - (d) стопу увозних дажбина, којој подлијеже увозна роба и, када је то примјенљиво, њену царинску вриједност;
  - (e) податке из пријава, којима се увозна роба пријављује за аранжмане;
  - (f) врсту и количину компензирајућих или обрађених производа или робе у неизмијењеном стању и царински одобрено поступање или употребу који су им одређени, укључујући податке из релевантних пријава, друге царинске документације или било ког другог документа у вези с раздуживањем и роковима за раздуживање;
  - (g) норматив производње;
  - (h) износ увозних дажбина, које треба платити или вратити или одустати од наплате и, када је то примјенљиво, сваку компензаторну камату коју треба платити. Када се тај износ односи на одобрење из члана 342. ове одлуке, то се наводи;
  - (i) у случају обраде под царинском контролом, бх. царинску тарифну ознаку обрађеног производа и елементе који су неопходни за утврђивање царинске вриједности.

3. Надзорни уред може издати раздужни лист.

Одјељак 5

Административна сурадња

Члан 320.

Да би се релевантни подаци ставили на располагање другим царинским канцеларијама укљученим у примјену аранжмана, слjedeће листе с подацима предвиђене прилогом 47 могу се издати на захтјев одређене особе или на иницијативу царинских органа, осим ако царински органи не договоре друге начине размјене података:

- (a) за царинско складиштење, листа с подацима ИНФ8, за достављање елемената за утврђивање царинског дуга, који се може примијенити на робу прије вршења уобичајених облика руковања;
- (b) за унутарњу обраду:
  - листа с подацима ИНФ1, за достављање података о износима дажбина, компензаторној камати, гаранцији и мјерама трговинске политике;
  - листа с подацима ИНФ7, за достављање података на основу којих се допушта поврат или одустаје од наплате дажбина према систему поврата дажбина.
- (c) за привремени увоз, листа с подацима ИНФ6 за достављање елемената за утврђивање царинског дуга или износа дажбина, који су већ наплаћени за робу која је премјештена.

ГЛАВА 2

Царинско складиштење

Одјељак 1

Опште одредбе

Члан 321.

1. Када је царинско складиште јавно, примјењује се слjedeће разврставање:
  - a) тип А, ако одговорност лежи на држаоцу складишта;
  - b) тип Б, ако одговорност лежи на депоненту;
  - c) тип Ф, ако складиштем управљају царински органи.
2. Када је царинско складиште властито и када одговорност лежи на држаоцу складишта који је уједно и депонент, али не неопходно и власник робе, примјењује се слjedeће разврставање:
  - a) тип Д, када се стављање у слободни промет врши локалним поступком царинења и када се може одобрити на основу карактера, царинске вриједности и количине робе коју треба узети у обзир у тренутку њеног стављања у аранжмане;
  - b) тип Ц, када се не примјењује нити једна од посебних ситуација из тачке (a) овог става

Одјељак 2

Додатни услови у вези с давањем одобрења

Члан 322.

1. Приликом давања одобрења, царински органи одређују просторије или било коју другу локацију одобрену као царинско складиште типа А, Б, Ц или Д. Они такође могу одобрити објекте за привремени смјештај као такве типове складишта или управљати њима као складиштем типа Ф.
2. Одређена локација се не може одобрити као више царинских складишта истовремено.
3. Када роба представља опасност или постоји вјероватноћа да ће покварити другу робу или када захтијева посебне објекте из других разлога, у одобрењима се мора навести да се може складиштити једино у просторијама посебно опремљеним за њен пријем.

Члан 323.

1. Одобрења се могу дати само ако било који намијењени уобичајени облици руковања робом, унутарње обраде или обраде робе под царинском контролом не превладавају у односу на смјештај робе.
2. Одобрења се не дају ако се просторије царинских складишта или просторије за привремени смјештај користе у сврху малопродаје.

Одобрење се, међутим, може дати када се роба продаје на мало уз ослобађање од увозних дажбина:

- a) путницима у промету за друге земље;
  - b) према дипломатским или конзуларним аранжманима;
  - c) припадницима међународних организација или НАТО снагама.
3. У смислу друге алинеје члана 83. Закона, приликом испитивања да ли су административни трошкови аранжмана царинског складиштења несразмјерни у односу на укључене економске потребе, царински органи између осталог воде рачуна о типу складишта и поступку који се у њему може примијенити.

Одјељак 3

Евиденција робе на залихама

Члан 324.

1. У складиштима типа А, Ц и Д, особа одређена да води евиденцију робе на залихама је држалац складишта.
2. У складиштима типа Ф, царински уред који управља складиштем води царинску евиденцију умјесто евиденције робе на залихама.
3. У складиштима типа Б, умјесто евиденције робе на залихама, надзорни уред чува пријаве за аранжмане.

Члан 325.

1. Евиденција робе на залихама у сваком моменту показује тренутно стање робе на залихама која је још увијек под аранжманима царинског складиштења. У вријеме које пропишу царински органи, држалац складишта подноси надзорном уреду списак наведених залиха.
2. Када се примјењује члан 109. став 2 .Закона, царинска вриједност робе прије вршења уобичајених облика руковања приказује се у евиденцији робе на залихама.
3. Подаци о привременом премјештању робе и подаци о роби у заједничком смјештају у складу с чланом 330. став 2. ове одлуке приказује се у евиденцији робе на залихама.

Члан 326.

1. Када царинско складиште служи и као објекат за привремени смјештај, завођење у евиденцију робе на залихама врши се у тренутку прихватања пријаве за аранжмане.
2. Завођење у евиденцију робе на залихама у вези с раздуживањем аранжмана врши се најкасније приликом напуштања робе из царинског складишта или из просторија за привремени смјештај држаоца.

Одјељак 4

Друге одредбе у вези с функционирањем аранжмана

Члан 327.

Роба која није бх. роба може проћи уобичајене облике руковања наведене у прилогу 48.

Члан 328.

Роба се може привремено измјестити на период који не прелази три мјесеца. Када то околности налажу, тај период се може продужити.

Члан 329.

1. Захтјеви за допуштење да се врше уобичајени облици руковања или привремено измјештање робе из царинског складишта подnose се надзорном уреду у писаном облику, од случаја до случаја. Они морају садржавати све податке неопходне за примјену аранжмана.
2. Такво допуштење може се дати као дио одобрења за вршење складишних аранжмана. У том случају, надзорни уред, на начин који он одреди, обавјештава се да такво руковање треба бити извршено или да роба треба бити привремено измјештена.

Члан 330.

1. Када се бх. роба смјешта у просторије царинског складишта или у просторије за привремени смјештај која се користе за робу која се налази под аранжманима складиштења, могу се прописати посебне методе за утврђивање такве робе, посебно ради њеног разликовања од робе пријављене за аранжмане царинског складиштења.
2. Царински органи могу допустити заједнички смјештај и када није могуће у сваком тренутку утврдити царински статус сваке врсте робе.

Роба у заједничком смјештају има исту осмознаменкасту бх. царинску тарифну ознаку, исти комерцијални квалитет и исте техничке карактеристике.

3. У циљу пријављивања за царински одобрено поступање или употребу, роба у заједничком смјештају, као и, у посебним околностима, роба која се може идентификујети и која испуњава услове другог подстава става 2. овог члана, може се сматрати или бх. робом или робом која није бх. роба.

Међутим, примјена претходног подстава не доводи до тога да се одређени царински статус додијели количини робе која је већа од количине која стварно има такав статус и која је смјештена у царинском складишту или просторијама за привремени смјештај када се роба пријављена за царински одобрено поступање или употребу измјешта.

Члан 331.

1. Када се радње унутарње обраде или обраде под царинском контролом врше у просторијама царинских складишта или просторијама за привремени смјештај, одредбе члана 330. ове одлуке примјењују се, *mutatis mutandis*, на робу из тих аранжмана.

Међутим, када се те радње односе на унутарњу обраду без еквивалентности или на обраду под царинском контролом, одредбе члана 330. ове одлуке о заједничком смјештају не примјењују се у погледу бх. робе.

2. Евиденција омогућава царинским органима да у сваком тренутку прате тачно стање све робе или производа под аранжманима.

ГЛАВА 3

Унутарња обрада

Одјељак 1

Опште одредбе

Члан 332.

У смислу овог поглавља:

- а) ‘Претходни извоз’ значи систем по којем компензирајући производи добивени из еквивалентне робе требају бити извезени прије пријављивања увозне робе за аранжмане у којима се користи систем обуставе плаћања.
- б) ‘Лохн послови’ значи свака обрада увозне робе која је директно или индиректно стављена на располагање држаоцу и која се врши према спецификацијама у име корисника поступка установљеног у другој земљи, и општенито само уз плаћање трошкова обраде.

Одјељак 2

Додатни услови у вези с давањем одобрења

Члан 333.

Одобрење се даје једино када подносилац захтјева има намјеру поново извести или извести главне компензирајуће производе.

Члан 334.

Одобрење се може дати и за робу из члана 111. став 2. тачка (ц), (ив) Закона, с изузетком:

- a) горива и енергената, осим оних који су потребни за тестирање компензирајућих производа или откривање недостатака код увозне робе којој је потребан поправка;
- b) мазива осим, оних која су потребна за тестирање, подешавање или повлачење компензирајућих производа;
- c) опреме и алата.

Члан 335.

За економске услове се сматра да су испуњени осим када постоје показатељи да су битни интереси бх. произвођача озбиљно угрожени.

Члан 336.

1. У одобрењу се наводе средства и методе за идентификујење увозне робе у компензирајућим производима и прописују услови за исправно вршење радњи у којима се користи еквивалентна роба.
2. Те методе за идентификацију или услови могу укључивати и преглед евиденције.

Одјељак 3

Одредбе у вези с функционирањем аранжмана

Члан 337.

1. У одобрењу се наводи да ли и под којим условима се еквивалентна роба из члана 111. став 2. тачка (е) Закона, која има исту осмознаменкасту бх. царинску тарифну ознаку, исти комерцијални квалитет и исте техничке карактеристике као и увозна роба, може користити за радње обраде.
2. За еквивалентну робу се може допустити да буде на вишем ступњу производње од увозне робе када се битни дио обраде у вези с том еквивалентном робом врши у подузетништву имаоца или у подузетништву у којем се радња врши за његов рачун, осим у изнимним случајевима.

Члан 338.

1. У одобрењу се наводи рок за раздуживање. Када то околности налажу, тај рок се може продужити чак и када је првобитно постављени рок истекао.
2. Када рок за раздуживање истиче одређеног датума за сву робу стављену под аранжмане у датом периоду, одобрењем се може предвидјети да се рок за раздуживање аутоматски продужује за сву робу која се још увијек налази под аранжманима тог датума. Међутим, царински органи могу захтијевати да се тој роби одреди ново допуштено царински одобрено поступање или употреба у року који они одреде.

Члан 339.

1. У случају претходног извоза, у одобрењу се наводи рок у којем роба која није бх. роба мора бити пријављена за аранжмане, узимајући у обзир вријеме потребно за набавку и превоз у БиХ.
2. Рок из става 1. овог члана не прелази 6 мјесеци.

Међутим, рок од шест мјесеци може се продужити када ималац поднесе поткријепљен захтјев, под условом да тај укупни период не прелази дванаест мјесеци. Када то околности налажу, продужење се може допустити чак и након истека првобитног рока.

Члан 340.

У циљу раздуживања аранжмана или захтјева за поврат увозних дажбина, слjedeће се сматра поновним извозом или извозом:

- (a) испорука компензирајућих производа особама које имају право на ослобађање од увозних дажбина према Бечкој конвенцији о дипломатским односима од 18. априла/травња 1961. год. или према Бечкој конвенцији о конзуларним односима или другим конзуларним конвенцијама од 24. априла/травња 1963. год., или према Њујоршкој конвенцији о специјалним мисијама од 16. децембра/просинца 1969. год.;
- (b) испорука компензирајућих производа оружаним снагама других земаља стационарним на подрчју БиХ, када БиХ тим снагама одобрава посебно ослобађање од увозних дажбина;
- (c) испорука цивилне летјелице; међутим, надзорни уред допушта да се аранжмани раздуже након прве употребе увозне робе за производњу, поправак, модифицирање или адаптацију цивилне летјелице или њених дијелова, под условом да је евиденција имаоца таква да омогућава провјеру правилне примјене и вршења аранжмана;
- (d) испорука свемирског брода и припадајуће опреме; међутим, надзорни уред допушта да се аранжмани раздуже након прве употребе увозне робе за производњу, поправак, модифицирање или адаптацију сателита, њихових возила за лансирање и опреме за земаљску станицу и њихових дијелова који су саставни дио система, под условом да је евиденција имаоца таква да омогућава провјеру правилне примјене и вршења аранжмана;
- (e) у складу с релевантним одредбама, уклањање секундарних компензирајућих производа чије је уништавање под царинским надзором забрањено због заштите околиша; у те сврхе, ималац доказује да је раздуживање аранжмана у складу са стандарним прописима немогуће или нееконично.

Одјељак 4

Одредбе у вези с функционирањем система обуставе плаћања

Члан 341.

1. Употреба еквивалентне робе за радње обраде у складу с чланом 112. Закона не подлијеже радњама и поступцима за пријављивање робе за аранжмане.
2. Еквивалентна роба и из ње израђени компензирајући производи постају робом која није бх. роба а увозна роба бх. робом у тренутку прихватања пријаве, којом се раздужују аранжмани.

Међутим, када се увозна роба пласира на тржиште прије раздуживања аранжмана, њен статус се мијења у тренутку пласирања на тржиште. У изнимним случајевима, када се не очекује да у том тренутку еквивалентна роба буде присутна, царински органи, на захтјев

имаоца, могу допустити да еквивалентна роба буде присутна касније, што они требају одредити у разумном року.

3. У случају претходног извоза:

- компензирајући производи постају робом која није бх. роба по прихватању извозне пријаве под условом да је роба која треба бити увезена пријављена за аранжмане;
- увозна роба постаје бх. робом у тренутку њеног пријављивања за аранжмане.

Члан 342.

1. У одобрењу се наводи да ли компензирајући производи или роба у неизмијењеном стању могу бити стављени у слободни промет без царинске пријаве, узимајући у обзир мјере забране или ограничења. У том случају, за њих се сматра да су стављени у слободни промет ако им није одређено царински одобрено поступање или употреба након истека рока за раздуживање.
2. У циљу примјене члана 211. став 1. Закона, пријава за стављање робе у слободни промет се сматра поднесеном и прихваћеном а пуштање одобрено у тренутку подношења раздужног листа.
3. Производи или роба постају бх. робом када се пласирају на тржиште.

Члан 343.

У случају стављања компензирајућих производа у слободни промет, поља 15, 16, 34, 41 и 42 пријаве односе се на увозну робу. Као алтернатива, релевантни подаци се могу пружити и путем листе с подацима ИНФ1 или било којег другог документа који прати пријаву.

Члан 344.

1. Увозне дажбине које се према члану 118. став 1. Закона наплаћују на увозну робу која, у тренутку прихватања пријаве за аранжмане има право на повољно тарифно поступање по основу њене крајње употребе, обрачунавају се по стопи која одговара тој крајњој употреби.
2. То се допушта једино ако би се могло дати одобрење за такву крајњу употребу и ако би услови за одобравање повољног тарифног поступања били испуњени.

Члан 345.

1. Списак компензирајућих производа који подлијежу увозним дажбинама, које им одговарају у складу с чланом 119. тачка (а) Закона је у прилогу 45..
2. Када се компензирајући производи, осим оних који су наведени у списку из става 1. овог члана, униште, третирају су као да су поново извезени.

Члан 346.

1. Када се компензирајући производи или роба у неизмијењеном стању пријављују за један од аранжмана обуставе плаћања или уносе у слободну зону контролног типа И у смислу члана 402. ове одлуке или у слободно складиште или смјештају у слободну зону контролног типа ИИ у смислу члана 402. ове одлуке и тако омогућавају раздуживање аранжмана, документација или евиденција кориштена за наведено царински одобрено поступање или употребу или било која друга документација која је замјењује садржи назнаку УО/О“ роба”.

- Када увозна роба пријављена за аранжмане подлијеже посебним мјерама трговинске политике, а те се мјере настављају примјењивати и у тренутку када се роба, било у непромијењеном стању или у облику компензирајућих производа, пријављује за један од аранжмана обуставе плаћања или уноси у слободну зону контролног типа И у смислу члана 402. ове одлуке или у слободно складиште или смјешта у слободну зону контролног типа ИИ у смислу члана 402. ове одлуке, назнака из става 1. овог члана надопуњује се с “Трговинска политика”.

Одјељак 5

Одредбе у вези с функционирањем система поврата

Члан 347.

Када се роби под системом поврата одреди царински одобрено поступање или употреба из члана 346. став 1. ове одлуке, назнака која се захтијева том одредбом је “УО/Проба”.

ГЛАВА 4

Обрада под царинском контролом

Члан 348.

- Аранжмани за обраду под царинском контролом примјењују се за робу чијом обрадом се добивају производи који подлијежу наплати нижег износа увозних дажбина од оног који се примјењује на увозну робу.

Аранжмани се примјењују и за робу која мора проћи радње којима се осигурава испуњење техничких услова за њено стављање у слободни промет.

- Члан 338. став 1. и 2. ове одлуке примјењује се *mutatis mutandis*.
- У циљу утврђивања царинске вриједности обрађених производа који су пријављени за слободни промет, декларант може изабрати било коју методу из члана 27. тачка (а), (б) или (ц) Закона или царинску вриједност увозне робе уз трошкове обраде. Трошкови обраде обухватају све трошкове који су настали при изради обрађених производа, укључујући и вриједност било које употребљене БиХ робе.

Члан 349.

Сматра да су економски услови испуњени осим када постоје показатељи да су битни интереси бх. произвођача сличне робе озбиљно угрожени.

ГЛАВА 5

Поступак привременог увоза

Одјељак 1

Опште одредбе

Члан 350.

1. Животиње, осим ако су занемарљиве трговинске вриједности, окоћене од животиња које су стављене у аранжмане сматрају се робом која није бх. роба и стављају се и саме у те аранжмане.
2. Царински органи осигуравају да укупни период током којег роба остаје под аранжманима у исту сврху и под одговорношћу истог имаоца не прелази 24 мјесеца, чак и када су аранжмани раздужени пријављивањем за други аранжман обуставе плаћања и накнадно поново пријављени за привремени увоз.

Међутим, на захтјев имаоца, они тај период могу продужити за вријеме током којег се роба не користи, у складу с условима које они предвиде.

3. У сврхе члана 136. став 3. Закона, изнимне околности значе сваки догађај због којег роба мора бити употрејибљена у даљњем периоду како би се испунила сврха радње привременог увоза.
4. Роба стављена у аранжмане мора остати у истом стању.

Допустиви су поправци и одржавање, укључујући ремонт и подешавања или мјере за очување робе или осигуравање испуњења техничких услова за њихову употребу под аранжманима.

Члан 351.

1. Привремени увоз уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина (у даљњем тексту: “потпуно ослобађање од увозних дажбина”) одобрава се једино у складу с чланом 352. до 375. ове одлуке.
2. Привремени увоз уз дјеломично ослобађање од увозних дажбина не одобрава се за робу широке потрошње.

Одјељак 2

Услови за потпуно ослобађање од увозних дажбина

Пододјељак 1

Превозна средства

Члан 352.

1. У смислу овог пододјељка:
  - (а) ‘комерцијална употреба’ значи употреба превозних средстава за превоз особа или робе уз накнаду или у склопу економске дјелатности подuzeћа;
  - (б) ‘приватна употреба’ значи употреба превозних средстава осим комерцијалне употребе;
  - (с) ‘унутарњи промет’ значи превоз особа укrcаних или робе натоварене у царинском подручју БиХ ради искрцавања односно истоварања у мјесту унутар тог подручја.
2. Превозна средства обухватају стандардне резервне дијелове, прибор и припадајућу опрему.

Члан 353.

1. Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се за палете.
2. Аранжмани се раздужују и када се палете исте врсте и у основи исте вриједности извозе или поновно извозе.

Члан 354.

1. Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се за контејнере када су трајно означени на одговарајућем и јасно видљивом мјесту сљедећим подацима:
  - (a) идентитетом власника или оператора приказаним пуним именом или утврђеним средством идентификације, уз изузимање симбола као што су амблеми и заставе;
  - (b) идентификационим ознакама и бројевима контејнера, које даје власник или оператор; његовом тара тежином, укључујући сву његову трајно уграђену опрему; ово се не примјењује на измјењива тијела која се користе за комбинирани жељезничко-cestовни превоз;
  - (c) , називом земље којој контејнер припада, приказаним у цјелости или помоћу ознаке за земљу ИСО алфа-2 предвиђеном Међународним стандардима ИСО 3166 или 6346 или карактеристичним иницијалима који се користе за навођење земље регистрације моторног возила у међународном cestовном промету, или помоћу бројева, у случају измјењивих тијела која се користе за комбинирани жељезничко-cestовни превоз, ово се не примјењује на контејнере који се користе за зрачни превоз.

Када се захтјев за добивање одобрења подноси у складу с чланом 300. став 3. други подстав ове одлуке, контејнере надгледа особа заступљена у царинском подручју БиХ која може у сваком тренутку доставити њихову локацију и податке у вези с пријавом и раздуживањем.

2. Контејнери се могу користити у унутарњем промету прије него што се поновно извезу, али само једанпут у току њиховог боравка у БиХ, за превоз робе која је натоварена и која је намијењена за истовар на подручју БиХ, у случају када би ти контејнери иначе морали путовати ненатоварени унутар тог подручја.
3. Под условима из Женевске конвенције о царинском поступању са скупином контејнера у међународном превозу, од 21. јануара/сијечња 1994. год., царински органи допуштају да се аранжмани раздуже када се контејнери исте врсте или једнаке вриједности извозе или поновно извозе.

Члан 355.

1. Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се за средства cestовног, жељезничког, зрачног и поморског превоза и превоза унутарњим воденим токовима, када:
  - (a) су региструјена изван царинског подручја БиХ на име особе установљене изван тог подручја; међутим, ако превозна средства нису региструјена, за горе наведени услов може се сматрати да је испуњен када су та средства у власништву особе установљене изван царинског подручја БиХ;
  - (b) их употребљава особа установљена изван тог подручја, без одступања од члана 356., 357. и 358. ове одлуке; и
  - (c) се, у случају комерцијалне употребе и с изузетком средстава жељезничког превоза, употребљавају једино за превоз који почиње или се завршава изван царинског подручја БиХ; међутим, она се могу користити и у унутарњем промету када је то

предвиђено важећим прописима из области превоза, посебно оним који се односе на увоз и радње

2. Када предузеће за изнајмљивање које је регистровано у царинском подручју БиХ поновно изнајмљује превозна средства из става 1. овог члана особи установљеној изван тог подручја, она се морају поновно извести у року од осам дана од ступања уговора на снагу.

Члан 356.

Особе регистроване у царинском подручју БиХ уживаће повластице потпуног ослобађања од плаћања увозних дажбина када:

- (a) се средства жељезничког превоза стављају на располагање тим особама према одређеном аранжману по којем свака мрежа може користити жељезнички парк других мрежа као сопствени;
- (b) је приколица повезана на средство цестовног превоза које је регистровано у царинском подручју БиХ;
- (c) се превозна средства користе у вези с ванредном ситуацијом а њихова употреба није дужа од пет дана; или када
- (d) превозна средства користи предузеће за изнајмљивање у сврху поновног извоза у периоду који не прелази пет дана.

Члан 357.

1. Физичке особе које имају пребивалиште у царинском подручју БиХ уживаће повластице потпуног ослобађања од увозних дажбина када приватно повремено користе превозна средства, према упутствима имаоца регистрације, с тим да се у тренутку употребе тај ималац налази у царинском подручју.

Те особе такође уживаће повластице потпуног ослобађања, у смислу приватне употребе превозних средстава изнајмљених према писаном уговору, повремено:

- (a) да се врате у своје боравиште у БиХ;
  - (b) да напусте БиХ; или
  - (c) када то Управа општенице допусти.
2. Превозна средства се поновно извозе или враћају служби за изнајмљивање успостављеној у царинском подручју БиХ у року од:
    - (a) пет дана од ступања уговора на снагу у случају наведеном у ставу 1. тачка (a) овог члана;
    - (b) осам дана од ступања уговора на снагу у случају наведеном у ставу 1. тачка (ц) овог члана.

Превозна средства се поновно извозе у року од два дана од ступања уговора на снагу у случају наведеном у ставу 1. тачка (б) овог члана.

Члан 358.

1. Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се када се превозна средства требају привремено региструјети у царинском подручју БиХ, с циљем поновног извоза на име једне од сљедећих особа:
  - (a) на име особе установљене изван тог подручја;
  - (b) на име физичке особе која има пребивалиште у БиХ када се та особа припрема да своје пребивалиште премјести изван БиХ .

У случају из тачке (б) овог става, превозна средства се морају извести у року од три мјесеца од датума привременог региструјења.

2. Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се када превозна средства, комерцијално или приватно, користи физичка особа која има пребивалиште у БиХ и која је упуслена код власника превозних средстава установљеног изван БиХ или која је на други начин овлаштена од стране власника.

Приватна употреба мора бити предвиђена у уговору о упошљавању.

Царински органи могу ограничити привремени увоз превозних средстава из ове одредбе у случају систематског кориштења.

3. У изнимним случајевима, потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина може се одобрити када се превозна средства комерцијално користе ограничено вријеме од стране особа које имају пребивалиште у БиХ.

Члан 359.

Без одступања од других посебних одредби, рокови за раздуживање су сљедећи:

- (a) за жељезничка превозна средства: 12 мјесеци;
- (b) за комерцијално кориштена превозна средства осим жељезничких: вријеме потребно за вршење радњи у вези с превозом;
- (c) за цестовна превозна средства која приватно користе:
  - студенти: период у којем студент борави у царинском подручју БиХ искључиво ради студирања;
  - особе које извршавају задатке прецизираног трајања: период у којем та особа борави у царинском подручју БиХ искључиво ради извршавања свога задатка;
  - у другим случајевима, укључујући животиње за јахање или вучу и возила која оне вуку: шест мјесеци;
- (d) за приватно кориштена средства зрачног превоза: шест мјесеци;
- (e) за приватно кориштена средства превоза морем и унутрашњим воденим токовима: 18 мјесеци.

Пододјељак 2

Особне ствари и роба за спортске сврхе које увозе путници; материјал за разоноду помораца

Члан 360.

Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се када особне ствари које су основано потребне за путовање и робу за спортске сврхе увози путник из члана 143. А. под 1. ове одлуке.

Члан 361.

Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се за материјал за разоноду помораца у сљедећим случајевима:

- (а) када се користи на пловилу ангажираном у међународном поморском промету;
- (б) када је искрцан с тог пловила и посада га привремено користи на обали;
- (с) када га посада тог пловила користи у културним или друштвеним установама којима руководе непрофитабилне организације или на мјестима гдје се редовно врши вјерска служба за поморце.

Пододјељак 3

Материјал за ублажавање посљедица несреће; медицинска, хируршка и лабораторијска опрема; животиње; роба за употребу у пограничним зонама

Члан 362.

Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се за материјал за ублажавање посљедица несреће када се користи у вези с мјерама подузетим за сузбијање посљедица несреће или сличних ситуација које погађају царинско подручје БиХ и када је намијењен државним тијелима или тијелима које одобре надлежни органи.

Члан 363.

Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се када се медицинска, хируршка и лабораторијска опрема отпрема на посудбу на захтјев болнице или друге медицинске установе која хитно треба ту опрему како би надомјестила неадекватност сопствених капацитета и када је намијењена за дијагностичке или терапеутске сврхе.

Члан 364.

1. Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се за животиње које посједује особа установљена изван царинског подручја БиХ.
2. Оно се одобрава за сљедећу робу која је намијењена за активности које су у складу с посебностима царинског граничног појаса утврђеним важећим прописима:

- (а) опрему у власништву особе установљене у царинском граничном појасу која граничи с царинским граничним појасом привременог увоза, а коју користи особа установљена у том сусједном царинском граничном појасу;

- (b) робу која се користи за изградњу, поправкак или одржавање инфраструктуре у том царинском граничном појасу БиХ која је у надлежности јавних органа.

Пододјељак 4

Медији – носачи звука, слика или података, рекламни материјал; професионална опрема; педагошки материјал и научна опрема

Члан 365.

Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се за робу:

- (a) која носи тонски запис, сликовни запис или податке за електронску обраду у сврху:
- бесплатне или комерцијалне презентације прије продаје робе;
  - додавања тона на филмској врпци;
  - синхронизације;
  - копирања; или
- (b) која се искључиво користи у рекламне сврхе.

Члан 366.

1. Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се када је професионална опрема:
  - (a) у власништву особе установљене изван царинског подручја БиХ;
  - (б) увозена од стране особе установљене изван царинског подручја БиХ или упосленика власника који може имати пребивалиште у БиХ; и
  - (c) увезена и када је користи увозник или када се користи под његовим надзором, осим у случајевима аудиовизуелних копродукција.
2. Потпуно ослобађање се не одобрава када се опрема треба користити:
  - за индустријску производњу или пакирање робе;
  - за експлоатацију природних богатстава;
  - за изградњу, поправкак или одржавање зграда;
  - за премјештање земље и сличне пројекте

У случају ручних алата за опрему наведену у алинејама 2, 3 и 4 овог става одобрава се потпуно ослобађање.

Члан 367.

Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се када су педагошки материјал и научна опрема:

- (a) у власништву особе установљене изван царинског подручја БиХ;
- (b) увезене од стране јавне или приватне научне установе, установе за подучавање и стручну обуку које су у бити непрофитабилне, а користи се искључиво за подучавање, стручну обуку или научно истраживање из њихове надлежности;
- (c) увезени у разумном броју, имајући у виду сврху увоза; и
- (d) када се не користе искључиво за комерцијалне сврхе.

Пододјељак 5

Амбалажа; калупи, матрице, клишеји, нацрти, скице, инструменти за мјерење, провјеру и тестирање и други слични артикли; специјални алати и инструменти; роба за вршење тестирања или која подлијеже тестирању; узорци; замјенска средства производње

Члан 368.

1. Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се када је амбалажа:
  - (a) ако је увезена пуна, намијењена за поновни извоз било празна или пуна;
  - (b) ако је увезена празна, намијењена за поновни извоз пуна.
2. Амбалажа се не користи у унутарњем промету, осим у сврху извоза робе. У случају амбалаже која је увезена пуна, ово се примјењује само од тренутка када се испразни.

Члан 369.

1. Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се када су калупи, матрице, клишеји, нацрти, скице, инструменти за мјерење, провјеру и тестирање и други слични артикли:
  - (a) у власништву особе установљене изван царинског подручја БиХ; и
  - (b) кориштени у производњи од стране особе регистроване у царинском подручју БиХ, а најмање 75% производње која настане као резултат њиховог кориштења се извози.
2. Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се за специјалне алате и инструменте када робу:
  - (a) посједује особа установљена изван царинског подручја БиХ; и
  - (b) када се роба бесплатно ставља на располагање особи регистрованој у царинском подручју БиХ за производњу робе која се у потпуности извози.

Члан 370.

1. Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина одобрава се за сљедећу робу:
  - (a) робу која је била подвргнута тестирању, експериментирању или демонстрирању;
  - (b) увезену робу, која треба проћи задовољавајуће тестирање за прихватање у вези с купопродајним уговором који садржи одредбе о задовољавању тестова за прихватање и која подлијеже тим тестовима;
  - (c) робу која се користи за вршење тестирања, експериментирања или демонстрирања без финансијске добити.
2. За робу под тачком (б) овог члана, рок за раздуживање је шест мјесеци.

Члан 371.

Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се када се узорци увозе у разумним количинама и када се користе једино за приказивање или демонстрирање у царинском подручју БиХ.

Члан 372.

1. Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се када добављач или сервисер привремено ставља замјенска средства производње на располагање купцу, до испоруке или поправке сличне робе.
2. Рок за раздуживање је шест мјесеци.

Пододјелак 6

Роба за манифестације или продају

Члан 373.

1. Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се за робу која треба бити изложена или употријебљена на јавној манифестацији која није организирана само ради комерцијалне продаје робе, односно за робу добивену на таквим манифестацијама из робе стављене под аранжмане.

У изнимним случајевима, надлежни царински органи могу одобрити аранжмане за друге манифестације.

2. Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се за робу која се не може увести као узорак, а пошиљалац, са своје стране, жели да прода робу а прималац може одлучити да је купи након прегледа.

Рок за раздуживање је два мјесеца.

3. Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се за сљедеће:
  - (a) умјетничка дјела, колекционарске предмете и антиквитете дефиниране у прилогу 49 увезене у сврхе излагања, у циљу могуће продаје;
  - (b) робу осим новопроизведене робе увезене у циљу продаје на аукцији.

Пододјелјак 7

Резервни дијелови, прибор и опрема; друга роба

Члан 374.

Потпуно ослобађање од увозних дажбина одобрава се када се резервни дијелови, прибор и опрема користе за поправак и одржавање, укључујући ремонт, подешавања и очување робе пријављене за аранжмане.

Члан 375.

Потпуно ослобађање од увозних дажбина може се одобрити када се роба, осим оне наведене у члану 353. до 374. ове одлуке или оне која не испуњава услове из тих чланова, увози:

- (а) повремено или на период који не прелази три мјесеца; или
- (б) у одређеним ситуацијама без економског учинка.

Одјелјак 3

Одредбе у вези с функционирањем аранжмана

Члан 376.

Када се особне ствари, роба увезена у спортске сврхе или превозна средства пријављују усмено или било којим другим чином за пријаву за аранжмане, царински органи могу захтијевати писану пријаву када је у питању високи износ увозних дажбина или када постоји озбиљан ризик од непридржавања обавеза из аранжмана.

Члан 377.

1. Пријава за аранжмане кориштењем АТА/ЦПД карнета прихваћа се ако су издати у земљи-чланица и овјерени и гарантирани од стране удружења које чини дио међународног гарантног ланца.

Ако није друкчије предвиђено билатералним или мултилатералним споразумима, 'земља-чланица' значи потписница АТА конвенције или Истамбулске конвенције која је прихватила препоруке Вијећа за царинску сурадњу од 25. јуна/липња 1992. год. у вези с прихватањем АТА карнета и ЦПД карнета за поступак привременог увоза.

2. Став 1. овог члана примјењује се једино ако се карнети АТА/ЦПД:

- (а) односе на робу и употребу који су обухваћени тим Конвенцијама или споразумима;
- (б) ако их овјере царински органи на одговарајућем дијелу прве странице; и
- (с) ако важе у БиХ.

Карнет АТА/ЦПД показује се у уреду за улазак у царинско подручје БиХ, осим када та канцеларија није у могућности да провјери испуњавање услова за поступак.

3. Чланови 291., 292., 296. и 297. ове одлуке примјењују се *mutatis mutandis* за робу стављену у аранжмане и обухваћену АТА карнетима.

Члан 378.

1. Без одступања од посебних система гаранција за карнет АТА/ЦПД, пријављивање за аранжмане писаном пријавом подлијеже полагању гаранције, осим у случајевима из прилога 50.
2. Да би се олакшала контрола аранжмана, царински органи могу захтијевати вођење евиденције.

Члан 379.

1. Када се роба стављена у аранжмане у складу с чланом 373. ове одлуке раздужује стављањем у слободни промет, висина увозних дажбина одређује се на основу елемената процјене који одговарају тој роби у тренутку прихватања пријаве за слободни промет.

Када се роба стављена у аранжмане у складу с чланом 373. ове одлуке пласира на тржиште, сматра се да је показана царини када се пријављује за слободни промет прије истека рока за раздуживање.

2. У сврху раздуживања аранжмана у погледу робе из члана 373. став 1. ове одлуке, њено кориштење, уништење или бесплатна подјела посјетитељима на манифестацији сматра се поновним извозом, уколико њена количина одговара карактеру манифестације, броју посјетитеља и омјеру у којем ималац судјелује у томе.

Претходни став не примјењује се на алкохолна пића, духанске производе или горива.

Члан 380.

Када се роба стављена под аранжмане пријављује за један од аранжмана с обуставом плаћања или се уноси у слободну зону контролног типа И у смислу члана 402. ове одлуке или у слободно складиште или се смјешта у слободну зону контролног типа ИИ у смислу члана 402. ове одлуке, омогућавајући раздуживање привременог увоза, документи , или евиденција кориштени за наведено царински одобрено поступање или употребу или било који документ који их замјењује, осим АТА/ЦПД карнета, садрже назнаку “ТА роба”.

Члан 381.

За жељезничка превозна средства која се према споразуму користе заједно, аранжмани се раздужују и када се жељезничка превозна средства исте врсте или једнаке вриједности као она која су била стављена на располагање особи регистрованој у царинском подручју БиХ извозе или поновно извозе.

ГЛАВА 6

Вањска обрада

Одјељак 1

Додатни услови за давање одобрења

Члан 382.

Сматра се да битни интереси бх. прерађивача нису озбиљно угрожени, осим када постоје индикације за супротно.

Члан 383.

1. У одобрењу се наводе средства и методе за утврђивање да ли су компензирајући производи настали прерадом робе за привремени извоз односно за провјеру да ли су испуњени услови за кориштење стандардног система размјене.

Та средства и методе могу укључивати и преглед евиденције.

2. Када карактер радњи обраде не допушта да се утврди да ли су компензирајући производи настали од робе за привремени извоз, одобрење се без обзира на то може издати у оправданим случајевима, под условом да подносилац захтјева може понудити довољне гаранције да роба која се користи у радњама обраде дијели исти осмознаменкасти број царинске тарифе БиХ, има исти комерцијални квалитет и техничке карактеристике као и роба за привремени извоз. У одобрењу се прописују услови за кориштење аранжмана.

Члан 384.

Када се аранжмани захтијевају ради поправка, потребно је утврдити да ли је могућ поправка робе за привремени извоз с тим да се аранжмани не користе за побољшање техничких могућности робе.

Одјељак 2

Одредбе у вези provedбе аранжмана

Члан 385.

1. У одобрењу се одређује рок за раздуживање. Када то околности налажу, тај се рок може продужити чак и када првобитно одређени рок истекне.
2. Члан 153. став 2. Закона примјењује се чак и након истека првобитног рока.

Члан 386.

1. Пријава којом се роба за привремени извоз пријављује за аранжмане сачињава се у складу с одредбама прописаним за извоз.
2. У случају претходног увоза, документа која прате пријаву за слободни промет укључују и примјерак одобрења, осим ако захтјев за то одобрење није поднесен у складу с чланом 300. став 3. тачка (д) ове одлуке. Члан 127. став 3. ове одлуке примјењује се *mutatis mutandis*.

Одјељак 3

Одредбе у вези с израчунавањем царинске олакшице

Члан 387.

1. За израчунавање износа који треба одузети у складу са чланом 147. став 2. Закона, у обзир се не узимају антидампинг и заштитне царине.

За секундарне компензирајуће производе који чине отпатке, шкарт, талог, опилјке и остатке сматра се да су укључени.

2. Код утврђивања вриједности робе за привремени извоз, у складу с једном од метода из члана 147. став 2. тачка (б) Закона, трошкови утовара, превоза и осигурања за робу за привремени извоз до мјеста гдје је радња обраде или посљедња таква радња извршена, не укључују се у:
  - (а) вриједност робе за привремени извоз која се узима у обзир приликом утврђивања царинске вриједности компензирајућих производа у складу с чланом 29. став 1. тачка (б) (и) Закона; или
  - (б) трошкове обраде, када се вриједност робе за привремени извоз не може одредити у складу с чланом 29. став 1. тачка (б) (и) Закона.

Трошкови утовара, превоза и осигурања робе за привремени извоз од мјеста вршења радње обраде или мјеста посљедње радње обраде до мјеста уласка у царинско подручје БиХ, укључују се у трошкове обраде.

Трошкови утовара, превоза и осигурања укључују:

- (а) провизије и посредничке провизије, изузев провизија при куповини;
- (б) трошкове контејнера који не чине интегралну цјелину с робом за привремени извоз;
- (ц) трошкови пакирања, укључујући рад и материјале;
- (д) манипулативне трошкове у вези с превозом робе.

Члан 388.

У складу са чланом 149. став 2. Закона дјеломично ослобађање од плаћања увозних дажбина гдје се трошкови обраде узимају као основица за обрачун дажбина, одобрава се на захтјев корисника аранжмана.

Члан 389.

1. С изузетком робе некомерцијалног карактера, члан 388. ове одлуке се не примјењује када је роба за привремени извоз која није поријеклом из БиХ у смислу чланова 19. до 23. Закона, стављена у слободни промет по нултој стопи дажбина.
2. Чланови 26. до 32. Закона примјењују се *mutatis mutandis* на трошкове обраде који у обзир не узимају робу за привремени извоз.

Члан 390.

1. У случају подузетништва која често врше радње обраде према одобрењу које не обухвата поправку, царински органи могу, на захтјев имаоца, одредити просјечну стопу дажбина примјенљиву на све те радње (укупно раздуживање).
2. Та стопа се одређује за период који не прелази 12 мјесеци и примјењује се привремено за компензирајуће производе стављене у слободни промет током тог периода. На крају периода, царински органи праве коначни обрачун и, када је то примјерено, примјењују одредбе члана 213. став 1. или члана 229. Закона.

НАСЛОВ IV

ОДРЕДБЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ИЗВОЗ

ГЛАВА 1

Трајни извоз

Члан 391.

1. Извозником се, у смислу члана 157. став 3. Закона, сматра особа за чији рачун је поднесена извозна пријава и која је власник робе или која има право располагања робом у тренутку прихватања те пријаве.
2. Када власништво или право располагања робом припадају особи установљеној изван БиХ према уговору на којем се темељи извоз, извозником се сматра уговорна страна регистрована у БиХ.

Члан 392.

У случајевима који укључују подуговарање, извозна пријава се може поднијети царинском уреду који је надлежан за мјесто гдје је подуговарач регистрован.

Члан 393.

1. Када постоје оправдани разлози, извозна пријава се може прихватити и у другом царинском уреду, осим оног наведеног у првој реченици члана 157. став 3. Закона.
2. У том случају, приликом вршења контрола које се односе на примјену забрана и ограничења у обзир се узима посебна природа ситуације.

Члан 394.

Када се, у случајевима наведеним у члану 393. ове одлуке, извозне радње и поступци не завршавају у царинском уреду надлежном за мјесто гдје је регистрован извозник, царински уред гдје је пријава поднесена шаље копију ЛЦИ-а првонаведеном царинском уреду.

Члан 395.

Без одступања од члана 114. ове одлуке, када се извозна пријава сачињава на основу ЛЦИ-а користе се примјерци 1, 2 и 3. Царински уред код којег је поднесена извозна пријава (извозни царински уред) ставља печат у поље А, а када је потребно, попуњава поље Д. Приликом пуштања робе, он задржава примјерке 1 и 2 и враћа примјерак 3 подносиоцу .

Члан 396.

1. Примјерак 3 ЛЦИ-а и роба пуштена за извоз показује се царини у излазном царинском уреду.
2. Излазни царински уред значи:
  - (а) у случају робе извезене жељезницом, поштом, ваздухом или морем, царински уред који је надлежан за мјесто гдје је роба преузета према јединственом превозничком уговору за превоз до друге земље од стране жељезничких компанија, поштанских органа, авиокомпанија или поморских компанија;
  - (б) у случају извоза робе путем цјевовода и у случају извоза електричне енергије, царински уред гдје је извозник регистрован;
  - (ц) у случају робе која се извози другим превозним средствима или у околностима које нису обухваћене под тачком (а) и (б), посљедњи царински уред прије него што роба напусти царинско подручје БиХ.

3. Излазни царински уред провјерава да ли предочена роба одговара оној која је пријављена и врши надзор њеног физичког одласка. Када декларант упише 'РЕТ-ЕХП' у пољу 44 или на неки други начин наведе да жели да му се врати примјерак 3, наведени царински уред потврђује физички одлазак робе забиљешком на полеђини примјерка 3 и тај примјерак даје особи која га је предала или, када то није могуће, посреднику чије је име наведено у пољу 50 и који је установљен у подручју излазног царинског уреда, да је врати декларанту. Забиљешка има отисак печата с именом уреда и датумом.

У случају парцијалног извоза, забиљешка се ставља само за ону робу која се стварно извози. У случају парцијалног извоза преко неколико различитих царинских уреда, излазни царински уред гдје је поднесен оригинал примјерка 3, по пријему прописно поткријепљеног захтјева, овјерава копију примјерка 3 за сваки дио одређене робе, у циљу њеног показивања другом излазном уреду. На оригинал примјерка 3 ставља се забиљешка о томе.

4. Када излазни царински уред утврди да роба недостаје, на поднесену пријаву ставља забиљешку и обавјештава о томе извозни царински уред.

Када излазни царински уред утврди да постоји вишак робе, одбија иступ тој роби док се не заврше извозне радње и поступци.

Када излазни царински уред утврди да је показана друга врста робе од пријављене, одбија иступ робе док се не заврше извозне радње и поступци и о томе обавјештава извозни царински уред.

5. У случајевима из става 2. тачка (а) овог члана, излазни царински уред ставља забиљешку на примјерак 3 извозне пријаве у складу са ставом 3. овог члана након што на превозну исправу стави ознаку 'Извоз' црвене боје и свој печат. Када су, у случајевима директног превоза или летова ка одредиштима у другим земљама, оператори у могућности да гарантирају регуларност радњи другим средствима, ознака 'Извоз' није потребна.
6. Када се ради о роби посланој у другу земљу или излазни царински уред по поступку провоза, излазни уред ставља забиљешку на примјерак 3 у складу са ставом 3. и враћа га декларанту након стављања ознаке 'Извоз' црвене боје, на све примјерке провозног документа или неког другог документа који га замјењује. Излазни царински уред врши контролу физичког иступа робе.

7. Извозни царински уред може затражити од извозника да поднесе доказ да је роба напустила царинско подручје БиХ.

Члан 397.

Усмене пријаве могу се вршити само у излазном царинском уреду.

Члан 398.

1. Када роба напушта царинско подручје БиХ без извозне пријаве, извозник такву пријаву накнадно подноси царинском уреду који је надлежан за мјесто гдје је регистрован.
2. Прихватање пријаве услововано је тиме да извозник, надлежном царинском уреду поднесе задовољавајуће доказе који се односе на карактер и количину робе која је у питању и околности под којима је она напустила царинско подручје БиХ. Тај царински уред такође ставља забиљешку у складу са чланом 396. став 3. ове одлуке на примјерак 3 ЛЦИ-а .
3. Накнадно прихватање пријаве не искључује примјену важећих казних одредби.

Члан 399.

1. Када роба пуштена за извоз не напусти царинско подручје БиХ, извозник одмах о томе обавјештава извозни царински уред. Примјерак 3 дате пријаве враћа се том царинском уреду.
2. Када, у случајевима из члана 396. став 5 или 6 ове одлуке, промјена уговора о превозу има за резултат завршетак радње превоза унутар царинског подручја БиХ, а која се требала завршити изван њега, дотична подuzeћа или органи могу извршити измјењени уговор само у договору с царинским уредом из члана 396. став 2 тачка (а) ове одлуке, или у случају радње провоза, полазним царинским уредом. У том случају примјерак 3 се треба вратити.

ГЛАВА 2

Привремени извоз кориштењем АТА карнета

Члан 400.

1. АТА карнет се може користити за извоз када су испуњени сљедећи услови:
  - (а) АТА карнет се издаје у БиХ и овјерава га и за њега гарантира удружење регистровано у БиХ које чини дио међународног гарантног ланца;
  - (б) АТА карнет се примјењује само на бх. робу у погледу које није поднесен захтјев за поврат средстава;
  - (ц) документа из члана 128. ове одлуке се морају предочити. Царински органи могу захтијевати предочавање превозне исправе;
  - (д) роба мора бити намијењена за поновни увоз.
2. Када се роба обухваћена АТА карнетом пријављује у сврхе привременог извоза, извозни царински уред врши сљедеће радње и поступке:
  - (а) провјерава да ли се подаци наведени у пољима А до Г извозног купона слажу с робом обухваћеном карнетом;
  - (б) попуњава, када је потребно, поље на првој страни карнета с насловом ‘Овјера царинских органа’;

- (ц) попуњава талон и поље X извозног купона ;
  - (д) уписује свој назив у поље X (б) купона за поновни увоз;
  - (е) задржава извозни купон.
3. Уколико извозни царински уред није истовремено и излазни царински уред, извозни царински уред врши све радње из става 2. овог члана, али не попуњава поље 7 извозног талона, којег мора попунити излазни царински уред.
4. Рок за поновни увоз робе прописан од стране царинских органа у пољу X (б) извозног купона не смије прекорачити рок важења карнета.

Члан 401.

Када роба која је напустила царинско подручје БиХ под покрићем АТА карнета није више намијењена за поновни увоз, извозном царинском уреду подноси се извозна пријава која садржи податке из прилога 15 и дати АТА карнет након чега извозни царински уред овјерава примјерак 3 извозне пријаве и поништава купон за поновни увоз и талон.

НАСЛОВ V

ДРУГО ЦАРИНСКИ ОДОБРЕНО ПОСТУПАЊЕ И УПОТРЕБА

ГЛАВА 1

Слободне зоне и слободна складишта

Одјељак 1

Заједничке одредбе за Одјељке 2 и 3

Пододјељак 1

Дефиниције и опште одредбе

Члан 402.

У смислу овог поглавља:

- (а) ‘ контрола типа И’ значи контроле које се у начелу темеље на постојању ограде;
- (б) ‘ контрола типа ИИ’ значи контроле које се у начелу темеље на радњама и поступцима који се врше у складу с условима поступка царинског складиштења;
- (ц) ‘оператор’ значи свака особа која обавља активност која укључује смјештај, прераду, обраду, продају или куповину робе у слободној зони или слободном складишту.

Члан 403.

Свако лице може царинским органима поднијети захтјев да се неки дио царинског подручја БиХ одреди за успостављање слободне зоне или слободног складишта.

Члан 404.

1. Захтјев за издавање одобрења за грађење у слободној зони подноси се у писменом облику царинским органима.
2. У захтјеву из става 1. овог члана наводи се активност за коју ће се изграђени објект користити и дају све остале информације које ће омогућити царинским органима да оцијене оправданост давања одобрења.
3. Царински органи издају одобрење у случајевима када није угрожена примјена царинских прописа.
4. Ставови 1., 2. и 3. овог члана се примјењују и када се врши адаптација објекта у слободној зони или објекта који представља слободно складиште.

Пододјелјак 2

Одобравање евиденције залиха

Члан 405.

1. Активности које оператор врши подлијежу одобравању од стране царинских органа евиденције залиха из:
  - члана 169. Закона у случају слободне зоне контролног типа И или слободног складишта;
  - члана 102. Закона у случају слободне зоне контролног типа ИИ .
2. Одобрење се издаје у писменом облику. Оно се даје само особама које пружају све неопходне гаранције у вези с примјеном одредби о слободним зонама или слободним складиштима.

Члан 406.

1. Захтјев за одобравање евиденције залиха се подноси у писменом облику царинским органима гдје је смјештена слободна зона или слободно складиште.
2. У захтјеву из става 1. овог члана наводи се које су активности предвиђене, а та се информација сматра као обавијест из члана 166. став 1. Закона. Она укључује слиједеће:
  - (а) детаљан опис евиденције залиха која се води или се треба водити;
  - (б) врста и царински статус робе на коју се те активности односе;
  - (ц) када је могуће, царински поступак према којем се требају вршити те активности.
  - (д) све друге податке који су потребни царинским органима да би осигурали правилну примјену прописа.

Одјељак 2

Одредбе које се примјењују на слободне зоне контролног типа II и слободна складишта

Пододјељак 1

Контроле

Члан 407.

1. Ограда која окружује слободну зону мора бити таква да омогућава надзор царинских органа ван слободне зоне и да спрјечава да се било каква роба непрописно износи из слободне зоне.
2. Први став се *mutatis mutandis* примјењује и на слободна складишта.
3. Простор непосредно изван ограде мора бити такав да дозвољава адекватан надзор од стране царинских органа, а приступ том подручју захтијева сагласност тих органа.

Члан 408.

1. Евиденција залиха која се треба водити у слободној зони или слободном складишту треба садржавати нарочито:
  - (а) податке о ознакама, идентификационим бројевима, броју и врсти паковања, количину и уобичајени трговачки опис робе и када је то релевантно, идентификационе ознаке контејнера;
  - (б) податке који омогућају да се роба надгледа у сваком тренутку, нарочито њена локација, царински одобрено поступање или употреба која јој је одређена након смјештаја у слободну зону или слободно складиште или њен поновни улазак у други дио царинског подручја БиХ;
  - (ц) податке из превозне исправе кориштене приликом уношења и изношења робе;
  - (д) назнаку царинског статуса и, када је то релевантно, податке из потврде којом се потврђује тај статус из члана 413. ове одлуке;
  - (е) податке о уобичајеним облицима руковања;
  - (ф) у зависности од случаја, неку од назнака из чланова 346., 347. или 380. ове одлуке;
  - (г) податке у вези с робом која не подлијеже увозним дажбинама или мјерама економске политике по пуштању у слободни промет или код привременог увоза, а чија се употреба или одредиште мора провјерити;
2. Царински органи могу одустати од тражења неких од ових података када то не утиче на надзор или контролу над слободном зоном или слободним складиштем.
3. Када се евиденција мора водити за потребе царинског поступка, подаци који се у тој евиденцији налазе не морају се појављивати у евиденцији залиха.

Члан 409.

Поступци унутарње обраде или обраде под царинском контролом раздужују се у погледу компензирајућих производа, обрађених производа или робе у неизмијењеном стању која се налази у слободној зони или слободном складишту, завођењем у евиденцију залиха слободне зоне или слободног складишта. Позивање на такве евиденције уносе се у евиденцију за унутарњу обраду или обраду под царинском контролом, у зависности од случаја.

Пододјељак 2

Друге одредбе које се односе на рад слободних зона контролног типа И и слободних складишта

Члан 410.

Мјере трговинске политике предвиђене БиХ прописима примјењују се на робу која није бх. роба а која је смјештена у слободну зону или слободно складиште само у оној мјери у којој се оне односе на улазак робе у царинско подручје БиХ.

Члан 411.

Када су елементи који се требају узети у обзир за утврђивање царинског дуга они који се могу примијенити прије него што роба прође уобичајене облике руковања из прилога 48, листа с подацима ИНФ8 може се издати у складу с чланом 320. ове одлуке.

Члан 412.

У случају поновног извоза робе која није бх. роба и која није истоварена или која је претоварена, није потребна обавијест из члана 174. став 3. Закона.

Члан 413.

1. Када царински органи потврде статус робе као бх. робе или робе која није бх. роба, у складу с чланом 164. став 4. Закона, за то користе образац и одредбе из прилога 51.
2. Оператор потврђује бх. статус робе путем тог обрасца када се роба која није бх. роба пријави за стављање у слободни промет у складу с чланом 167. тачка (а) Закона, као и приликом раздужење поступка унутрашње обраде или обраде под царинском контролом.

Одјељак 3

Одредбе које се примјењују на слободне зоне контролног типа II

Члан 414.

Без одступања од одредби чланова 402. до 406 и члана 415. ове одлуке, на слободне зоне контролног типа II примјењују се одредбе прописане за аранжмане царинског складиштења.

Члан 415.

1. Када роба која није бх. роба није истоварена или је само претоварена и смјештена у слободну зону кориштењем локалног поступка царинења а после је поново извезена кориштењем истог поступка, царински органи могу ослободити оператора обавезе да обавјештава надлежне царинске органе о сваком приспијећу или одласку такве робе. У том случају, приликом вршења мјера контроле у обзир се узима специфичност ситуације.
2. Краткотрајни смјештај робе у вези с таквим претоваром сматра се саставним дијелом тог претовара.

ГЛАВА 2

Поновни извоз, уништење и уступање робе

Члан 416.

Када је за поновни извоз потребно поднијети царинску пријаву, одредбе чланова 391. до 399. ове одлуке се примјењују *mutatis mutandis*, узимајући у обзир посебне одредбе које се могу примијенити приликом раздуживања претходног царинског поступка с економским учинком.

Члан 417.

1. У смислу члана 174. став 3. Закона, обавијест о уништењу сачињава се у писменом облику и потписује је дотична особа. Обавијест се мора благовремено сачинити да би се царинским органима омогућио надзор уништавања.
2. Када је дотична роба већ предмет пријаве, коју су царински органи прихватили, они наводе податке о уништењу на пријави и поништавају пријаву у складу с чланом 63. Закона.

Царински органи који присуствују уништавању робе на обрасцу или пријави наводе врсту и количину отпадака и остатака насталих као резултат уништења, да би се одредили наплатни елементи који се на њих могу примијенити и користити када они им буде одређено друго царински одобрено поступање и употреба.

3. Одредбе првог подстава става 2. овог члана примјењују се *mutatis mutandis* и на робу уступљену надлежном органу.

НАСЛОВ VI

РОБА КОЈА НАПУШТА ЦАРИНСКО ПОДРУЧЈЕ БИХ

Члан 418.

1. Овим насловом прописују се услови који се примјењују на робу која се креће од једног мјеста у царинском подручју БиХ до другог и која том приликом привремено напушта то подручје, а чије је измјештање или извоз из царинског подручја БиХ забрањено, односно подлијеже ограничењима или извозним дажбинама према бх. мјери онолико колико је то предвиђено том мјером и без одступања од посебних одредби које она може садржавати.

Ови услови се, међутим, не примјењују:

- када се, приликом пријављивања робе за извоз из царинског подручја БиХ, поднесе доказ царинском уреду гдје се врше извозне радње и поступци, да је донесена административна одлука којом се роба ослобађа ограничења, да су потраживане извозне дажбине плаћене, или да у датим околностима роба може напустити царинско подручје БиХ без даљњих радњи и поступака; или
  - када се роба превози изван царинског подручја БиХ директним летом без заустављања.
2. Када се роба ставља у поступак провоза, корисник поступка уноси у документ који се користи као провозна пријава, у пољу 44 ЛЦИ-а када се он користи, слједеће ријечи “Излаз из БиХ -ограничења”.

3. Када се роба:

- (а) ставља у царински поступак изузев поступка провоза; или
- (б) измјешта без уласка у царински поступак.

издаје се контролни примјерак Т5 у складу с члановима 471. до 477. ове одлуке. У пољу 104 обрасца Т5 ставља се Х у квадратић ‘Остало (наведи)’ и додају ријечи предвиђене ставом 2. овог члана.

У случају робе која потпада под тачку (а) овог става, контролни примјерак Т5 издаје се у царинском уреду гдје се завршавају радње и поступци потребне за превоз робе. У случају робе која потпада под тачку (б) овог става, контролни примјерак Т5 се подноси заједно с робом царинском уреду надлежном за мјесто гдје роба напушта царинско подручје БиХ.

Ти канцеларије одређују крајњи датум до када роба мора бити показана одредишном царинском уреду и, када је то потребно, у царински документ под чијим покрићем се роба превози уносе ријечи наведене у ставу 2. овог члана.

У смислу контролног примјерка Т5, одредишна канцеларија је или одредишна канцеларија за царински поступак под тачком (а) овог става или када се примјењује тачка (б) овог става царински уред надлежан за мјесто гдје се роба враћа у царинско подручје БиХ.

- 4. Ако се бх. мјером из става 1. овог члана предвиђа подношење гаранције, гаранција се подноси у складу с чланом 472. став 2. ове одлуке.
- 5. Када роба, по приспјећу у одредишна канцеларија, није одмах препозната као роба која има бх. статус, или одмах не пролази царинске радње и поступке потребне за робу унесену у царинско подручје БиХ, одредишна канцеларија подузима све мјере које су предвиђене за такву робу.
- 6. У околностима описаним у ставу 3. овог члана одредишна канцеларија враћа оригинал контролног примјерка Т5 без одлагања, на адресу наведену у пољу Б ‘Вратити ...’ обрасца Т5, након завршетка свих потребних радњи и поступака и уношења свих неопходних биљешки.
- 7. Када се роба не враћа у царинско подручје БиХ, за њу се сматра да је непрописно напустила царинско подручје БиХ.

III ДИО

Повлаштени поступци

НАСЛОВ I

ВРАЋЕНА РОБА

Члан 419.

- 1. Враћена роба се ослобађа од плаћања увозних дажбина чак и када представља само одређени дио робе која је претходно извезена из царинског подручја БиХ.
- 2. Исто важи и када се роба састоји од дијелова или прибора који припадају машинама, инструментима, апаратима и другим производима претходно извезеним из царинског подручја БиХ.

Члан 420.

1. Одступајући од члана 178. Закона, враћена роба се ослобађа од плаћања увозних дажбина у једном од сљедећих случајева:

- (а) роба која, након извоза из царинског подручја БиХ, није прошла било какво поступање осим оног које је потребно да је одржи у добром стању или руковање које само мијења њен изглед;
- (б) роба која, након извоза из царинског подручја БиХ, јесте прошла поступање осим оног које је потребно да је одржи у добром стању или руковање које само мијења њен изглед, али која се показала као дефектна или неприкладна за намјеравану употребу, под условом да је се испуњава један од сљедећих услова:
  - такво поступање или руковање било је примјењено на робу искључиво у циљу њене поправке или враћања у добро стање;
  - њена неприкладност за намјеравану употребу постала је очигледна тек након што је такво поступање или руковање већ започело.

2. Када је враћена роба прошла поступање или руковање допуштено према ставу 1. (б) овог члана, а такво поступање би је учинило подложном увозним дажбинама да је била стављена у аранжмане вањске обраде, примјењују се важећи прописи за наплату дажбине у наведеним аранжманима.

Међутим, ако је роба прошла радњу која се састоји од поправке или враћања у добро стање, што је постало неопходно због непредвиђених околности које су се појавиле изван царинског подручја БиХ, а то се докаже царинским органима, ослобађање од плаћања увозних дажбина се одобрава под условом да вриједност враћене робе није већа због такве радње од њене вриједности у тренутку извоза из царинског подручја БиХ.

3. У смислу другог подстава става 2. овог члана:

- (а) оправка или враћање у добро стање које је постало неопходно значи свака радња за исправљање кварова у функционирању или материјална штета коју је роба претрпела док се налазила изван царинског подручја БиХ, а без којих се та роба не би могла више употријебити на нормалан начин у сврхе за које је била намијењена;
- (б) за вриједност враћене робе се сматра да није већа, због радњи које је прошла, од њене вриједности у тренутку извоза из царинског подручја БиХ када та радња не прелази ону која је строго неопходна да би се омогућило да се настави користити на исти начин као у тренутку извоза.

Када поправка или враћања робе у добро стање изискује уградњу резервних дијелова, таква уградња је ограничена строго на оне дијелове који омогућавају да се роба користи на исти начин као у тренутку извоза.

Члан 421.

Приликом окончавања извозних царинских радњи и поступака, царински органи, на захтјев одређене особе, издају документ који садржи податке неопходне за идентификацију робе у случају да буде враћена у царинско подручје БиХ.

Члан 422.

1. Сљедећа роба се прихваћа као враћена роба:

- роба за коју су уз пријаву за стављање у слободни промет подносе слиједећа документа:
  - (а) примјерак извозне пријаве, који су царински органи вратили извознику, или фотокопију таквог документа за који су наведени органи потврдили да је вјеродостојана; или
  - (б) листа с подацима предвиђена чланом 424. ове одлуке.

Када докази који су доступни у царинском уреду поновног увоза, или који се могу утврдити уз помоћ заинтересованог лица, указују да је роба која је пријављена за слободни промет била првобитно извезена из царинског подручја БиХ и истовремено задовољавала услове за прихватање као враћена роба, документа из тачке (а) и (б) овог става нису потребна.

- роба под покрићем АТА карнета издатог у БиХ.

Ова роба се може прихватити као враћена у оквиру ограничења наведених у члану 177. Закона и ако је рок важења АТА карнета истекао.

У свим случајевима, врше се радње и поступци предвиђене у члану 197. став 2. ове одлуке.

2. Прва алинеја става 1. овог члана не примјењује се на међународни превоз амбалаже, превозних средстава или одређене робе одобрене према посебним царинским аранжманима, када је важећим прописима предвиђено да царинска документа нису потребна у таквим околностима.

Прва алинеја става 1. овог члана се не примјењује и када се роба може пријавити за стављање у слободни промет усменим путем или било којом другом радњом.

3. Када то сматра неопходним, царински уред поновног увоза може затражити од заинтересованог лица да поднесе додатне доказе, посебно у сврхе идентификације враћене робе.

Члан 423.

1. Листу с подацима ИНФ 3, на захтјев извозника издаје извозни царински уред у тренутку завршетка извозних радњи и поступака за дату робу, уколико извозник пријави да је вјероватно да ће се та роба вратити преко неког другог царинског уреда.
2. Листу с подацима ИНФ 3, на захтјев извозника, извозни царински уред може издати и након завршетка извозних радњи и поступака за дату робу, под условом да та канцеларија може утврдити, на основу њему расположивих података, да се подаци у захтјеву извозника односе на извезену робу.

Члан 424.

Листа с подацима ИНФ 3 сачињава се у оригиналу и двије копије, на обрасцима из прилога 52.

Члан 425.

1. Листа с подацима ИНФ 3 садржи све податке које царински органи захтијевају у сврху идентификације извезене робе.
2. Када се очекује да ће извезена роба бити враћена у царинско подручје БиХ преко више царинских уреда а не преко извозног царинског уреда, извозник може тражити да му се изда неколико листа с подацима ИНФ 3 за обуваћање укупне количине извезене робе.

Једнако тако, извозник може тражити од царинских органа који су издали листу с подацима ИНФ 3, да је замијене с неколико листа с подацима ИНФ 3 којима се обухвата укупна количина робе која је наведена у првобитно издатој листи с подацима ИНФ 3.

Извозник такође може тражити да листа с подацима ИНФ 3 буде издата у погледу само дијела извезене робе.

Члан 426.

Оригинал и једна копија листе с подацима ИНФ 3 враћа се извознику за подношење царинском уреду поновног увоза. Друга копија се чува у службеним списима царинског уреда који га је издао.

Члан 427.

1. Царински уред поновног увоза на оригиналу и копији листе с подацима ИНФ 3 уноси количину враћене робе која је ослобођена од плаћања увозних дажбина, те задржава оригинал, а копију шаље царинском уреду који га је издао. У обрасце се уноси број и датум пријаве за пуштање у слободни промет.
2. Наведени царински уред успоређује ту копију с оном коју он има и задржава је у службеним списима.

Члан 428.

У случају крађе, губитка или уништења оригиналне листе с подацима ИНФ 3, извозник може од органа, који су га издали, затражити дупликат. Они удовољавају том захтјеву ако то околности захтијевају. Такав дупликат на себи носи назнаку: “ДУПЛИКАТ”.

Члан 429.

1. Извозни царински уред доставља царинском уреду поновног увоза на његов захтјев све расположиве податке како би могао утврдити да ли роба испуњава неопходне услове за ослобађање од плаћања увозних дажбина.
2. Листа с подацима ИНФ 3 може се користити за тражење и размјену података из става 1. овог члана.

НАСЛОВ II

ПРОИЗВОДИ МОРСКОГ РИБОЛОВА И ДРУГИ ПРОИЗВОДИ ИЗВАЂЕНИ ИЗ ТЕРИТОРИЈАЛНОГ МОРА СТРАНЕ ДРЖАВЕ РИБАРСКИМ ПЛОВИЛИМА ИЗ БИХ

Члан 430.

1. Ослобађање од плаћања увозних дажбина за производе из члану 180. Закона услововано је подношењем увјерења уз пријаву за стављање у слободни промет које се односи на те производе.
2. За производе који се намјеравају ставити у слободни промет у БиХ, заповједник пловила из БиХ које је направило улов, попуњава поља 3, 4 и 5, а ако је потребно, и поље 9 увјерења. Уколико је улов прерађен на пловилу, заповједник пловила такође попуњава поља 6, 7 и 8.

Када се подноси пријава за стављање ових производа у слободни промет, декларант попуњава поља 1 и 2 увјерења.

3. Увјерење мора одговарати обрасцу из прилога 53 и бити попуњено у складу са ставом 2. овог члана.
4. У сврхе ставова 1. до 3. овог члана:
  - (а) *Рибарско пловило из БиХ* значи пловило које је евидентирано и региструјено у БиХ, плови под заставом БиХ, лови производе морског риболова и у зависности од случаја, врши њихову прераду на пловилу;
  - (б) *Брод творница из БиХ* значи пловило које је евидентирано и региструјено у БиХ, плови под заставом БиХ и не лови производе морског риболова, али врши прераду таквих производа на самом пловилу.

ДИО IV

ЦАРИНСКИ ДУГ

НАСЛОВ I

ИНСТРУМЕНТИ ОСИГУРАЊА

Члан 431.

1. Врсте инструмената осигурања поред готовинских депозита или жирана, у смислу чланова 185., 186. и 187. Закона, и готовински депозити или подношење инструмената плаћања које царински органи могу одобрити иако не испуњавају услове прописане чланом 186. став 1. Закона, су сљедеће:
  - (а) стварање хипотеке, задужење на земљиште, залагање служности (антихреза) или друго право за које се сматра да је еквивалентно праву које се односи на непокретну имовину;
  - (б) цесија потраживања, залог - са или без уступања посједа, вриједносни папири или потраживања или, посебно, банковна штедна књижица или упис у регистар јавног дуга;

- (ц) претпоставка заједничке уговорне одговорности за цјелокупни износ дуга од стране треће особе коју царински органи одобре у ту сврху и, посебно, подношење мјенице чију наплату гарантира таква трећа страна;
  - (д) готовински депозит или инструмент осигурања који се сматра еквивалентним њему, у другој валути осим валуте БиХ;
  - (е) учешће, под условом да је плаћен улог, у организираној шеми опште гаранције којом руководе царински органи.
2. Околности и услове под којим се врсте инструмената осигурања из става 1. овог члана могу користити одређују царински органи.

Члан 432.

Када је осигурање положено у виду готовинског депозита, царински органи на такве депозите не исплаћују камату.

НАСЛОВ II

НАСТАНАК ДУГА

ГЛАВА 1

Пропусти који немају значајан утицај на ток поступка привременог смјештаја или одређеног царинског поступка

Члан 433.

1. Као пропусти који у смислу члана 196. став 1. Закона немају значајан утицај на правилан ток поступка привременог смјештаја или одређеног царинског поступка подразумијевају се случајеви из става 2. овог члана, под условом да:
- они не представљају покушај незаконитог изузимања робе испод царинског надзора;
  - не представљају очигледан немар од стране дате особе; и
  - су све радње и поступци неопходни за регулирање ситуације с робом накнадно извршене.
2. Пропусти из става 1. овог члана су:
- a) прекорачење дозвољеног рока за одређивање роби неког од царински одобрених поступања или употреба прописаних за привремени смјештај или одређени царински поступак, када би тај рок био продужен да је то продужење на вријеме затражено;
  - b) у случају робе стављене у поступак провоза, неизвршавање неке од обавеза предвиђених употребом тог поступка, када се испуњавају сљедећи услови:
    - роба пријављена за поступак била је стварно показана нетакнута одредишном царинском уреду;
    - одредишна канцеларија може потврдити да је роби било одређено царински одобрено поступање или употреба, или да је била стављена у привремени смјештај на крају радње провоза;
    - када рок одређен према члану 228. ове одлуке није испоштован и став 3. тог члана се не примјењује, а роба је без обзира на то показана одредишном уреду у разумном року.

- c) у случају робе која је стављена у привремени смјештај или у поступак царинског складиштења, а царински органи нису унапријед одобрили руковање њом, под условом да би такво руковање било одобрено да је за то био поднесен захтјев;
- d) у случају робе која је стављена у поступак привременог увоза, употреба робе на други начин од оног одобреног у одобрењу, под условом да би таква употреба била одобрена по том поступку да је за то био поднесен захтјев;
- e) у случају робе у привременом смјештају или стављене у царински поступак, неовлаштено измјештање робе, под условом да се роба може показати царинским органима на њихов захтјев;
- f) у случају робе у привременом смјештају или пријављене за царински поступак, измјештање робе из царинског подручја БиХ или њено стављање у слободну зону контролног типа И у смислу члана 402. ове одлуке или у слободно складиште, без окончавања неопходних радњи и поступака;
- g) у случају робе или производа физички пренесених у смислу чланова 203., 204. или 309. ове одлуке, неиспуњавање једног од услова под којим се пријенос одвија, када се испуњавају слиједећи услови:
  - дотична особа може, доказати да су роба или производи стигли у одређене просторије или одредиште и, у случајевима пријеноса на основу чланова 203., 204., 310. став 2 или 311. ове одлуке, да су роба или производи прописно заведени у евиденцију прецизираних просторија или одредишта, када се тим члановима захтијева такво завођење у евиденцију;
  - када рок прописан у одобрењу није испоштован, а роба је без обзира на то стигла у одређене просторије или одредиште у разумном року.
- h) у случају робе која приликом стављања у слободни промет има право на укупно или дјелимично ослобађање од увозних дажбина из члана 141. Закона, постојање једне од ситуација из члана 196. став 1 тачка (а) или (б) Закона, док се дотична роба налази у привременом смјештају или под другим царинским поступком прије стављања у слободни промет;
- i) у оквиру унутарње обраде и обраде под царинском контролом, прекорачење рока допуштеног за подношење раздужног листа, под условом да би рок био продужен да је захтјев за продужење на вријеме поднесен;
- j) прекорачење рока допуштеног за привремено изузимање из царинског складишта, под условом да би рок био продужен да је захтјев за продужење на вријеме поднесен.

Члан 434.

Царински органи сматрају да је царински дуг настао према члану 196. став 1. Закона, осим ако особа која би била дужник не докаже да су испуњени услови прописани у члану 433. ове одлуке.

Члан 435.

Чињеница да пропусти из члана 433. ове одлуке не доводе до настанка царинског дуга не искључује примјену одредби кривичног закона на снази или одредби које допуштају укидање или повлачење одобрења издатог за одређени царински поступак.

ГЛАВА II

Природни губитак

Члан 436.

1. У смислу члана 198. Закона, царински органи, на захтјев одређене особе, узимају у обзир количине које недостају кад год се може доказати да је губитак настао искључиво због карактера робе а не због немара или манипулације од стране те особе.
2. Посебно, немар или манипулација значи свако непоштовање прописа за превоз, смјештај, руковање, прераде или обраде робе о којој се ради, које су прописали царински органи или које произилази из уобичајене праксе.

Члан 437.

Царински органи могу одређену особу ослободити обавезе доказивања да је роба неповратно изгубљена из разлога који су својствени њеном карактеру, када сматрају да нема никаквог другог објашњења за наведени губитак.

Члан 438.

Важећи прописи у БиХ који се односе на стандардне стопе за неповратни губитак због карактера саме робе, примјењују се када одређена особа не докаже зашто стварни губитак прелази онај који је израчунат примјеном стандардне стопе за дату робу.

ГЛАВА 3

Роба у посебним ситуацијама

Члан 439.

1. Подношење царинске пријаве за одређену робу, или било која друга радња с истим правним учинцима, и подношење документа на овјеру од стране надлежних органа, сматра се као изузимање робе испод царинског надзора у смислу члана 195. став 1. Закона, када такве радње имају за посљедицу погрешно додјељивање таквој роби царинског статуса бх. робе.
2. Међутим, у случају авиокомпанија које су овлаштене да користе поједностављени провозни поступак кориштењем електронског манифеста, за робу се не сматра да је изузета испод царинског надзора ако се, на иницијативу или за рачун дате особе, с њом поступа у складу с њеним статусом као робе која није бх. роба прије него што царински органи открију постојање нерегуларне ситуације и уколико понашање дате особе не указује на било какво пријеварно поступање.

Члан 440.

Без одступања од прописа предвиђених у вези са забранама и ограничењима који могу бити примјењиви за робу о којој се ради, када при увозу настаје царински дуг према члановима 194., 195., 196. или 197. Закона, а увозне дажбине су плаћене, таква роба се сматра бх. робом без потребе подношења пријаве за стављање у слободни промет.

Члан 441.

Запљена робе у складу с чланом 226. тачка (ц) и (д) Закона, нема утјецаја на царински статус одређене робе.

Члан 442.

1. За робу која није бх. роба и која је уступљена надлежном органу или одузета или заплијењена сматра се да је пријављена за поступак царинског складиштења.
2. Робу из става 1. овог члана царински органи могу продати само под условом да купац одмах изврши радње и поступке за одређивање роби царински одобреног поступања или употребе.

Када се продаја врши по цијени која укључује увозне дажбине, продаја се сматра једнаком стављању у слободни промет, а царински органи сами обрачунавају и књиже дажбине.

У таквим случајевима, продаја се врши у складу с важећим прописима БиХ.

3. Када царински органи одлуче да с робом из става 1. овог члана поступе на други начин осим продаје, они одмах обављају радње и поступке за одређивање роби једног од царински одобрених поступања или употреба прописаних у члану 4. тачка 15. (а), (б), (ц) и (д) Закона.

НАСЛОВ III

НАПЛАТА ИЗНОСА ЦАРИНСКОГ ДУГА

Члан 443.

1. Царински органи не морају књижити износе дажбина који су мањи од 20 КМ.
2. Када је износ по једној радњи наплате мањи од 20 КМ, не подузима се наплата дажбина након царинења.

Члан 444.

Царински органи одлучују да не књиже ненаплаћене дажбине:

- (а) у случајевима када се примјењивало преференцијално тарифно поступање у контексту тарифног континента, горњег тарифног лимита или других аранжмана и када је право на такво поступање завршило у тренутку прихватања царинске пријаве, а да та чињеница није објављена у Службеном гласнику БиХ прије стављања у слободни промет дате робе или, када таква чињеница није објављена, а обзнањена је на одговарајући начин, а особа одговорна за плаћање је са своје стране дјеловала у доброј намјери и поштивала све одредбе прописане важећим законским прописима у погледу царинске пријаве;
- (б) у случајевима када сматрају да су испуњени услови прописани чланом 213. став 2 тачка (б) Закона.

Члан 445.

1. Царински органи одгађају обавезу дужника да плати дажбине до момента док не донесу одлуку по захтјеву, под условом да је, када роба није више под царинским надзором, инструмент осигурања положен на износ тих дажбина, и да је:

- (а) у случајевима када је поднесен захтјев за поништење пријаве, вјероватно да ће захтјеву бити удовољено;
- (б) у случајевима када је поднесен захтјев за одустајање од наплате према члану 229. у вези с чланом 213. став 2. тачка (б) Закона, или према члану 231. или члану 232. Закона, царински органи сматрају да се услови прописани релевантним одредбама могу сматрати испуњеним;
- (ц) у другим случајевима од оних наведених под тачком (б) овог става, поднесен захтјев за одустајање од наплате према члану 229. Закона и да су испуњени услови наведени у члану 237. став 2. Закона.

Није потребно захтијевати инструмент осигурања када би такав захтјев вјероватно, због околности у којима се дужник налази, изазвао озбиљне економске или социјалне потешкоће. Такво ослобађање од полагања инструмента осигурања одобрава се одлуком Управног одбора.

- 2. У случајевима када се у једној од околности из члана 226. став 1. тачка (ц) (ии) или члана 226. став 1. тачка (д) Закона роба одузима, царински органи одгађају обавезу дужника да плати дажбине, ако сматрају да се услови за вршење запљене могу сматрати испуњеним.
- 3. Када је царински дуг настао у складу са чланом 195. Закона царински орган ће особи из става 3. тачка (д) тог члана обуставити обавезу плаћања дажбина када је идентификован бар још један дужник и он обавјештен о износу дажбина у складу са чланом 214. Закона.

Обустава се може одобрити само под условом да особа из члана 195. став 3, (д) Закона није обухваћена са (а), (б) или (ц) поменутог става и да није у питању очигледан немар у испуњавању обавеза.

Дужина трајања обуставе се ограничава на годину дана. Међутим, царински органи могу продужити тај период из оправданих разлога.

Обустава се условљава подношењем важеће гаранције на износ предметних дажбина од стране особе којој је пружена ова повластица, осим када таква гаранција, која обухвата укупан износ дажбина, већ постоји и гарант није ослобођен од својих обавеза. Такву гаранцију није потребно захтјевати у случајевима гдје би један такав захтјев вјероватно, усљед околности у којима се налази гарант, проузроковао озбиље економске или друштвене потешкоће.

Ослобађање од обезбјеђење гаранције у претходно поменутих случајевима одобрава се одлуком Одбора.

НАСЛОВ IV

ПОВРАТ И ОДУСТАЈАЊЕ ОД НАПЛАТЕ УВОЗНИХ ИЛИ ИЗВОЗНИХ ДАЖБИНА

ГЛАВА 1

Опште одредбе

Члан 446.

- 1. У смислу овог наслова:

- (а) *царински уред књижења* значи царински уред гдје су укњижене увозне или извозне дажбине чији се поврат или одустајање од наплате тражи;
  - (б) *царински орган који доноси одлуку* значи царински уред који је надлежан да донесе одлуку по захтјеву за поврат или одустајању од наплате увозних или извозних дажбина када су те увозне дажбине биле прокњижене;
  - (ц) *надзорни царински уред* значи царински уред надлежан за робу која је довела до књижења увозних или извозних дажбина чији се поврат или одустајање од наплате тражи, наведени уред врши одређене провјере потребне за оцјену захтјева;
  - (д) *извршни царински уред* значи царински уред који предузима мјере неопходне да се осигура да услови из одлуке о поврату или одустајању од наплате буду испуњени.
2. Функције царинског уреда књижења, царинског органа који доноси одлуку, надзорног царинског уреда и извршног царинског уреда, може вршити у потпуности или дјеломично, исти царински уред.

ГЛАВА 2

Одредбе које се односе на чланове 229. до 232. Закона

Одјељак 1

Захтјев

Члан 447.

1. Захтјев за поврат или одустајање од наплате увозних или извозних дажбина, (у даљњем тексту: 'захтјев за поврат или одустајање'), подноси особа која је платила или је обавезна платити те дажбине, или особе које су преузеле њена права и обавезе.

Захтјев за поврат или одустајање може поднијети и заступник особе или особа из првог подстава.

2. Захтјев за поврат или одустајање сачињава се у оригиналу и једној копији, на обрасцу и према одредбама из прилога 54.

Међутим, захтјев за поврат или одустајање може се такође сачинити, на захтјев особе или особа из става 1. овог члана, на обичном листу папира, под условом да садржи податке из наведеног прилога.

Члан 448.

1. Захтјев за поврат или одустајање, праћен документима из члана 6. став 1. Закона, мора се поднијети царинском уреду књижења, осим ако царински органи не одреде неки други уред у ту сврху; поменути уред га одмах након пријема просљеђује царинском органу који доноси одлуку, ако сам није одређен као такав.
2. Царински уред из става 1. овог члана уписује датум пријема на оригинал и копију захтјева. Копија се враћа подносиоцу захтјева.

Када се примјењује члана 447. став 2. други подстав ове одлуке, наведени царински уред потврђује пријем подносиоцу у писменом облику.

Члан 449.

1. Царински уред из члана 448. ове одлуке може прихватити захтјев који не садржи све податке предвиђене на обрасцу из члана 447. став 2. ове одлуке. Међутим, захтјев мора садржавати минимално податке који се уносе у поља 1, 2, 3 и 7.
2. Када се примјењује став 1. овог члана, наведени царински уред одређује рок за доставу свих недостајућих података и/или документа.

Члан 450.

1. За враћене робе за које су у тренутку извоза са царинског подручја БиХ наплаћене извозне дажбине поврат или одустајање од тих дажбина условљено је подношењем захтјева царинским органима уз који се прилажу:
  - a) документ који доказује плаћање, када је одређени износ већ наплаћен;
  - b) оригинал пријаву за стављање у слободан промет враћене робе или копију те пријаве овјерену од стране царинског уреда за поновни увоз;
Царински уред поновног увоза ће на документ ставити сљедећу напомену “Допуштен унос роба као враћених роба у складу са чланом 177. став 2. тачка б) Закона”;
  - c) примјерак извозне пријаве, која се враћа извознику у вријеме окончања извозних радњи и поступака за ту робу или копија те пријаве овјерена од стране излазног царинског уреда.

Када је надлежни царински орган већ у посједу података садржаних у једној или више докумената наведених под претходним тачкама а), б) или ц), тај документ или документи се не требају подносити .

2. Захтјев наведен у ставу 1. овог члана се мора поднијети код царинског уреда из члана 448. ове одлуке у року од 12 мјесеци од дана прихватања извозне пријаве.

Одјељак 2

Поступак за одобравање поврата или одустајања

Члан 451.

Царински орган који доноси одлуку може одобрити окончавање царинских радњи и поступака од којих може овисити поврат или одустајање, прије него што донесе одлуку по захтјеву за поврат или одустајању. Такво одобрење нема никаквог утицаја на његову одлуку по захтјеву.

Члан 452.

Без одступања од члана 451. ове одлуке и док се не донесе одлука по захтјеву за поврат или одустајању, роба у вези с којом је тражен поврат или одустајање не може се премјестити на неку другу локацију од оне наведене у захтјеву, осим ако подносилац захтјева унапријед не обавијести царински уред из члана 448. ове одлуке, који са своје стране о томе обавјештава царински орган који доноси одлуку.

Члан 453.

1. Када се захтјев за поврат или одустајање односи на предмет у којем се морају добити додатне информације или у којем се роба мора прегледати да би се осигурало испуњавање услова за поврат или одустајање прописаних Законом и овим насловом, царински орган који доноси одлуку подузима за то неопходне мјере, ако је потребно тражећи помоћ од надзорног царинског уреда, наводећи врсту података које треба прикупити или провјера које треба извршити.
2. Надзорни царински уред одмах удовољава том захтјеву и просљеђује прикупљене податке и резултате извршених провјера царинском органу који доноси одлуку.

Члан 454.

1. Када царински орган који доноси одлуку има све потребне податке, он своју одлуку доноси у писменом облику по захтјеву за поврат или одустајање, у складу с чланом 6. став 2, 3. и 4. Закона.
2. Када је захтјев одобрен, одлука садржава све податке неопходне за њену примјену.

У овисности од околности, у одлуци се наводе сви или неки од сљедећих података:

- (а) подаци неопходни за идентификацију робе на коју се одлука односи;
- (б) основ за поврат или одустајање и позив на одговарајући члан Закона и, када је то примјерено, одговарајући члан ове одлуке;
- (ц) употреба у коју роба може бити стављена или одредиште гдје може бити послана, у овисности од расположивих могућности у одређеном случају према Закону, и када је то примјерено, на основу посебног одобрења од стране царинског органа који доноси одлуку;
- (д) рок за завршетак радњи и поступака о којима овиси поврат или одустајање;
- (е) навод да увозне или извозне дажбине неће бити враћене или се неће одустати од наплате док извршни царински уред не обавијести царински орган који доноси одлуку да су завршене радње од којих овиси поврат или одустајање;
- (ф) подаци о било каквим условима којима роба и даље подлијеже до спровођења одлуке;
- (г) упуту којом се прималац обавјештава да оригинал одлуке мора доставити извршном царинском уреду приликом показивања робе.

Члан 455.

1. Извршни царински уред подузима кораке да осигура:
  - када је то примјерено, да буду испуњени услови из члана 454. став 2. тачка (ф) ове одлуке;
  - да у свим случајевима роба заиста буде употријебљена на начин или послана на одредиште наведено у одлуци о поврату или одустајању.
2. Када је у одлуци наведено да роба може бити смјештена у царинско складиште, слободну зону или слободно складиште, а прималац користи ту погодност, морају се извршити неопходне радње и поступци код извршног царинског уреда.
3. Када одлука о поврату или одустајању предвиђа употребу у коју се роба треба ставити или одредиште гдје се треба послати, што може утврдити само неки други царински уред а не извршни царински уред, доказ о поштивању тог услова подноси се путем

контролног примјерка T5 издатог и коришћеног у складу с одредбама овог члана и чланова 471. до 477. ове одлуке.

Контролни примјерак T5 мора садржавати сљедеће:

- (а) поље 33 садржи бх. тарифну ознаку робе;
- (б) у пољу 103 се ријечима наводи нето количина робе;
- (ц) поље 104 садржи, по потреби, или ријечи 'иступ из царинског подручја БиХ' или једну од сљедећих под насловом 'остало':

- бесплатна испорука сљедећој хуманитарној организацији;
- уништавање под царинским надзором;
- пријава за сљедећи царински поступа;
- смјештај у слободну зону или слободно складиште;

(д) поље 106 садржи податке из одлуке којом се одобрава поврат или одустајање;

(е) поље 107 садржи ријечи 'чланови 446. до 470. ове одлуке'.

4. Надзорни царински уред који утврди, или под чијом се одговорношћу утврди да је роба заиста употребљена у назначену сврху или да је стигла на прописано одредиште, попуњава поље под насловом 'Контрола употребе и/или одредишта' контролног документа тако што поред напомене 'Добила употребу и/или одредиште пријављено на другој страни' ставља X и наводи одговарајући датум.
5. Када извршни царински уред утврди да су испуњени услови прописани у ставу 1. овог члана, он о томе обавјештава царински орган који је донио одлуку.

Члан 456.

Царински орган који доноси одлуку о поврату или одустајању, врши поврат или одустаје од наплате дажбина тек након што прими обавијест из члана 455. став 5. ове одлуке.

Члан 457.

1. Када се, у тренутку прихватања пријаве за стављање у слободни промет, захтјев за поврат или одустајање темељи на постојању смањене или нулте царинске стопе увозне дажбине на робу у оквиру тарифног континента, горњег тарифног лимита или других преференцијалних тарифних аранжмана, поврат или одустајање се одобрава само под условом да, у тренутку подношења захтјева за поврат или одустајање којег прате потребна документа:

- у случају тарифног континента, његова количина није исцрпљена;
- у осталим случајевима, није поновно уведена редовна царинска стопа.

2. Уколико услови прописани у претходном ставу нису испуњени, поврат или одустајање се без обзира на то одобрава када је непримјењивање смањене или нулте стопе на ту робу било резултат грешке самих царинских органа, а пријава за слободни промет је садржавала све податке и била попраћена свим документима потребним за примјену смањене или нулте стопе.

Члан 458.

1. Царински орган који доноси одлуку ће одобрити поврат или одустајање:

- a) Када се уз захтјев за поврат или одустајање подноси увјерење о кретању ЕУР.1, увјерење о аутентичности или други одговарајући документ у којем се наводи да је увозна роба, у тренутку прихватања пријаве за слободни промет, имала право на поступање као бх. роба, преференцијално тарифно поступање или повољно тарифно поступање због карактера роба;
  - b) када се тако поднесени документ конкретно односи на робу о којој се ради;
  - c) када су испуњени сви услови у вези с прихватањем таквог документа;
  - d) да су испуњени сви други услови за одобравање поступања као са бх. робама, преференцијалног тарифног поступања или повољног тарифног поступања због карактера роба.
2. Поврат или одустајање се врши по показивању робе. Када роба не може бити показана извршном царинском уреду, царински орган који доноси одлуку ће одобрити поврат или одустајање само када има информације које несумњиво показују да се потврда или документ који је поднесен након царињења, односи на наведену робу.

Члан 459.

Увозне дажбине се не враћају или се не одустаје од њихове наплате према члану 231. Закона када је:

- мањкави карактер робе узет у обзир приликом одређивања услова уговора, нарочито цијене, под којим је роба пријављена за царински поступак који подразумијева обавезу плаћања увозних дажбина;
- увозник робу продао након што је установљено да је дефектна или да не испуњава услове из уговора.

Члан 460.

1. Без одступања од члана 466. став 1. тачка (ц) ове одлуке, царински орган који доноси одлуку одређује рок, најкасније 2 мјесеца од датума обавјештења о одлуци за поврат или одустајање, за окончавање царинских радњи и поступака, којима подлијеже поврат или одустајање од наплате.
2. Непоштовање рока из става 1. овог члана доводи до губитка права на поврат или одустајање изузев када особа заинтересирана за одлуку докаже да је била спријечена да испоштује тај рок због непредвиђених околности или више силе.

Члан 461.

Када приликом уништавања робе, које је одобрио царински орган који доноси одлуку, настану отпаци и остаци, након доношења одлуке којом се прихваћа захтјев за поврат или одустајање, такви отпаци и остаци се сматрају робом која није бх. роба.

Члан 462.

Када се примјењују одредбе члана 231. став 2. тачка (б) Закона, царински органи предузимају све неопходне кораке да осигурају да се роба смјештена у царинско складиште, слободну зону или слободно складиште може накнадно препознати као роба која није бх.роба.

Члан 463.

Када није цијели артикал извезен, поновно извезен или уништен или му није одређено друго царински одобрено поступање или употреба, него један или више дијелова или компоненти тог артикла, износ који треба вратити или одустати од наплате је разлика између увозних дажбина на цијели артикал и износа увозних дажбина, који би требало наплатити на остатак артикла да је био пријављен у непромијењеном стању за царински поступак који подразумијева плаћање таквих дажбина на дан када је цијели артикал био тако пријављен.

Члан 464.

Износ из члана 233. Закона утврђује се у висини од 20 КМ.

ГЛАВА 3

Посебне одредбе које се односе на примјену члана 232. Закона

Одјељак 1

Одлуке које доносе царински органи

Члан 465.

1. Када царински орган који доноси одлуку утврди да се захтјев за поврат или одустајање који му је поднесен према члану 232. став 2. Закона темељи :
  - на основама које одговарају једној од околности из чланова 466. до 469. ове одлуке, и да оне не настају као посљедица преваре или очигледног немара од стране одређене особе, он врши поврат или одустаје од наплате одређеног износа увозних или извозних дажбина.
  - на основама које одговарају једном од случајева из члана 470. ове одлуке он неће вршити поврат или одустати од наплате одређеног износа увозних или извозних дажбина
2. У осталим случајевима царински орган који доноси одлуку ће сам одлучити о одобравању поврата или одустајању од наплате увозних или извозних дажбина у посебној ситуацији која произилази из околности када се одређеној особи не може приписати пријевара или очигледан немар.
3. У смислу члана 232. Закона и овог члана 'одређена особа' значи особа или особе из члана 447. став 1. ове одлуке, односно њихови заступници, и свака друга особа која је била укључена у вршење царинских радњи и поступака, које се односе на одређену робу или која је дала неопходна упутства за вршење тих радњи и поступака.

Члан 466.

1. Увозне дажбине се враћају или се одустаје од наплате када:
  - (а) је роба која није бх. роба, а која је била стављена у царински поступак који укључује потпуно или дјелимично ослобађање од увозних дажбина, или роба која је стављена у слободни промет уз повољно тарифно поступање по основу њене крајње употребе,

- украдена, под условом да је роба одмах пронађена и поновно стављена у свој првобитни царински статус у стању у којем је била када је била украдена;
- (б) је роба која није бх. роба грешком повучена из царинског поступка у који је била стављена а који укључује потпуно или дјелимично ослобађање од наведених дажбина, под условом да, чим се грешка открије, роба одмах буде враћена и поново стављена у свој првобитни царински статус у стању у којем је била када је била повучена;
- (ц) је немогуће покренути механизам за отварање превозног средства на којем се налази роба која је претходно стављена у слободни промет и према томе истоварити је по приспјећу на њено одредиште, под условом да се она одмах поновно извезе;
- (d) је роба која је првобитно била стављена у слободни промет након тога враћена њеном испоручиоцу који није из БиХ, по аранжману вањске обраде, да би му се омогућило да бесплатно отклони утврђене грешке које су постојале прије стављања робе (чак и ако се открију након стављања робе у слободан промет) или да је доведе у склад с одредбама уговора према којем је стављена у слободни промет, а наведени испоручилац одлучи да робу трајно задржи зато што није у стању да отклони грешке или зато што то није исплативо;
- (e) се открије, након одлуке царинских органа да изврше књижење увозних дажбина након царинења на робу која је прије тога стављена у слободни промет уз потпуно ослобађање од тих дажбина, да је та роба поновно извезена из царинског подручја БиХ без царинског надзора, под условом да се утврди да би битни услови прописани Законом за поврат или одустајање таквих увозних дажбина заиста били испуњени у тренутку поновног извоза да је тај износ био наплаћен када је роба била стављена у слободни промет;
- (ф) је судски орган забранио промет одређеног производа, који је претходно био пријављен за царински поступак, којим се дотична особа обавезује да плати увозне дажбине под уобичајеним условима, а тај производ се поновно извезе из царинског подручја БиХ или уништи под контролом царинских органа, под условом да се утврди да дати производ није стварно био кориштен у БиХ;
- (г) је роба била пријављена за царински поступак који укључује обавезу плаћања таквих дажбина од стране декларанта који је овлаштен да то уради на своју властиту иницијативу, а робу, не због грешке декларанта, није било могуће испоручити примаоцу;
- (х) је пошиљалац адресирао робу на погрешног примаоца;
- (и) је утврђено да је роба неприкладна за употребу за коју ју је прималац намијенио, због очите грешке у његовој наруџби;
- (ј) је, након стављања у царински поступак који укључује обавезу плаћања дажбина, установљено да роба, у тренутку њеног стављања, није била у складу с важећим прописима, који се односе на њену употребу или промет, и зато се не може користити у сврху за коју ју је прималац намијенио;
- (к) је прималац спријечен или битно ограничен да употреби робу у сврху за коју ју је намијенио, због општих мјера донесених од стране надлежних органа, након датума стављања робе у царински поступак који укључује обавезу плаћања увозних дажбина;
- (л) потпуно или дјеломично ослобађање од увозних дажбина, за које је одеђена особа поднијела захтијев у складу с важећим прописима не може, не због грешке одређене особе, бити одобрено од стране царинских органа, који онда књижи доспјеле увозне дажбине;
- (м) је роба стигла примаоцу након истека обавезних рокова за испоруку одређених у уговору по којем је она била пријављена за царински поступак који укључује обавезу плаћања увозних дажбина;

(н) робу није било могуће продати на царинском подручју БиХ па се она бесплатно уступа хуманитарним организацијама:

- које своје активности врше у другој земљи, под условом да су заступљене у БиХ;

или

- које своје активности врше у царинском подручју БиХ, под условом да имају право на ослобађање у случају увоза за слободни промет сличне робе из других земаља.

(о) је царински дуг настао на други начин од оног наведеног у члану 193. Закона и одређена особа је у могућности да поднесе увјерење о кретању ЕУР-1 или други одговарајући документ из којег се види да би у случају да је била пријављена за слободни промет, увезена роба имала право на поступање као бх. роба или на преференцијално тарифно поступање, под условом да су испуњени остали услови из члана 458. ове одлуке.

2. Поврат или одустајање од наплате увозних дажбина у случајевима из става 1. тачка (ц) и (ф) до (н) овог члана се, изузев када је роба уништена по наредби надлежног органа или бесплатно уступљена хуманитарним организацијама које своје активности врше у БиХ, условује њеним поновним извозом из царинског подручја БиХ под надзором царинских органа.

Ако се то затражи од њега, орган који доноси одлуку допушта да се поновни извоз робе замијени њеним уништењем или њеним стављањем, у циљу поновног извоза, у поступак провоза, царинског складиштења, или у слободну зону, односно слободно складиште.

Роба којој се треба одредити једно од ових поступања сматра се робом која није бх. роба.

У том случају, царински органи предузимају све неопходне мјере да осигурају да се роба која је смјештена у царинско складиште, или у слободну зону, односно слободно складиште, може накнадно препознати као роба која није бх. роба.

3. Поред наведених услова, надзорни царински уред мора се увјерити да роба није била ни употријебљена нити продата прије њеног поновног извоза.

Члан 467.

1. Увозне дажбине се враћају или се одустаје од наплате када је:

(а) роба која је грешком била пријављена за царински поступак који укључује обавезу плаћања увозних дажбина, поново извезена из царинског подручја БиХ без претходног пријављивања за царински поступак у који је требала бити стављена, под условом да су испуњени остали услови прописани у члану 230. Закона;

(б) роба поновно извезена или уништена у складу с чланом 231. став 2. тачка (б) Закона без царинског надзора, под условом да су испуњени остали услови прописани у наведеном члану;

(ц) роба поновно извезена или уништена без царинског надзора у складу с чланом 466. став 1. тачка (ц) и (ф) до (н) ове одлуке, под условом да су испуњени остали услови прописани у члану 466. став 2. и 3. ове одлуке.

2. Поврат или одустајање од наплате увозних царина под околностима из става 1. овог члана условује се:

а) подношењем свих доказа потребних да се царинском органу који доноси одлуку омогући да се увјери да је роба у погледу које се тражи поврат или одустајање :

- заиста поновно извезена из царинског подручја БиХ; или
  - уништена под надзором власти или особа овлашћених да службено потврде такво уништење;
- (б) враћањем сваког документа царинском органу, који доноси одлуку, којим се потврђује бх. статус одређене робе, а под чијим покрићем је наведена роба могла напустити царинско подручје БиХ, или подношењем било којег доказа који наведени орган сматра неопходним да би се увјерио да се наведени документ не може накнадно користити у вези с било каквим увозом робе у БиХ.

Члан 468.

1. У смислу члана 473. став 2. ове одлуке:

(а) Као доказ потребан да се царинском органу који доноси одлуку омогући да се увјери да је роба у погледу које се тражи поврат или одустајање заиста била поновно извезена из царинског подручја БиХ, подносилац захтјева прилаже:

- оригинал или овјерену копију пријаве за извоз робе изван царинског подручја БиХ;
- и
- потврду царинског уреда гдје је роба стварно напустила царинско подручје БиХ.

Када се таква потврда не може поднијети, доказ да је роба напустила царинско подручје БиХ може се поднијети у облику:

- потврде царинског уреда у земљи одредишта којом се потврђује приспјеће робе;

или

- оригинала или овјерене копије царинске пријаве, која је поднесене за ту робу у земљи одредишта.

Та документа мора пратити административна и трговачка документација која царинском органу који доноси одлуку омогућава да провјери да ли је роба која је извезена из царинског подручја БиХ иста као она која је била пријављена за царински поступак који укључује обавезу плаћања увозних дажбина, и то:

- оригинал или овјерена копија пријаве за наведени поступак;

и

- када то царински орган који доноси одлуку сматра неопходним, трговачки или административни документи (попут фактура, података о испоруци, провозних докумената или здравствених увјерења) који садрже пуни опис робе (трговачки опис, количине, ознаке и остале податке за идентификацију) који су поднесени с пријавом за наведени поступак или с пријавом за извоз из царинског подручја БиХ или с пријавом поднесеном за ту робу у земљи одредишта, већ према случају;

(б) Као доказе потребне да се царинском органу који доноси одлуку омогући да се увјери да је роба у погледу које се тражи поврат или одустајање заиста уништена под надзором органа или особа овлашћених да службено потврде такво уништење, подносилац захтјева прилаже:

- записник или пријаву о уништењу, сачињену од стране органа под чијим је надзором роба уништена, односно овјерене копије истог; или
- потврду сачињену од стране особе овлаштене да потврди уништење, праћена доказом о његовом овлаштењу.

Та документа садрже довољно исцрпан опис уништене робе (трговачки опис, количине, ознаке и остале податке за идентификацију) да би се царинским органима омогућило да се увјере, поређењем с подацима наведеним у пријави за царински поступак који укључује обавезу плаћања увозних дажбина и из пратећих трговачких докумената (фактура, података о испоруци, итд.), да је уништена роба она која је била пријављена за наведени поступак.

2. Када су докази из става 1. овог члана недовољни да омогуће царинском органу да донесе одлуку уз потпуни увид у чињенично стање, односно када одређени докази нису на располагању, такви докази се могу допунити или замијенити свим другим документима који тај орган сматра неопходним.

Члан 469

1. Стављање враћене робе у слободан промет за које су наплаћене извозне дажбине приликом њиховог извоза са царинског подручја БиХ даје право на поврат наплаћених дажбина.
2. Став 1. овог члана се примјењује чак и када враћене робе представљају само дио робе претходно извезене са царинског подручја БиХ.

Члан 470.

Поврат или одустајање од наплате увозних дажбина се не одобрава када се захтјев за поврат или одустајање темељи једино на неком од сљедећих случајева:

- (а) поновном извозу из царинског подручја БиХ робе која је претходно била пријављена за царински поступак који укључује обавезу плаћања увозних дажбина, из других разлога од оних наведених у члану 230. или 231. Закона или у члановима 466. или 467. ове одлуке посебно због пропуста да се роба прода;
- (б) уништењу, из било ког разлога, осим у случајевима који су изричито прописани законима БиХ, робе пријављене за царински поступак који укључује обавезу плаћања увозних дажбина након њеног пуштања испод надзора од стране царинских органа;
- (ц) подношењу, у сврху добивања преференцијалног тарифног поступања за робу пријављену за слободан промет, докумената за која се накнадно утврди да су лажна, фалсифицирана или неважећа за ту сврху, чак и када се такви документи поднесу у доброј намјери.

Дио V

КОНТРОЛА УПОТРЕБЕ И/ИЛИ ОДРЕДИШТА РОБЕ

Члан 471.

1. У смислу овог дијела:

- (а) ‘надлежни органи’ значи царински органи одговорни за примјену одредби овог дијела;
- (б) ‘уред’ значи царински уред одговоран за примјену одредби овог дијела;
- (ц) ‘контролни примјерак Т5’ значи оригинал и примјерак Т5 сачињени на обрасцима из прилога 44 и које, када је то потребно, прате један или више примјерака обрасца Т5 *бис*, или један или више оригинала и копија товарне листе Т5 који одговарају обрасцу из наведеног прилога.

Обрасци се штампају и попуњавају у складу с објашњењем у прилогу 44.

- 2. Када примјена прописа БиХ, у вези с робом која је увезена, извезена или која се креће унутар царинског подручја БиХ, подлијеже доказу поштивања услова предвиђених или прописаних том мјером за употребу и/или одредиште робе, такав доказ се предочава подношењем контролног примјерка Т5, попуњеног и кориштеног у складу с одредбама овог дијела.
- 3. Сва роба наведена у датом контролном примјерку товари се на јединствено превозно средство у смислу члана 223. став 1. други подстав ове одлуке и намијењује се за једног примаоца и за исту употребу и/или одредиште.

Надлежни органи могу допустити да се образац који одговара примјерку у прилогу 44 замијени товарним листама Т5 сачињеним помоћу технике обраде података, или описним листама сачињеним у сврхе вршења извозних радњи и поступака које укључују све податке прописане у обрасцу из прилога 44, под условом да су такве листе креиране и попуњене на начин да их царински органи могу користити без тешкоћа и да пружају све сигурносне елементе које ти органи сматрају одговарајућим.

- 4. Поред обавеза наметнутих према посебним прописима, од сваке особе која потписује контролни примјерак Т5 се захтијева да робу описану у том документу стави у пријављену употребу и/или пријављено одредиште.

Особа која је потписала контролни примјерак Т5 одговорна је у случају да било ко злоупотреби било који контролни примјерак Т5.

Члан 472.

- 1. Контролни примјерак Т5 попуњава се у оригиналу и најмање једном примјерку. Сваки примјерак мора носити оригинални потпис одређене особе и садржавати све податке који се односе на опис робе и све друге податке који се траже на основу одредби важећих прописа БиХ којима се захтијева контрола.
- 2. Када се важећим прописима БиХ којима се захтијева контрола предвиђа подношење гаранције, она се подноси царинском уреду који издаје контролни примјерак Т5.

У том случају, у поље 106 обрасца Т5 уписује се напомена “Подносена гаранција у износу од ... КМ”.

- 3. Када се важећим прописима БиХ којима се захтијева контрола прописује рок за одређивање роби одређене употребе и/или одредишта, у поље 104 обрасца Т5 уноси се напомена “Рок за завршетак .... дана”.
- 4. Када је роба стављена у царински поступак, контролни примјерак Т5 издаје царински уред гдје се роба отпрема. Документ за поступак садржи позив на издати контролни примјерак Т5. Исто тако, поље 109 издатог обрасца Т5 садржи позив на документ који се користи за поступак.

5. Када роба није стављена у царински поступак, контролни примјерак Т5 издаје царински уред гдје се роба отпрема.

У поље 109 обрасца Т5 уноси се напомена “Роба није обухваћена царинским поступком”.

6. Контролни примјерак Т5 овјерава царински уред из ставова 4. и 5. Таква овјера садржи сљедеће податке који се уносе у поље А (полазни уред) тих докумената:
  - (а) у случају обрасца Т5, назив и печат царинског уреда, потпис овлаштене особе, датум овјере и регистарски број који може бити претходно одштампан;
  - (б) у случају обрасца Т5 *bis* или товарна листа Т5, регистарски број који се налази на обрасцу Т5. Тај број се уноси помоћу печата који садржи назив царинског уреда, или руком у овом другом случају треба да га прати и службени печат наведеног уреда.
7. Осим ако није друкчије предвиђено у важећим прописима БиХ којима се захтијева контрола употребе и/или одредишта робе, члан 229. ове одлуке се примјењује *mutatis mutandis*. Царински уред из ставова 4. и 5. овог члана провјеравају пошиљку и попуњавају и овјеравају поље Д ‘Контрола полазног уреда’ на предњој страни обрасца Т5.
8. Царински уред из ставова 4. и 5. овог члана задржава по примјерак сваког обрасца Т5. Оригиниали тих докумената се враћају одређеној особи чим се заврше све административне радње и поступци и поља А (полазни уред) и Б (Вратити особи ....) обрасца Т5 исправно попуне.
9. Члан 232. ове одлуке. се примјењује *mutatis mutandis*.

Члан 473.

1. Роба и оригинали контролних примјерка Т5 се предочавају у одредишном уреду.

Осим ако није друкчије предвиђено прописима БиХ којима се захтијева контрола употребе и/или одредишта робе, одредишна канцеларија може допустити да се роба испоручи директно примаоцу под условима које он одреди да би могао извршити контролу робе при, или након њеног приспијећа.

Свака особа која предочава одредишном уреду контролни примјерак Т5 и пошиљку на коју се он односи, може, на захтјев, добити потврду сачињену на обрасцу из прилога 33. Потврда не може замијенити контролни примјерак Т5.

2. Када се важећим прописима БиХ захтијева контрола приликом одласка робе из царинског подручја БиХ:
  - за робу која одлази морским путем, одредишна канцеларија је уред надлежан за луку гдје се роба товари на пловило;
  - за робу која одлази зрачним путем, одредишна канцеларија је уред надлежан за међународни аеродром у БиХ, у смислу члана 100. тачка (б) ове одлуке, гдје се роба утовара на летјелицу која лети до аеродрома изван БиХ;
  - за робу која одлази било којим другим начином превоза, одредишна канцеларија је излазни уред из члана 396. став 2. ове одлуке.

3. Одредишна канцеларија врши предвиђене или прописане контроле употребе и/или одредишта робе. Он евидентира податке из контролног примјерка Т5 и резултате извршених контрола, те задржава примјерак наведеног документа када је то потребно.
4. Одредишна канцеларија враћа оригинал контролног примјерка Т5 на адресу наведену у пољу Б (“Вратити ....”) обрасца Т5 након завршетка свих радњи и поступака и уношења свих забиљешки.

Члан 474.

1. Када издавање контролног примјерка Т5 захтијева гаранцију према члану 472. став 2 ове одлуке, примјењују се одредбе ставова 2. и 3. овог члана.
2. Када појединим количинама робе није одређена употреба и/или одредиште, до истека рока према члану 472. став 3. ове одлуке, надлежни царински органи предузимају неопходне мјере да омогуће уреду из члана 472. став 2. ове одлуке да наплати када је то могуће, из поднесене гаранције онај дио дажбина који одговара тој количини.

Међутим, на захтјев одређене особе, ти органи могу одлучити да из гаранције наплати, тамо гдје је то потребно, износ дажбина добијен на сљедећи начин:

- износ дажбина за количину робе, која није прошла кроз прописану употребу и/или одредиште до краја прописаног периода, се дијели са бројем дана за које је одобрена употреба;
- овај резултат се множи са бројем дана прекорачења.

Овај став се не примјењује када одређена особа може доказати да је одређена роба била изгубљена због више силе.

3. Ако, у року од шест мјесеци, било од дана издавања контролног примјерка Т5 или од истека рока наведеног у пољу 104 обрасца Т5 под “Рок од ..... дана за завршетак”, у зависности од случаја, тај примјерак, прописно овјерен од стране одредишног уреда, није стигао у повратни уред наведен у пољу Б документа, надлежни царински органи предузимају неопходне кораке да затраже од уреда из члана 472. став 2. ове одлуке да изврши наплату из гаранције прописане у том чланом.

Овај став се не примјењује када се закашњење у враћању контролног примјерка Т5 не може приписати одређеној особи.

4. Одредбе ставова 2. и 3. овог члана се примјењују, осим ако није друкчије предвиђено важећим прописима БиХ којима се захтијева контрола употребе и/или одредишта робе у сваком случају, без одступања од одредби које се односе на царински дуг.

Члан 475.

1. Осим ако није друкчије предвиђено важећим прописима БиХ којима се захтијева контрола употребе и/или одредишта робе, контролни примјерак Т5 и пошиљка коју он прати могу се подијелити прије завршетка поступка за који је образац издат. Пошиљке које се добију таквим дијелењем, могу се и саме даље дијелити.
2. Уред у којем се врши подјела издаје за сваки дио подијељене пошиљке, у складу с чланом 472. ове одлуке, контролни примјерак Т5 као извадак почетног контролног примјерка Т5.

Сваки извадак садржи, између осталог, додатне податке наведене у пољима 100, 104, 105, 106 и 107 почетног контролног примјерка Т5, те нето масу и нето количину робе на

који се тај извадак односи. У поље 106 обрасца Т5, који се користи за сваки извадак, уписују се ријечи “Извадак почетног контролног примјерка (регистарски број, датум, уред и земља издавања): ...”.

Рубрика Б “Вратити ...” обрасца Т5 садржи податке наведене у одговарајућем пољу почетног обрасца Т5.

У рубрику Ј “Контроле употребе и/или одредишта” почетног обрасца Т5 уноси се формулација “издато .... (број) извадака – примјерака у прилогу”.

Почетни образац Т5 се без одлагања враћа на адресу наведеној у рубрици Б “Вратити ...” обрасца Т5, заједно с примјерцима издатих извадака.

Уред у којем се врши подјела задржава примјерак почетног контролног обрасца Т5 и изватке. Оригинали извадака контролног примјерка Т5 прате сваки дио подијељене пошиљке до одговарајућих одредишних уреда гдје се примјењују одредбе из члана 473. ове одлуке.

3. Став 2 се примјењује *mutatis mutandis* у случају даљње подјеле у складу са ставом 1. овог члана.

Члан 476.

1. Контролни примјерак може се издати ретроактивно, под условом да:

- одређена особа није одговорна за неподношење захтјева или издавање тог документа када је роба отпремљена, или да може доставити доказ да тај пропуст није настао због било какве пријеваре или очигледног немара с њене стране;
- одређена особа поднесе доказ да се контролни примјерак Т5 односи на робу у вези с којом су све радње и поступци завршене;
- одређена особа предочи документа потребна за издавање наведеног контролног примјерка Т5;
- је утврђено од стране надлежних царинских органа да ретроактивно издавање контролног примјерка Т5 не може довести до осигуравања финансијске користи која не би била одобрена у смислу кориштеног поступка, царинског статуса робе и њене употребе и/или одредишта.

Када се контролни примјерак Т5 издаје ретроактивно, он треба садржавати напомену црвене боје “Издато ретроактивно” а заинтересована особа уноси идентификацију превозног средства којим је роба отпремљена, датум поласка и, ако је потребно, датум када је роба показана у одредишном уреду.

2. Дупликате контролних примјерака Т5 и извадака контролних примјерака Т5 може издати уред издавања на захтјев одређене особе у случају губитка оригинала. Дупликат на себи носи печат уреда, потпис овлашћеног службеника и црвеним великим словима ријеч “ДУПЛИКАТ”.
3. Контролне примјерке Т5 који су издати ретроактивно и дупликате, одредишна канцеларија може овјерити само након што утврди да је роби коју наведени документ покрива одређена употреба и/или одредиште прописано важећим прописима БиХ.

Члан 477.

1. Надлежни царински органи могу овластити одобрењем сваку особу која испуњава услове прописане у ставу 4. овог члана и која намјерава послати робу за коју се мора сачинити контролни примјерак Т5 (у даљњем тексту “овлаштени пошиљалац”) да не показују полазној канцеларији било предметну робу или контролни примјерак Т5 коју покрива.
2. У смислу контролног примјерка Т5 који користе овлаштени пошиљачи, надлежни царински органи могу:

- (а) прописати кориштење образаца који носе препознатљив знак као средство идентификације овлаштеног пошиљача;
- (б) прописати да поље А обрасца, ‘Полазни уред’

- буде унапријед овјерено печатом полазног царинског уреда и потписано од стране службеника тог уреда; или
- буде овјерено од стране овлаштеног пошиљача печатом који одговара примјерку из прилога 24; или
- садржи већ отиснут посебни печат који одговара примјерку из прилога 24 уколико је отиснут од штампарије одобрене за ту сврху. Тај отиснути може бити унесен и помоћу интегрираног система обраде података;

- (ц) овластити овлаштеног пошиљача да не потписује обрасце овјерене посебним, одобреним печатом из прилога 24 који су сачињени помоћу интегрираног система обраде података. У том случају, простор остављен за потпис декларанта у пољу 110 образаца садржи ријечи “Ослобођено од потписа – члан 477. одлуке....”.

3. Овлаштени пошиљалац попуњава контролни примјерак Т5, уносећи потребне податке који укључују:

- у пољу А (‘Полазни уред’) датум када је роба послана и број пријаве; и
- у пољу Д (‘Контрола од стране полазног уреда’) овјеру “Поједностављени поступак – члан 477. одлуке...”.

а када је потребно податке о року у којем роба мора бити показана одредишном уреду, примијењене мјере идентификације и позив на отпремни документ.

За тако прописно попуњен примјерак, и када је потребно, потписан од стране овлаштеног пошиљача, сматра се да га је издао уред назначен печатом из става 2. тачка (б) овог члана.

Након слања робе, овлаштени пошиљалац без одлагања шаље полазној канцеларији примјерак обрасца Т5, заједно с документом на основу којег је сачињен контролни образац Т5.

4. Овлаштење из става 1. овог члана даје се само особама које често шаљу робу, чија евиденција омогућава надлежним царинским органима да врше провјеру њихових радњи и који нису починили озбиљне или поновљене прекршаје важећих прописа.

У одобрењу се посебно одређује:

- царински уред или канцеларије који су овлаштени да дјелују као полазни канцеларије за пошиљке;

- рокови у којима и процедура помоћу које овлаштени пошљалац обавјештава полазни уред о пошљаци коју треба послати, да би та канцеларија могао извршити све контроле које захтијевају прописи БиХ, прије поласка робе;
- рок у којем роба мора бити показана у одредишном уреду; овај рок се одређује у складу с условима превоза или прописима БиХ;
- мјере које треба подузети у сврху идентификације робе, које могу укључивати употребу посебних пломби које одобре надлежни царински органи а које ставља овлаштени пошљалац; средства пружања гаранције када се тиме условује издавање контролног примјерка Т5.

5. Овлаштени пошљалац подузима све неопходне мјере да осигура чување посебног печата или образаца који носе отисак печата полазног уреда или отисак посебног печата.

Овлаштени пошљалац сноси све посљедице, нарочито финансијске, било каквих грешака, пропуста или других неправилности на контролним примјерцима Т5 које сачини или учини приликом вршења радњи за које је обавезан према одобрењу предвиђеном у ставу 1. овог члана.

У случају да било која особа злоупотреби унапријед овјерене контролне примјерке Т5 печатом полазног уреда или посебним печатом, овлаштени пошљалац је одговоран, без одступања од кривичног поступка, за плаћање дажбина и других обавеза које нису плаћене до којих би довела таква злоупотреба, осим ако надлежним органима који су га овластили не докаже да је подузео све потребне мјере да осигура чување посебног печата или образаца који носе отисак печата полазног уреда или отисак посебног печата.

VI ДИО

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 478.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објаве у “Службеном гласнику БиХ”, а примјениват ће се од 1. јануара 2005. године.

Члан 479.

Даном примјене ове одлуке престају да важе Уредба о провођењу Закона о царинској политици Босне и Херцеговине (“Службене новине Федерације БиХ”, бр.59/01 и 6/04) и Уредба о провођењу Закона о царинској политици Босне и Херцеговине (“Службени гласник РС”, бр.35/02) и други прописи којима су питања уређена овом одлуком била претходно регулисана.

С.М.број _____/04.
Сарајево, _____ 2004. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
САВЈЕТА МИНИСТАРА БИХ
Аднан Терзић